

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

PARLIAMENTARY DEBATES

DEWAN NEGARA

Senate

PARLIMEN KELAPAN

Eighth Parliament

PENGGAL KETIGA

Third Session

Jilid III	Bil. 9	Hari Rabu	4hb Qgos, 1993'
-----------	--------	-----------	-----------------

KANDUNGAN

MENGANGKAT SUMPAH:

Tuan Abdul Rashid bin Ismail

Dr. Toh Kin Woon

(Ruangan 1)

PENGUMUMAN TUAN YANG DI-PERTUA:

Mengalu-alukan Ahli Baru

Perutusan daripada Dewao Rakyat

(Ruangan 1)

(Ruangan 3)

URUSAN MESYUARAT

(Ruangan 4)

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

(Ruangan 5)

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perlembagaan (Pindaan)(No.3) 1993

(Ruangan 49)

Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1993) 1993

(Ruangan 123)

UCAPAN PENANGGUHAN:

Penempatan pelajar dalam aliran Sains/Sastera

di Tingkatan 6 dan Pendidikan Moral di kalangan remaja

- Y.B. Puan Sri Sarasa Pasamanickam

(Ruangan 135)

USUL:

Penangguhan Mesyuarat

(Ruangan 134)

MALAYSIA

DEWAN NEGARA

Rabu, 4hb-Ogos, 1993

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

D 0 A

[Tuan Yang di-Pertua mempengerusikan Mesyuarat]

MENGANGKAT SUMPAH

Ahli Yang Berhormat yang tersebut di bawah ini telah mengangkat Sumpah seperti yang disebutkan dalam Perlembagaan:

L. Tuan Abdul Rashid bin Ismail

2, Dr. Toh Kin Woon

PENGUMUMAN TDAN YANG DI-PERTUA

MENGALU-ALUKAN AHLI BARU

Tuan -Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, . saya mengucapkan selamat datang dan tahniah kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang baru mengangkat Sumpah sebentar tadi. Saya berharap semoga Ahli-ahli Yang Berhormat yang baru dipilih itu dapat memberi sumbangan mereka yang berguna dan berfaedah kepada Dewan ini dan kepada negara seterusnya dan semoga mereka dapat berkhidmat dengan cemerlangnya. .

MEMPERKENANKAN AKTA-AKTA

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, saya suka hendak memberitahu Majlis ini iaitu Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dengan limpah kumia Baginda telah memperkenalkan Akta-akta yang telah diluluskan oleh Parlimen dalam Mesyuarat yang lalu seperti berikut:

- (i) Akta Perlembagaan (Pindaan) (No.2) 1993;
- (ii) Akta Pengambilan Tanah (Pindaan) 1993;
- (iii) Akta Tanah, (Kawasan Penempatan Berkelompok) (Pindaan) 1993;
- (iv) Akta Perbekalan Tambahan (1992 dan 1993);
- (v) Akta Pentadbiran Undang-undang Islam (Wilayah-wilayah Persekutuan) 1993;
- (vi) Akta Duti Timbal Balas dan Anti Lambakan 1993;
- (vii) Akta Pusat Jagaan 1993;
- (viii) Akta Institut Piawaian dan Penyelidikan Perindustrian Malaysia (Perbadanan)(Pindaan) 1993;
- (ix) Akta Perikanan (Pindaan) 1993;
- (Cx) Akta Suruhanjaya Pelabuhan Pulau Pinang (Pindaan) 1993; dan
- (xi) Akta Keterangan (Pindaan) 1993.

PERUTUSAN DARIPADA DEWAN RAKYAT

Tuan Yang diPertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, saya telah menerima satu keputusan daripada Yang di-Pertua Dewan Rakyat yang meminta Dewan Negara mempersetujui Rang Undang-undang yang telah diluluskan oleh Dewan tersebut.

Saya jemput Setiausaha membacakan Keputusan itu sekarang.

[Setiausaha membacakan Keputusan]**PERUTUSAN DARIPADA DEWAN RAKYAT KEPADA DEWAN NEGARA**

"3hb Ogos, 1993.

Tuan Yang di-Pertua Dewan Negara,

Dewan Rakyat telah meluluskan Rang Undang-undang yang berikut dan meminta Dewan Negara mempersetujukannya:-

- (t) Rang Undang-undang Perlembagaan (Pindaan)(No.3) 1993;
- (ii) Rang Undang-undang Rumah Penyembelihan (Penswastan) 1993;
- (iii) Rang Undang-undang Perkhidmatan Pembedungan 1993;
- (iv) Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1993) 1993;
- (v) Rang Undang-undang Kerajaan Tempatan (Pindaan) 1993;
- (vi) Rang Undang-undang Perancang Bandar dan Desa (Pindaan) 1993;
- (vii) Rang Undang-undang Jalan, Parit dan Bangunan (Pindaan) 1993;
- (viii) Rang Undang-undang Wilayah -Persekutuan Labuan (Pindaan Ordinan Kesihatan Awam) 1993;

- (ix) Rang Undang-undang Wilayah Persekutuan Labuan (Pindaan Ordinan Kerajaan Tempatan) 1993; dan
- (x) Rang Undang-undang Penggalakan Pelaburan (Pindaan) 1993.

Yang ikhlas,

t. t.

YANG DI-PERTUA DEWAN RAKYAT."

URUSAN MESYUARAT

Setiausaha Parlimen Kementerian Kewangan [Tuan Mustapa bin Mohamed]: Tuah Yang di-Pertua, saya akan mencadangkan supaya Rang Undang-undang yang tersebut dalam Perutusan itu dibacakan kali yang kedua dan ketiganya di mesyuarat ini, iaitu:

- (i) Rang Undang-undang Perlembagaan (Pindaan)(No.3) 1993;
- (ii) Rang Undang-undang Rumah Penyembelihan (Penswastaan) 1993;
- (iii) Rang Undang-undang Perkhidmatan Pembetungan 1993;
- (iv) Rang Undang-undang Perbekalan Tambahan (1993) 1993;
- (v) Rang Undang-undang Kerajaan Tempatan (Pindaan) 1993;
- (vi) Rang Undang-undang Perancang Bandar dan Desa (Pindaan) 1993;
- (vii) Rang Undang-undang Jalan, Parit dan Bangunan (Pindaan) 1993;
- (viii) Rang Undang-undang Wilayah Persekutuan Labuan (Pindaan Ordinan Kesihatan Awam) 1993;
- (ix) Rang Undang-undang Wilayah Persekutuan Labuan (Pindaan Ordinan Kerajaan Tempatan) 1993; dan
- (x) Rang Undang-undang Penggalakan Pelaburan (Pindaan) 1993.

Tuan Yang di-Pertua: Baiklah.

JAWAPAN-JAWAPAN MULUT BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN**PETI SIMPANAN KESELAMATAN MBF FINANCE - KES ROMPAKAN**

1. **Datuk David Yeoh Eng Hock** minta Menteri Kewangan menyatakan sama ada penyimpan-penyimpan kotak keselamatan (safety boxes) di bank-bank dan syarikat kewangan seperti MBf finance diberi saguhati apabila kotak-kotak keselamatan tersebut hilang dari tempat-tempat yang difikirkan selamat oleh penyimpan-penyimpan di mana kotak-kotak itu mengandungi harta-harta yang bernilai seperti barang-barang kemas dan wang ringgit dan jika belum ada peruntukan untuk membayar balik kepada penyimpan-penyimpan yang hilang itu, bilakah Kerajaan akan menimbang untuk membayar kepada mereka yang terkilan.

Tuan Mustapa bin Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, perkhidmatan peti simpanan keselamatan yang disediakan oleh bank-bank perdagangan dan syarikat-syarikat kewangan merupakan salah satu daripada perkhidmatan perniagaan yang disediakan oleh institusi-institusi kewangan. Mengikut peraturan yang sedia ada, institusi yang menyediakan perkhidmatan itu tidak bertanggungjawab ke atas sebarang kerosakan atau kehilangan kandungan peti keselamatan tersebut. Ini adalah antara lainnya kerana pihak pelanggan tidak perlu mengisytiharkan kandungan peti simpanan kepunyaan mereka.

Rompakan yang berlaku di pejabat cawangan MBF Finance Bhd. di Kajang pada bulan Jun lalu merupakan kejadian pertama seumpamanya di negara kita. Kes rompakan tersebut sedang dalam siasatan polis. Walaupun mengikut peraturan, pihak MBf tidak bertanggungjawab ke atas kehilangan tersebut, Kementerian Kewangan difahamkan bahawa MBF telah menyatakan kesediaannya untuk menimbangkan ganti rugi kepada penyewa-penyewa peti simpanan yang terlibat sebagai tanda muhibah.

Untuk tujuan ini MBF telah menubuhkan satu jawatankuasa yang diketuai oleh salah seorang pengarahnya untuk mengendalikan masalah ganti rugi yang dialami oleh penyewa-penyewa peti simpanan itu. Semua penyewa peti simpanan yang terlibat iaitu seramai 120 orang telahpun dihubungi dan dinasihatkan supaya membuat laporan polis dengan memberi maklumat mengenai barang-barang yang terlibat dan juga mengemukakan tuntutan mereka kepada pihak MBF.

Tuan Yang di-Pertua sebagai langkah mengatasi kejadian yang serupa daripada berulang, Bank Negara Malaysia telah mengarahkan bank-bank perdagangan dan syarikat-syarikat kewangan supaya menyediakan garis panduan mengenai langkah-langkah keselamatan untuk dilaksanakan di premis-premis mereka dan juga menyelesaikan isu yang berhubung dengan tahap liabiliti yang harus ditanggung oleh kedua-dua belah pihak. Institusi kewangan juga dikehendaki menyediakan satu skim insuran yang sesuai untuk peti-peti simpanan keselamatan yang disediakan oleh mereka. Bank Negara Malaysia sedang menunggu maklum balas daripada industri kewangan mengenai perkara ini.

JEMAAH HAJI TERKANDAS - LANGKAH KERAJAAN

2. **Puan Hajah Selemiah binti Hashim** minta Perdana Menteri menyatakan mengenai kejadian jemaah haji yang terkandas berlaku lagi tiap-tiap tahun:

- (a) apakah langkah-langkah yang telah diambil tidak berkesan sehingga perkara ini berulang lagi; dan
- (b) adakah tindakan undang-undang lebih tegas diambil terhadap syarikat-syarikat yang terbabit.

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri [Tuan Othman bin Abdul]: Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Tidak ada seorang jemaah haji pun yang pergi melalui Tabung Haji yang pernah terkandas. Apa yang berlaku selama ini ialah segelintir bakal-bakal haji yang memang tidak mahu pergi dengan Tabung Haji walau atas apa alasan sekalipun. Mereka inilah yang terkandas.
- (b) Jemaah haji yang terkandas pada tahun ini adalah mereka yang telah diurus oleh syarikat-syarikat swasta tanpa kebenaran Tabung Haji. Kes-kes ini telahpun dilaporkan kepada Polis. Pada ketika ini perkara ini masih dalam siasatan Polis.

Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna boleh mengambil tindakan undang-undang ke atas mereka yang membuat kesalahan **ini**. Mereka rasminya bakal/jemaah haji yang terkena tipu itu membuat laporan kepada mereka.

Tuan Rahim bin Baba: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Adakah Kementerian bercadang untuk mengenakan insurans perlindungan kepada syarikat-syarikat yang mengendalikan jemaah-jemaah haji?

Yang keduanya ialah, sebagaimana Yang Berhormat Setiausaha Parlimen maklum bahawa Kerajaan Saudi Arabia telahpun menetapkan bahawa cuma 18,000 orang sahaja jemaah haji akan dibenarkan untuk menunaikan fardu haji pada tahun-tahun yang akan datang. Jadi

apakah kriteria yang akan digunakan oleh Tabung Haji untuk memilih 18,000 orang yang akan menunaikan fardu haji ini? Apakah ianya mengikut kuota negeri ataupun mengikut siapa yang dulu ("first come first serve") ataupun ianya akan diadakan secara undian?

Tuan Othman bin Abdul: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Mengenai insuran perlindungan ke atas syarikat ini tidak timbul dan Kerajaan dan Tabung Haji tidak bercadang untuk mengenakan insurans perlindungan ini kerana tiap-tiap syarikat yang hendak membawa bakal haji ke Mekah yang berdaftar dengan Tabung Haji mesti menyimpan deposit dengan Tabung Haji dengan mengikut jumlah bakal haji yang mereka hendak bawa. Sekurang-kurangnya adalah mencukupi tambang bakal haji daripada Kuala Lumpur ke Jeddah pergi balik - Sekurang-kurangnya. Jadi soal ini tidak timbul kerana deposit ini akan digunakan jika sekiranya syarikat berkenaan tidak mampu hendak menghantar bakal-bakal haji **ini**, maka kita akan gunakan deposit itu untuk membayar tambang kepada mereka.

Soal yang kedua tentang apakah kriterianya. Saya hendak menjelaskan di sini bahawa kriteria yang digunakan bagi menentukan bakal haji pada tahun depan ialah pendaftaran yang dahulu, iaitu setiap bakal haji yang berdaftar dengan Tabung Haji akan diambil tarikh, masa - setiap saat dikira. Jadi bermakna kata daripada jumlah mungkin 20,000 yang mendaftar pada tahun depan yang akan menunaikan fardu haji jadi 18,000 yang pertama mengikut tarikh dan waktu pendaftaran itu akan diberi keutamaan untuk mereka yang akan menunaikan haji dan sebab itu kita hendak menyeru bakal-bakal haji supaya mendaftar lebih awal tahun ini bagi membolehkan mereka dapat mengerjakan haji pada tahun depan.

GURU-GURU - KURSUS MOTIVASI/SEMINAR

3. **Puan Rosalind Yau Shuk Meng** minta Menteri Pendidikan menyatakan adakah Kerajaan merancang untuk mengadakan sesi-sesi seminar/motivasi diri dan ceramah-ceramah pendedahan luar mengenai hal-hal semasa kepada guru-guru di waktu cuti persekolahan bagi mencapai matlamat Kerajaan agar pendidik mempunyai satu daya pemikiran yang luas tentang perkembangan ilmu yang lebih meluas dalam dan luar negeri.

Timbalan Menteri Pendidikan [Dr. Fong Chan Onn]: Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Pendidikan sering mengadakan sesi-sesi ceramah motivasi diri dan pendedahan luar mengenai hal-hal semasa kepada guru-guru yang dipilih oleh Jabatan Pendidikan Negeri.

Program-program yang disediakan adalah seperti Kursus Akar Umbi, Kursus Peningkatan Profesionalisme Perguruan dan Kursus Pendidikan Komuniti. Program-program tersebut dijalankan terus-menerus sepanjang mana tanpa mengira musim cuti persekolahan atau tidak.

RAKYAT MISKIN MEMILIKI RUMAH - BANTUAN KERAJAAN

4. **Dato' William Chek Lim Kwai** minta Menteri Pembangunan Luar Bandar menyatakan:

- (a) berapa jumlah peruntukan yang telah dikeluarkan bagi projek membantu rakyat miskin memiliki rumah dari tahun 1991 hingga hari ini;
- (b) jumlah rakyat yang terlibat mengikut negeri;
- (c) golongan manakah yang terlibat mengikut peratus seperti petani, nelayan, kampung baru dan lain-lain; dan
- (d) adakah cadangan untuk menggabungkan pekerja-pekerja estet dalam projek ini.

Setiausaha Parlimen Kementerian Pembangunan Luar Bandar [Tuan Mohamed bin Jamrah]: Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Peruntukan yang dibelanjakan oleh Kementerian Pembangunan Luar Bandar dan agensi-agensi di bawahnya dari tahun 1991 sehingga Jun 1993 untuk membantu rakyat miskin memiliki rumah ialah sebanyak RM79,669,238.

- (b) Bilangan rakyat yang menerima bantuan ini mengikut negeri bagi tempoh tersebut adalah seramai 21,985 orang dan mengikut negeri seperti berikut:-

<u>Negeri</u>	<u>Bilangan Terlibat</u>
Johor	1,819
Kedah	3,964
Kelantan	863
Melaka	393
Negeri Sembilan	767
Pahang	1,979
Pulau Pinang	924
Perak	2,428
Perlis	505
Selangor	1,539
Terengganu	3,493
Sabah	2,391
Sarawak	841
W.P. Labuan	79

=====

JUMLAH 21,985 orang.

- (c) Golongan yang mendapat bantuan tersebut terdiri dari petani iaitu 90%, pekerja kampung sejumlah 7% dan Orang Asli 3%.
- (d) Pekerja-pekerja estet tidak terlibat dengan projek ini. Kementerian tidak memberi bantuan kepada pekerja-pekerja estet memandangkan pekerja-pekerja tersebut pada asasnya telah disediakan kemudahan tempat kediaman oleh majikan masing-masing.

Puan Hajjah Che Pora binti Haji Omar: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Berapakah anggaran yang dibelanjakan oleh pihak Kerajaan untuk membina rumah untuk orang miskin ini di bawah Rancangan? PRT untuk membina rumah?

KEGIATAN SYIAH DI PUSAT PENGAJIAN TINGGI

5. **Tuan Ghazali bin Haji Embong** minta Perdana Menteri menyatakan apakah tindakan Kerajaan terhadap kegiatan Syiah yang masih aktif di pusat-pusat pengajian tinggi di negara ini:

- (a) berapa banyakkah universiti-universiti yang masih terlibat di dalam kegiatan ini; dan
- (b) ajaran Syiah telah diharamkan kerana ia mempunyai beberapa amalan yang bertentangan dengan apa yang diamalkan di negara ini, apakah perkara yang bertentangan itu diharap Kementerian menjawab dengan terperinci.

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri [Tuan Othman bin Abdul]: Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Buat masa ini Kerajaan masih menyiasat sejauhmana wujudnya kegiatan Syiah di pusat-pusat pengajian tinggi di negara ini.

Di antara universiti-universiti yang pensyarah dan pelajaranya terlibat dalam kegiatan Syiah ialah Universiti Malaya, Universiti Kebangsaan Malaysia, Universiti Islam Antarabangsa dan Institut Teknologi MARA Shah Alam.

- (b) Perbezaan pegangan Syiah dengan pegangan Ahlil Sunnah wal-Jamaah sangat panjang dan saya perlu memberikan secara bertulis, Di sini ada empat mukasurat dan saya ada mencadangkan sebuah buku Asas-asas Mazhab Syiah atau "Syiah Imamiah" yang boleh dibaca kerana panjang. Ada empat mukasurat lebih, jadi saya pohon untuk menghantarnya secara tulis.

Puan Hajah Zaleha binti Hussin: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya difahamkan ada pelajar-pelajar kita dan juga orang perseorangan yang telah dihantar oleh suatu sindiket ke negara Iran untuk mempelajari pelajaran Syiah. Dan sindiket tersebut ialah yang terlibat secara langsung sebuah Kerajaan Negeri iaitu Kerajaan Negeri Kelantan. Adakah perkara-perkara ini benar, saya mohon penjelasan daripada pihak Jabatan Perdana Menteri?

Yang kedua, bagaimanakah caranya pihak Jabatan Perdana Menteri di bawah Pusat Islam membendung kepada mereka yang terlibat mengenai ajaran Syiah ini yang telahpun dihantar ke luar negara iaitu ke negara Iran untuk mempelajari pelajaran ini dan kembali ke tanah air menyebarkan pengajaran tersebut?

Tuan Othman bin Abdul: Tuan Yang di-Pertua, memang benar bahawa kerajaan telahpun mengesan satu kumpulan parti politik yang berpusat di negeri Kelantan yang mengirimkan pelajar-pelajar ke Iran untuk belajar ajaran Syiah ini. Sekarang ini Kerajaan masih mengkaji, kerana berita ini baru sahaja diterima oleh Kerajaan, setakat mana dan berapa ramai yang ada di negara Iran, mereka dihantar oleh parti politik ini.

Bagi jawapan kepada soalan yang kedua, memang Pusat Islam telahpun menggariskan beberapa kegiatan yang harus dijalankan dalam usaha hendak membendung penyebaran ajaran dan fahaman Syiah ini kerana kita telah mengambil keputusan bahawa ajaran Syiah ini tidak harus dikembangkan di negara kita kerana ia bertentangan dengan Sunnah. Dan perkara-perkara itu adalah sedang dibincangkan dalam mesyuarat yang ke-31. Pada tahun 1987 lagi, kita telah membincangkan soal ini. Pertamanya ialah penerangan-penerangan mengenai prinsip asas mengenai perbezaan di antara fahaman kedua-dua Mazhab ini iaitu Syiah dan Ahli Sunnah yang diketahui oleh masyarakat. Kemudian itu, Kerajaan-kerajaan Negeri diminta untuk memperteguhkan usaha bagi menghalang ataupun mengurangkan penerimaan di kalangan masyarakat buku-buku dan risalah akan dikeluarkan mengenai penerangan ini termasuklah buku yang saya katakan tadi "Asas Syiah Imamiah" karangan Syed Muhibbuddin Al-Khatib yang dengan jelas memberikan penerangan-penerangan mengenai perbezaan-perbezaan di antara Mazhab Syiah dan kumpulan Sunnah ini supaya ianya tidak menjalar dan ahli-ahli masyarakat kita orang Islam dapat memahami dengan jelas apakah dia fahaman Syiah yang tidak harus kita pelajari di negara kita.

KELAHIRAN BAYI DI HOSPITAL - JUMLAH PURATA

6. Puan Hajah Habahah binti Haji Osman minta Menteri Kesihatan menyatakan jumlah purata kelahiran bayi untuk satu hari di Hospital Bersalin Kuala Lumpur:

- (a) berapa ramai pendatang yang bersalin berbanding dengan warganegara Malaysia;

- (b) adakah keistimewaan yang diberikan kepada ibu-ibu pendatang sama seperti ibu-ibu warganegara Malaysia termasuk kes bayaran; dan
- (c) adakah ujian mengenalpasti pembawa HIV dilaksanakan ke atas mereka yang bersalin diadakan kerana terdapat laporan mengatakan bahawa sebilangan besar pendatang yang bersalin di Hospital Besar Kuala Lumpur terdiri dari pembawa HIV.

Setiausaha Parlimen Kementerian Kesihatan [Dato' K. Kumaran]:

Tuan Yang di-Pertua, di Hospital Bersalin Kuala Lumpur, jumlah purata kelahiran bayi untuk sehari ialah 80 kelahiran.

- (a) Dari jumlah 80 kelahiran sehari ini, 10 daripadanya ialah kes pendatang.
- (b) Semua pesakit di hospital diberi layanan yang sama. Kos bayaran yang dikenakan adalah mengikut yang dinyatakan dalam Perintah Fee 1982.
- (c) Ujian untuk mengesan pembawa HIV dijalankan ke atas pendatang-pendatang ini sekiranya didapati perlu mengikut "case-by-case basis".

UMAT ISLAM DI BOSNIA - TINDAKAN DAN BANTUAN OLEH MALAYSIA

7. **Tuan Michael Boon Thiam Joon** minta Menteri Luar Negeri menyatakan sama ada tindakan yang berkesan telah dan sedang dijalankan oleh negara Malaysia untuk menyelamatkan kedaulatan negara Bosnia-Herzegovina dengan meminta pihak Bangsa-bangsa Bersatu tegas dalam menentang gerakan penghapusan etnik oleh puak Serbia dan Croatia terhadap umat Islam di Bosnia.

Menteri Luar Negeri [Datuk Abdullah bin Haji Ahmad Badawi]:

Untuk menjawab soalan Yang Berhormat, ingin saya menyatakan bahawa tindakan yang diambil oleh Kerajaan kita untuk membantu perjuangan orang Islam di Bosnia adalah dalam berbagai bidang. Pertamanya kita mengambil peranan tegas dalam Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu, khususnya melalui konteks Group OIC dan juga melalui Caucas Enam. Yang keduanya, kita juga mengambil peranan yang aktif dalam perhubungan secara dua-hala dengan negeri-negeri yang kita anggap adalah penting yang ada hubungan dan ada pengaruh juga untuk menentukan situasi yang sedang dihadapi di Bosnia-Herzegovina itu.

Jadi, dalam hubungan kita, dalam peranan di Majlis Keselamatan Bangsa-bangsa Bersatu, kita telah bersama-sama dengan negara konteks OIC telah mencadangkan beberapa usul supaya diambil oleh Majlis Keselamatan Bangsa-bangsa Bersatu. Di antaranya ialah usul menarik balik sekatan senjata yang dikenakan ke atas Bosnia itu walaupun itu tidak mendapat sokongan, terutama daripada negara-negara anggota tetap Bangsa-bangsa Bersatu melainkan Amerika Syarikat. Kita juga telah berusaha dan memberi sokongan kepada usaha Majlis Keselamatan supaya memberhentikan permusuhan di Bosnia-Herzegovina itu untuk membolehkan rundingan berjalan dalam keadaan yang boleh menjamin kejayaan.

Kita sedar bahawa orang Islam di Bosnia sekarang ini menghadapi tekanan bukan sahaja di meja perundingan tetapi juga mereka dimusuhi dan keganasan-keganasan pihak Serbia terus dilakukan ke atas mereka dalam medan peperangan. Kedua-dua tempat kena tekan, jadi, mereka menghadapi banyak masalah dalam hal ini.

Dan tindakan-tindakan juga kita ambil iaitu dengan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita menulis surat kepada beberapa pemimpin dunia untuk menarik perhatian mereka supaya masalah yang ada di Bosnia-Herzegovina itu dapat diselesaikan. Tindakan kita yang terakhir sekali ialah apabila kita menggesa supaya OIC mengadakan mesyuarat dengan segera bagi tujuan untuk menghantar askar-askar ke negara-negara OIC yang mampu, yang telah diminta oleh Bangsa-bangsa Bersatu untuk melakukan demikian.

Saya kira mesyuarat yang telah diadakan di Karachi itu berjaya kerana dalam mesyuarat itulah, beberapa buah negara, termasuk negara kita, Malaysia telah bersetuju untuk menghantar askar-askar kita ke Bosnia dan saya telah dimaklumkan bahawa pihak Sekretariat Setiausaha Agung Bangsa-bangsa Bersatu telahpun memaklumkan yang Malaysia boleh menghantar askar ke Bosnia dan bilangannya adalah seramai 1,500 orang. Pihak Kementerian Pertahanan sekarang ini sedang berusaha untuk membuat segala persiapan bagi tujuan tersebut.

Lagi satu perkara, kita juga telah mengambil peranan untuk membantu pihak Bosnia dalam apa-apa juga bantuan seperti kewangan yang Kerajaan telah berikati dan pihak akhbar pun begitu aktif dengan pungutan derma daripada orang ramai dan ada juga persatuan-persatuan yang telah mengadakan (organised) jamuan makan malam dan sebagainya untuk mendapat bantuan bagi keperluan wang untuk Bosnia. Kita juga pada waktu ini telahpun membiayai satu pejabat perwakilan khas Bosnia di Kuala Lumpur ini.

Ini adalah beberapa tindakan yang kita ambil supaya dengan tindakan yang kita ambil itu, kita dapat memberi perangsang dan sokongan kepada rakyat Bosnia supaya meneruskan perjuangan mereka. Di samping itu, tindakan kita melalui Bangsa-bangsa Bersatu dan pertubuhan-pertubuhan yang lain adalah untuk terus menekan pihak-pihak yang berkenaan supaya masalah di Bosnia itu dapat diselesaikan secepat mungkin.

Datuk Haji Ahmad bin Haji Abdullah: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Tadi kita dapat mendengar bahawa askar kita dihantar seramai 1,500 orang. Adakah negara-negara Islam yang lain juga akan menghantar askarnya ke Bosnia? Mengenai tugas askar kita itu, adakah mereka akan berperang dengan tentera Serb dan menyebelahi tentera Bosnia dan menghancurkan segala anasir-anasir yang menghancurkan negara Bosnia ini tadi?

Datuk Abdullah bin Haji Ahmad Badawi: Tuan Yang di-Pertua, negara Islam yang lain akan juga menghantar tenteranya ke Bosnia. Tujuannya kita pergi ke Bosnia adalah untuk berkhidmat di bawah UNPROFOR sebagai askar-askar di bawah kelolaan command Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu dan bukanlah tujuan kita pergi ke sana untuk berperang dan memihak kepada mana-mana pihak. Tetapi tujuan kita di sana adalah untuk memastikan supaya peranan kita sebagai pasukan pengaman itu berhasil. Itu sahaja peranan yang akan kita mainkan di Bosnia nanti.

Tuan Saad bin Haji Man: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan kepada Yang Berhormat Menteri. Apakah agaknya dasar atau kriteria yang digunakan oleh Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu dalam memilih mana-mana negara untuk menghantar pasukan pengamannya ke Bosnia atau lain-lain tempat?

Soalan yang kedua, apakah Kerajaan Malaysia akan mengkaji semula tawaran. Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu kepada Malaysia dalam penghantaran tentera kita ke Bosnia memandangkan keadaan keselamatan di Bosnia nampaknya semakin bertambah buruk.

Datuk Abdullah bin Haji Ahmad Badawi: Tuan Yang di-Pertua, saya menjawab soalan yang kedua dahulu. Pada waktu ini kita sedang membuat persiapan dan kerja-kerja ini akan mengambil masa yang agak panjang. Jadi, kita teruskan dan pada waktu ini kita tidak membuat sebarang keputusan untuk mengulangkaji keputusan yang telah dibuat pada peringkat Jemaah Menteri yang kita akan menghantar pasukan pengaman ke Bosnia **itu**. Jadi, hendak mengambil masa membuat persiapan ini pun panjang jugalah. Jadi, kalaulah dalam masa ini ada apa-apa, tentulah kita akan mengulangkaji (review) keputusan kita itu. Tetapi pada waktu ini saya kira belum ada satu perkembangan yang berlaku di Bosnia yang boleh membuatkan kita membatalkan keputusan yang telah kita ambil itu.

Berhubung dengan Sekretariat atau Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu pula, kriteria yang umum yang digunakan ialah menjemput negara-negara terutama negara yang telah biasa mengambil peranan keamanan di mana-mana negara yang berlaku cetusan, pergaduhan, permusuhan ataupun peperangan seperti di Somalia, Namibia dan banyak lagi tempat. Kita ini sebenarnya adalah satu-satu negara yang sentiasa diminta untuk memberi sumbangan kepada Pasukan Pengaman Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu.

Yang keduanya, saya telah dimaklumkan jika ada mana-mana negara yang nampak teralu memihak kepada sesuatu pihak oleh sebab mungkin di negara itu ada kaumnya yang terlibat dalam pergaduhan itu, maka mungkin negara itu tidak diberi peluang untuk mengambil bahagian. Nanti kalau-kalau peranannya itu boleh mempengaruhi pasukan dan dengan itu, mungkin mereka tidak dapat menjalankan tugas mengaman di bawah arahan Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu dengan berjaya. Ini yang dibimbangkan.

Tuan Haji Ahmad Zahid bin Hamidi: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Terdapat cadangan pemecahan wilayah mengikut etnik di Bosnia-Herzegovina. Saya ingin tahu apakah sikap Malaysia terhadap cadangan ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya minta untuk mengulangi soalan. Terdapat cadangan pemecahan wilayah mengikut etnik di Bosnia-Herzegovina. Saya ingin tahu apakah sikap Malaysia terhadap rancangan tersebut.

Yang kedua, apakah langkah-langkah diplomatik dan cara-cara di peringkat antarabangsa bagi kita untuk tidak bersetuju dengan dasar perpecahan itu? Adakah dengan adanya pemecahan wilayah mengikut etnik ini akan mengesahkan 'ethnic cleansing', dengan izin, apa yang dilakukan oleh puak Serbia di sana.

Datuk Abdullah bin Haji Ahmad Badawi: Tuan Yang di-Pertua, kita memang tidak bersetuju dengan langkah untuk memecahkan negara Bosnia-Herzegovina itu kepada beberapa kelompok mengikut etnik atas alasan sebagaimana Yang Berhormat sebutkan tadi kerana kalau kita

buat begitu, maka apa yang dilakukan ialah kita mungkin mengesahkan atau mengiktiraf dasar 'ethnic cleansing' dan kita mungkin mengiktiraf keganasan pihak Serbia dan dengan itu membenarkan mereka mengambil kawasan-kawasan yang tertentu setelah mereka mengganas. Ini kita tidak boleh terima. Untuk itu, kita pastikan dalam usul-usul yang telah dikemukakan sama ada di peringkat Majlis Keselamatan Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu ataupun di mana-mana usul yang kita buat berkaitan dengan Bosnia-Herzegovina, kita sentiasa menekankan betapa pentingnya territorial integrity Bosnia Herzegovina itu dipelihara.

PELAJAR MELANGGAR PERATURAN SEKOLAH - TINDAKAN PENYINGKIRAN

8. **Wan Hamid Edruce bin Tuanku Haji Mohamad** minta Menteri Pendidikan menyatakan bahawa menurut laporan Kerajaan, dalam tempoh dua tahun kebelakangan, seramai lebih dari 600 orang pelajar telah disingkirkan daripada sekolah oleh kerana melakukan beberapa kesalahan besar, seperti terlibat dalam aktiviti kumpulan haram, merogol, memukul guru dan lain-lain kesalahan moral. Adakah Kerajaan sedar bahawa dengan tindakan demikian akan menyebabkan pelajar itu bertambah liar dengan sikap mereka selama ini, serta menambah bebanan lagi kepada Kerajaan dalam membanteras gejala buruk. Sama ada Kerajaan bercadang untuk menempatkan pelajar-pelajar tersebut di sekolah pemulihan akhlak, maka lebih baik daripada tindakan penyingkiran.

Dr. Fong Chan Onn: Tuan Yang di-Pertua, pihak Kementerian Pendidikan sedar bahawa tindakan penyingkiran atau membuang pelajar-pelajar daripada sekolah kerana kesalahan melanggar peraturan

sekolah mungkin akan menyebabkan pelajar-pelajar bersikap lebih negatif. Namun begitu, pelajar-pelajar yang telah diambil tindakan **ini**, sebenarnya diberi peluang membuat rayuan untuk belajar semula kepada Pendaftar Sekolah iaitu Pengarah Pendidikan Negeri. Rayuan mereka akan dipertimbangkan dan sekiranya kesalahan tidak melibatkan kes mahkamah, pelajar-pelajar berkenaan akan diterima oleh pihak sekolah dan ditempatkan di sekolah lain setelah berikrar akan pula berkelakuan baik.

Sebaliknya, sekiranya kesalahan yang mereka lakukan itu berat, iaitu melibatkan kes mahkamah, mereka akan dihantar ke sekolah pemulihan akhlak atas perintah mahkamah.

BUDAYA LEPAK DI KALANGAN BELIA - LANGKAH MEMBANTERAS AMALAN

9. **Tuan Haji Zainal bin Md. Deros** minta Menteri Belia dan Sukan menyatakan sama ada kajian-kajian sedang dijalankan mengenai belia-belia di kawasan setinggan-setinggan di seluruh negara dan jika masih belum lagi dijalankan, adakah Kementerian akan mengadakan kajian ini dengan segera kerana belia-belia kita sudah mula dihindangi kebudayaan lepak yang akan menghalang mereka menjadi tenaga produktif untuk mencapai Wawasan 2020.

20. **Tuan Chong Chi Siong** minta Menteri Belia dan Sukan menyatakan:-

- (a) objektifnya berkenaan kempen anti-budaya lepak; dan
- (b) sejauhmana keberkesanan sejak kempen anti-budaya lepak dijalankan. Adakah remaja-remaja masih merayau-rayau di pusat-pusat membeli belah di Dataran Merdeka dan Taman serta Kebun-kebun Bunga.

5.8.93

2. **Tuan Shuib bin Endut** minta Menteri Belia dan Sukan menyatakan:

- (a) apakah tindakan yang diambil oleh Kementerian untuk mengatasi 'budaya lepak' di kalangan belia dan pelajar sekolah di bandar-bandar besar; dan
- (b) adakah belia-belia ini berpeleseran kerana tidak mendapat perhatian dari Kementerian ataupun program-program yang dijalankan tidak sampai kepada mereka.

46. **Puan Hajah Selemiah binti Hashim** minta Menteri Belia dan Sukan menyatakan sejauh manakah budaya lapak menular di kalangan belia-belia Melayu sejak akhir-akhir ini dan apakah rancangan Kementerian untuk menangani masalah ini.

9.8.93

31. **Wan Hamid Edruce bin Tuanku Haji Mohamad** minta Menteri Belia dan Sukan menyatakan apakah langkah yang telah diambil oleh Kerajaan untuk membanteras "budaya lepak" yang boleh dikatakan hampir 100 peratus oleh anak bumiputera.

Menteri Belia dan Sukan [Dato' Haji Annuar bin Musa]: Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya menjawab soalan ini dan beberapa soalan yang berkaitan dengannya daripada Yang Berhormat Tuan Chong Chi Siong pada hari ini iaitu 4.8.1993; Yang Berhormat Tuan Shuib bin Endut pada 5.8.1993; Yang Berhormat Puan Hajah Selemiah binti Hashim juga pada 5.8.1993 dan Yang Berhormat Wan Hamid Edruce bin Tuanku Haji Mohamad pada 9.8.1993.

Kerajaan memandang amat serius akan amalan yang pada masa ini sering diperkatakan berhubung dengan budaya lepak. Budaya lepak tidak seharusnya menjadi budaya bagi satu bangsa yang sedang giat memperkatakan untuk mendokong cita-cita menjadi sebuah negara yang maju menjelang tahun 2020. Ianya juga bukanlah satu budaya yang seharusnya menjadi imej kepada bangsa Malaysia sendiri.

Oleh sebab itu, berbagai-bagai program telah diatitkan dan termasuklah satu kajian sedang dijalankan bersaing oleh Kementerian Belia dan Sukan dengan kerjasama Jabatan Komunikasi, Univeraiti Kebangsaan Malaysia di mana kajian ini sedang dijalankan untuk mengetahui dengan lebih mendalam profail dan latarbelakang mereka yang terlibat serta sebab musabab yang menjadikan belia-belia suka berpelesenan di shopping complexes dan juga di kawasan-kawasan sekitar bandar terutamanya.

Sementara menunggu penemuan yang konkrit dalam kajian tersebut, Kementerian telah mengambil langkah-langkah awal untuk memulakan satu kempen yang intensif dan berterusan bagi membanteras budaya lepak serta mengatasi masalah-masalah yang berkaitan dengannya.

Antara sebab-sebab awal yang telah ditemui ialah:-

- (i) terdapat faktor-faktor tolakan seperti masalah kurang prihatin ibu-bapa terhadap perilaku dan kegiatan anak-anak;
- (ii) masalah pusat-pusat kejiranan di dalam bandar yang kurang fasititi-fasiliti yang boleh dipergunakan;

- (iii) kurangnya kegiatan-kegiatan kemasyarakatan ~~dan~~ persatuan-persatuan sukarela;
- (iv) masalah sikap yang diamalkan oleh individu dan masyarakat; dan
- (v) masalah berkaitan dengan unsur-unsur terdapatnya pengangguran di kalangan para belia.

Selain daripada itu juga, ada faktor-faktor tarikan yang mendorong kepada budaya lepak ini. Antaranya termasuklah wujudnya pusat-pusat hiburan dan pusat-pusat membeli-belah serta terpengaruhnya belia-belia kita dengan budaya barat yang disebarkan melalui media elektronik dan media cetak. Oleh sebab itu, langkah-langkah yang sedang dan akan diambil oleh Kerajaan terdiri daripada langkah jangka pendek dan juga langkah jangka panjang. Bagi langkah jangka pendek ternasuklah:

- (i) program-program memberikan kefahaman yang berunsur pendidikan dan penerangan bagi kumpulan sasar agar membenci dan meninggalkan amalan yang sedemikian.
- (ii) memperbanyakkan program dan aktiviti alternatif yang boleh diambil bahagian oleh para belia agar masa yang terluang bagi mereka dapat digunakan dengan kegiatan-kegiatan yang berfaedah.
- (iii) memastikan pihak penguasa tempatan terutamanya menguatkuasakan undang-undang khususnya berkaitan dengan had umur belia dan remaja yang boleh memasuki pusat-pusat hiburan.

Beberapa langkah jangka panjang juga adalah difikirkan amat perlu. Selain daripada langkah-langkah yang berkaitan dengan

pendidikan jangka panjang kepada generasi belia adalah difikirkan. Penyediaan kemudahan infrastruktur yang sesuai dan mencukupi disetiap pusat kejuranan haruslah diberikan perhatian,

Pada masa ini adalah didapati pusat-pusat kejuranan di dalam bandar dan di kawasan bandar-bandar baru terlalu kurang sekali kemudahan-kemudahan yang boleh memberi peluang riadah kepada golongan-golongan remaja yang ada pada masa ini. Selain daripada itu, Kementerian akan memperkenalkan suatu pendekatan untuk merubah 'konsep tapian gelanggang' yang ada pada masa ini untuk digunakan dengan lebih intensif, untuk mempelbagaikan kegiatan-kegiatan yang ada di pusat-pusat tapian gelanggang dengan memasukkan program-program yang bercorak komunikasi, kemahiran, kaunseling seperti latihan komputer, latihan kepimpinan, penyediaan data maklumat, perkhidmatan kaunseling dan aktiviti-aktiviti rekreasi serta kecergasan yang lain. Selain daripada itu, pihak swasta dan kesatuan adalah digalakkan memainkan peranan memperbanyakkan kegiatan mereka.

PROJEK LALUAN KEDUA JOHOR-SINGAPURA

10. **Tuan Neo Tuan Cheng** minta Perdana Menteri menyatakan:

- (a) apakah kemajuan yang telah dicapai berhubung dengan Projek Laluan Kedua di antara Johor dan Singapura;
- (b) berapakah luas tanah yang telah dan akan diambil untuk projek tersebut dan projek-projek yang berkaitan dengan pembinaan laluan kedua ini;
- (c) berapakah pampasan yang telah dan akan dibayar untuk pengambilan tanah tersebut; dan
- (d) bilakah laluan kedua ini dijangka akan siap.

Setiausaha Parlimen di Jabatan Perdana Menteri [Tuan Othman bin**Abdul]:** Tuan Yang di-Pertua,

- (a) untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Projek Laluan Kedua adalah terbahagi kepada dua komponen iaitu pembinaan jambatan dan lebuh raya penghubung serta pembangunan bandar baru Piai. Sehingga kini beberapa perjanjian penting telahpun disempurnakan; Perjanjian konsesi bagi pembinaan jambatan dan jalan-jalan raya penghubung telahpun ditandatangani di antara Kerajaan dan Syarikat United Engineers Sdn. Bhd (UEM). Bagi pembinaan bandar baru Piai pula satu Perjanjian Pembangunan (Development Agreement), dengan izin telahpun ditandatangani di antara Kerajaan Negeri Johor Darul Takzim dengan Syarikat UEM.
- Sementara itu, Kerajaan sedang merundingkan "Perjanjian Antara Kerajaan (Inter-Governmental Agreement), dengan izin, Malaysia-Singapura berkaitan dengan pembinaan jambatan tersebut dan dijangka akan dapat disempurnakan pada akhir tahun ini. Sementara rundingan mengenai Perjanjian Antara Kerajaan ini dijalankan beberapa

Jawatankuasa Teknikal bersama di antara Malaysia dan Singapura telah dibentuk untuk mengendalikan perancangan dan penyediaan rekabentuk serta perkara-perkara teknikal lain berkaitan dengan pelaksanaan projek ini.

- (b) Luas tanah yang akan diambil balik berjumlah lebih kurang 10,000 hektar dan kerja-kerja pembinaan akan dilakukan seperti berikut:
 - (i) jambatan;
 - (ii) Lebuhraya penghubung; dan
 - (iii) Pembangunan bandar baru Piai.
- (c) Jumlah pampasan adalah bergantung kepada penilaian yang dibuat oleh Kerajaan Negeri mengikut peruntukan yang terkandung di dalam Akta Pengambilan Balik Tanah 1960. Buat masa ini belum ada sebarang pengambilan balik tanah atau pampasan yang telah disempurnakan.
- (d) Mengikut perancangan, pembinaan bagi jambatan dan lebuhraya penghubung akan disiapkan pada akhir tahun 1997.

SIJIL KELAYAKAN MENDUDUKI BANGUNAN - PENIPUAN PEMAJU

11. **Tuan Fu Ah Kiow** minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan:

- (a) bolehkah Kerajaan menukar syarat-syarat di Surat Perjanjian Jual-Beli Rumah supaya pemaju tidak boleh menyerahkan rumah kepada pembeli tanpa Sijil Kelayakan Menduduki Bangunan (Certificate of Fitness); dan
- (b) jika tidak boleh, apa sebab-sebabnya.

Timbalan Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Tuan Osu bin Haji Sukam]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan sedang menyemak Peraturan-peraturan Pemaju Perumahan (Kawalan dan Pelesenan) 1989 berhubung dengan penyerahan pemilikan kosong dan Sijil Layak Menduduki sebagaimana diperuntukkan di dalam Jadual G dan H peraturan tersebut. Semakan ini dibuat adalah untuk mengatasi masalah berhubung dengan pelaksanaan kedua-dua perkara di atas yang sering dibangkitkan dewasa ini.

Adalah diharapkan satu cara pelaksanaan yang seragam akan dapat diwujudkan di semua negeri dan akan dilaksanakan oleh semua pihak yang terlibat. Pihak Kementerian memang sedar akan pentingnya perkara ini dan usaha untuk menyegerakan keputusan kajian sedang diberi tumpuan.

Tuan Rahim bin Baba: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan, Saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri, apakah Yang Berhormat bersetuju bahawa salah satu daripada syarat yang perlu dimasukkan ialah bayaran akhir bagi sesebuah rumah itu hanya akan dilepaskan kepada pemaju selepas Sijil Layak Menduduki dikeluarkan oleh pemaju tersebut.

Tuan Osu bin Haji Sukam: Tuan Yang di-Pertua, perkara ini juga sedang dalam perhatian Kementerian.

KESALAHAN LALULINTAS - JUMLAH KES YANG DILAPORKAN

12. **Tuan Ho Cheng Wang** minta Menteri Pengangkutan menyatakan apakah tindakan akan diambil oleh pihak Kementerian memandangkan jumlah kes kesalahan lalulintas yang dilaporkan oleh pegawai Kumpulan A kepada Polis dan JPJ mulai 1986 hingga April 1993 adalah sebanyak 3,632 kes tetapi hanya 234 kes atau 6% sahaja telah diselesaikan melalui kompaun.

Timbalan Menteri Pengangkutan [Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail]: Tuan Yang di-Pertua, kes-kes yang dilaporkan oleh pegawai Kumpulan A biasanya tidak lengkap dengan butir-butir seperti masa, tempat, tarikh dan nombor pendaftaran kenderaan yang mana adalah perlu untuk membolehkan tindakan kompaun atau pendakwaan di mahkamah dilakukan. Bagaimanapun, tindakan sedang diambil bagi menyelesaikan kes-kes tersebut, sungguhpun kes-kes seperti ini akan mengambil masa.

Tuan Ho Cheng Wang: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Saya ingin merujuk kepada satu pengakuan mulut dari seorang Dato' yang sedang berkhidmat dengan Kerajaan Negeri Perak. Beliau berkata apabila beliau membuat satu laporan kepada JPJ, tetapi JPJ tidak berani mengambil tindakan oleh sebab tuan punya lori yang melanggar syarat-syarat ini adalah dari seorang Raja atau Tengku. Adakah kelemahan JPJ ini akan menjadi satu halangan kepada pegawai Kumpulan A yang berinisiatif untuk mengambil tindakan?

Datin Paduka Hajah Zaleha binti Ismail: Tuan Yang di-Pertua, kes yang disebutkan itu tidak dalam pengetahuan saya dan saya akan

siasat dan biasanya apa yang kita lihat ialah mereka yang melaporkan ini kadang-kadang enggan menjadi saksi di mahkamah kerana takut diugut.

TAMBANG BARU BAS - TINDAKAN MENAIKKAN KADAR

13. **Tuan Abdul Rashid bin Ismail** minta Menteri Perusahaan Awam menyatakan:

- (a) apakah Kementerian sedar bahawa ada syarikat-syarikat bas terbabit telah menaikkan tambang bas melebihi kadar yang telah ditetapkan oleh Kerajaan; dan
- (b) berapakah bilangan syarikat bas terbabit yang telah diambil tindakan undang-undang oleh pihak Kementerian.

Timbalan Menteri Perusahaan Awam [Dato' Dr Siti Zaharah binti Haji Sulaiman]: Tuan Yang di-Pertua,

- (a) Kementerian Perusahaan Awam belum lagi mendapat maklumat adanya syarikat-syarikat bas yang telah menaikkan tambang bas melebihi kadar yang telah ditetapkan oleh Kerajaan. Walau bagaimanapun, Kementerian Perusahaan Awam sedar akan terdapatnya sedikit kekeliruan di kalangan pengguna mengenai pelaksanaan kadar tambang baru bas berhenti-henti, bas ekspres dan bas mini yang berkuatkuasa mulai 1.10.1992. Pelaksanaan kadar tambang baru tersebut telah disalahanggap oleh pengguna sebagai kenaikan tambang.

(b) Untuk makluman Yang Berhormat, kekeliruan mengenai kadar tambang baru tersebut telahpun diselesaikan oleh syarikat-syarikat bas terbabit dengan kerjasama Kementerian Perusahaan. Oleh kerana tidak terdapat syarikat-syarikat bas menaikkan tambang melebihi kadar yang ditetapkan oleh Kerajaan, maka tidak ada sebarang tindakan undang-undang perlu diambil ke atas mana-mana syarikat bas yang terbabit.

IJAZAH DARI UNIVERSITI NANYANG/TAIWAN - PENGIKTIRAFAN

14. **Puan Kian Sit Har** minta Menteri Pendidikan menyatakan kenapa para graduan yang telah mendapat Ijazah dari Universiti Nanyang di Singapura (sekarang ditutup) dan Universiti Taiwan tidak diiktiraf oleh Kerajaan walaupun Ijazah mereka setaraf dengan Ijazah-ijazah yang dikeluarkan oleh Universiti-universiti negara kita.

Timbalan Menteri Pendidikan [Dr Fong Chan Onn]: Tuan Yang di-Pertua, pengiktirafan sesuatu kelayakan dari mana-mana uaiuersiti/institusi dalam negeri atau luar negara adalah semata-mata berhubung dengan syarat kemasukan ke dalam Perkhidmatan Awam dan mengikut peraturan yang ditetapkan termasuk dikaji oleh Jawatankuasa Tetap Penilaian dan Pengiktirafan Kelayakan.

Kebelakangan ini, Jawatankuasa tersebut belum menerima permohonan pengiktiratan oleh universiti-universiti yang dimaksudkan.

PUSAT VIDEO - MENAIKKAN SYARAT HAD UMUR

15. **Puan Hajah Che Pora binti Haji Omar** minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan adakah Kerajaan bercadang untuk mengarahkan pihak berkuasa tempatan menetapkan had umur memasuki arked permainan video dinaikkan kepada 21 tahun kerana mereka yang berumur 21 tahun mampu berfikir dengan baik.

11.8.1993

18. **Puan Rosalind Yau Shuk Meng** minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan apakah hasrat Kerajaan menaikkan had umur kepada 21 tahun bagi belia yang ingin memasuki premis pusat-pusat video akan memberi kesan terhadap penuntut-penuntut sekolah. Adakah Kerajaan bercadang untuk menaikkan denda yang lebih berat kepada pengusaha pusat-pusat tersebut, kerana sikap cuai dan memeningkan keuntungan merekalah yang membuatkan mereka membuka pintu kepada pelajar-pelajar bawah umur ke pusat-pusat mereka.

Tuan Osu bin Haji Sukam: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menjawab soalan ini bersekali dengan soalan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Puan Rosalind Yau Shuk Meng pada 11.8.1993.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, mengikut Perlembagaan Persekutuan, perkara berkaitan pusat-pusat hiburan ini adalah di bawah bidang kuasa Kerajaan-kerajaan Negeri melainkan di Wilayah Persekutuan, Kuala Lumpur dan Labuan sahaja.

Bagi Wilayah Persekutuan, Kerajaan telah menetapkan had umur 18 tahun ke atas sahaja dibenarkan mengunjungi pusat-pusat hiburan dan permainan video.

Bagi negeri-negeri lain Kerajaan Persekutuan mencadangkan had umur yang sama, terpulanglah kepada masing-masing Kerajaan Negeri untuk menerimanya atau menetapkan had umur yang lebih rendah atau yang lebih tinggi lagi.

GURU SANDARAN - LATIHAN/KURSUS DALAM CUTI

16. **Puan Sri Sarasa Pasamanickam** minta Menteri Pendidikan menyatakan:

- (a) berapakah bilangan guru-guru sementara yang dilantik pada tahun ini di sekolah-sekolah kebangsaan dan sekolah-sekolah rendah jenis kebangsaan di seluruh negara;
- (b) adakah Kerajaan bercadang untuk menjalankan latihan melalui kursus dalam cuti bagi mereka untuk mengatasi masalah kekurangan guru-guru terlatih di sekolah-sekolah rendah dalam negara.

Dr. Fong Chan Oon: Tuan Yang di-Pertua:

- (a) guru sementara yang dimaksudkan sebenarnya adalah guru sandaran tanpa latihan. Bilangannya pada tahun 1993 mengikut jenis sekolah adalah seperti berikut:

Sekolah Kebangsaan/Sekolah Rendah Kebangsaan	9,874 orang
SRJK (C)	3,866 "
SRJKCT)	1,756 "
Sekolah Rendah Khas)	<u>100</u>

Jumlah **15,596 orang**

=====

- (b) Kementerian Pendidikan belum bercadang untuk menjalankan

Kursus Dalam Cuti (KDC) di Semenanjung. Namun demikian, Kursus Dalam Cuti tersebut terus dijalankan di Sabah dan Sarawak.

Dengan pelaksanaan Pelan Tindakan Perancangan Penyediaan Tenaga Guru Sekolah Rendah dan Sekolah Menengah mulai tahun 1993 ini, dijangkakan masalah kekurangan tenaga guru akan dapat diatasi pada tahun 1996 bagi sekolah rendah dan tahun 1997 bagi sekolah menengah.

GURU-GURU TERLATIH - KEKURANGAN

17. **Tuan V.K. Sellapan** minta Menteri Pendidikan menyatakan "menurut statistik Kementerian Pendidikan, negara pada masa ini menghadapi kekurangan kira-kira 17,000 orang guru terlatih. Jumlah calon yang memohon memasuki maktab-maktab perguruan pada tahun ini melebihi 75,000 sedangkan pihaknya hanya dapat mengambil 11,000 sahaja. Ini jelas menunjukkan bahawa Kerajaan tidak mencukupi maktab latihan guru".

- (a) adakah Kementerian berhasrat untuk menswastakan latihan guru untuk mengatasi kekurangan guru terlatih; jika tidak mengapa; dan
- (b) apakah rancangan Kementerian untuk mengatasi masalah kekurangan guru terlatih.

Dr. Fong Chan Oon: Tuan Yang di-Pertua,

- (a) kekurangan guru-guru terlatih adalah dianggarkan seramai 22,000 orang dan jumlah yang memohon memasuki maktab-maktab perguruan pada tahun ini memang melebihi 75,000 orang. Dari bilangan permohonan tersebut, hanya 16,000 orang yang mempunyai kelayakan seperti yang dikehendaki. Oleh yang demikian, Kementerian Pendidikan tidak berhasrat untuk menswastakan latihan perguruan kerana maktab-maktab

perguruan yang sedia ada masih mampu menampung dan melatih bilangan pelatih yang diperlukan.

- (b) Pada masa kini negara kekurangan seramai 15,745 orang guru sekolah rendah dan 7,267 orang guru sekolah menengah, bagi mengatasi masalah kekurangan guru ini, Kementerian Pendidikan telah mengadakan Pelan Tindakan Perancangan Penyediaan Tenaga Guru Sekolah Rendah dan Menengah dengan cara menambah bilangan pengambilan guru-guru pelatih untuk memasuki maktab-maktab perguruan. Pada tahun 1993 dan 1994, pengambilan guru-guru pelatih diadakan dua kali setahun, iaitu pada bulan Julai dan Disember, dan dijangkakan seramai 32,000 orang guru sekolah rendah akan dilatih, Dalam usaha mengatasi kekurangan guru-guru sekolah menengah pula, Kementerian kini sedang menyusun satu strategi komprehensif yang melibatkan berbagai-bagai agensi latihan guru. Guru-guru sekolah menengah juga dilatih dengan mengikuti Kursus Perguruan Lepas Ijazah (KPLI) dan Program Berkembar.

Dr. Toh Kin Woon: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Memandangkan kepada hakikat bahawa Malaysia kini menghadapi kekurangan guru-guru yang begitu serius, maka saya ingin tahu adakah Kementerian Pendidikan bercadang melaksanakan kembali skema KTC yang

dahulunya telah dilaksanakan dengan begitu berjaya untuk menambahkan guru-guru yang terlatih?

Dr. Fong Chan Onn: Tuan Yang di-Pertua, seperti yang saya telah terangkan tadi, Kementerian Pendidikan pada masa sekarang masih belum bercadang untuk melaksanakan Kursus Dalam Cuti atau Kursus RTC di Semenanjung. Namun demikian, Kursus KDC itu masih diteruskan di Sabah dan Sarawak.

Untuk mengatasi masalah kekurangan guru di Semenanjung, Sabah dan Sarawak, Kementerian Pendidikan telah menambah dua kali ganda jumlah calon yang diambil untuk memasuki maktab-maktab perguruan. Adalah dijangkakan bahawa dengan strategi-strategi seperti ini masalah kekurangan guru ini akan diatasi, seperti yang saya telah terangkan tadi, pada tahun 1996 untuk sekolah rendah dan pada tahun 1997 untuk sekolah menengah,

Saya ingin menegaskan di Dewan yang mulia ini bahawa pada masa sekarang, Kementerian Pendidikan haruslah melaksanakan satu program latihan guru untuk menjamin kualiti atau mutu sistem pendidikan kita. Pada masa sekarang oleh kerana kita ada kemudahan-kemudahan dan matapelajaran-matapelajaran baru yang meliputi penggunaan kelengkapan teknologi canggih seperti komputer dan kelengkapan-kelengkapan yang lain, adalah mustahak bahawa guru-guru terlatih itu juga dilengkapi dengan pengetahuan dan latihan yang cukup supaya apabila mereka pulang ke sekolah rendah atau menengah, mereka mempunyai kemahiran supaya matapelajaran tersebut boleh diajar. Pada masa sekarang kita anggap bahawa Training programme

seperti KTC itu tidak boleh mengizinkan Kementerian Pendidikan mengajar matapelajaran seperti itu yang meliputi kelengkapan (equipment) yang canggih itu dengan eloknya.

ESTET KELAPA SAWIT SWASTA - KELUASAN

18. **Tuan Ding Seling** minta Menteri Perusahaan Utama menyatakan:

- (a) luasnya tanah ladang (estet) kelapa sawit swasta (bukan Kerajaan):
 - (i) di seluruh Malaysia; dan
 - (ii) mengikut negeri;
- (b) peratusan jumlah saham kelapa sawit kepunyaan warganegara Malaysia jika dibandingkan dengan saham kepunyaan orang asing atau syarikat asing; dan
- (c) bilangan kilang-kilang memproses buah kelapa sawit:
 - (i) di seluruh negara; dan
 - (ii) mengikut negeri.

Timbalan Menteri Perusahaan Utama [Dato' Haji Tengku Mahmud bin Tengku Mansor]: Tuan Yang di-Pertua:

- (a) Keluasan estet kelapa sawit swasta di seluruh Malaysia sehingga akhir tahun 1992 ialah seluas 937,031 hektar dan pecahan mengikut negeri-negeri akan diberi secara bertulis oleh kerana terlalu panjang.
- (b) Berdasarkan perangkaan bagi tahun 1992, terdapat sebanyak 4% sahaja atau 116 buah ladang kelapa sawit adalah kepunyaan warganegara asing yang ekuitinya melebihi 51%

dengan jumlah keluasan 86,000 hektar berbanding dengan luralah keseluruhan pelesen estet, iaitu sebanyak 2,300 buah dengan keluasan 2,167,000 hektar.

- (c) Bilangan kilang-kilang memproses buah kelapa sawit yang telah diluluskan oleh PORLA sehingga -akhir 1992 ialah sebanyak 292 buah dengan jumlah kapasiti sebanyak 47,413,920 juta tonne buah tandan basah (BTB). Pecahan mengikut negeri akan diberi secara bertulis juga.

PASUKAN PENGAMAN PERTUBUHAN BANGSA-BANGSA BERSATU - JUMLAH TENTERA

19. **Tuan Haji Shaib bin Endut** minta Menteri Pertahanan menyatakan:

- (a) berapa ramaikah askar kita yang berkhidmat di luar negara sebagai askar Pengaman Bangsa-bangsa Bersatu dan pecahan mengikut negara; dan
- (b) apakah faedah yang diperolehi oleh Malaysia melalui penghantaran ke negara luar.

Timbalan Menteri Pertahaaan [Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed]: Tuan Yang di-Pertua,

- (a) jumlah tentera yang berkhidmat di luar negara sebagai Pasukan Pengaman Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu adalah seramai 1,894 anggota. Pecahan mengikut negara adalah seperti berikut:

<u>Negara</u>	<u>Anggota</u>
Pejabat Setiausaha Agong PBB	1
Iraq/Kwait	6
Sahara Barat	1
Kemboja	986
Muzambique	20
Angola	1
Somalia	879

(b) Faedah-faedah yang diperolehi hasil daripada penglibatan tentera kita keluar negara adalah seperti berikut:

- (i) bagi membuktikan pendirian Malaysia dalam mengekalkan keamanan dan keselamatan antarabangsa di bawah Panji-panji Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu.
- (ii) menunjukkan penekanan dan kesungguhan Malaysia menghormati undang-undang antarabangsa sebagai asas keamanan dan keselamatan;

- (iii) memberi pendedahan dan pengalaman kepada Angkatan Tentera Malaysia di dalam operasi keamanan agar memperolehi pengiktirafan antarabangsa;
- (iv) menguji keberkesanan dan kemampuan ATM dalam melaksanakan tugas operasi di luar negara;
- (v) mengadakan peluang untuk memaparkan profesionalisme ketenteraan di dalam ATM;
- (vi) membentuk dan menguatkan hubungan diplomatik Malaysia dengan kumpulan menghadapi konflik; dan
- (vii) Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu telah mengiktiraf kebolehan ATM, dengan itu menjadikan ATM di antara pilihan utama untuk misi-misi pengamanan yang akan datang.

Dato' Azumu bin Tak: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Daripada segi kebajikan keluarga mereka yang tinggal itu, adakah Kerajaan menjaganya dengan sepenuhnya. Kerana ada kedengaran, apabila mereka pergi meninggalkan kad pengeluaran wang mereka dari bank, tetapi apabila keluarga ini hendak mengeluarkan wang daripada bank, wangnya tidak ada sehingga menyusahkan keluarga yang tinggal.

Dato' Wan Abu Bakar bin Wan Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, sepanjang yang kita ketahui tidak ada perkara-perkara yang boleh dikatakan pengabaian keluarga-keluarga yang tinggal ini, malahan anggota keluarga yang tinggal ini telah dijaga dengan rapi iaitu

melalui Pergerakan Persatuan Isteri-isteri (BAKAT) yang mana ketua kepada kumpulan yang pergi itu, isterinya juga menjadi ketua kumpulan isteri-isteri yang tinggal dan mereka sentiasa mengadakan kumpulan dan perbincangan untuk mengatasi masalah masing-masing.

Tuan Yang di-Pertua, selain daripada itu, anggota kita yang pergi ini, telah diberikan dengan bayaran elaun yang lumayan. Mereka mendapat gaji seperti biasa, selain daripada itu mendapat elaun-elaun gejala, elaun khas, elaun harian, elaun rekreasi dan berbagai-bagai lagi kemudahan semasa mereka berada di luar negara.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Chong Chi Siong.

Tuan Chong Chi Siong: Tuan Yang di-Pertua, soalan saya No.20 telah pun dijawab oleh Yang Berhormat Menteri tadi..

MURID/GURU MELANGGAR PERATURAN - TINDAKAN DISIPLIN

21. **Datuk Haji Ahmad bin Haji Abdullah** minta Menteri Pendidikan menyatakan bilangan murid-murid dan guru yang telah dikenakan tindakan tatatertib kerana melanggar peraturan sekolah pada tahun 1991, 1992 dan 1993.

Timbalan Menteri Pendidikan [Dr. Fong Chan Onn]: Tuan Yang di-Pertua bilangan murid yang dikenakan tindakan disiplin pada tahun 1991 dan 1992 adalah seperti berikut:-

	Rotan Melebihi 3 kali Kes (Kes)	Gantung Persekolahan	Buang Sekolah (Kes)	Jumlah (Kes)
1991	1,348	3,640	761	5,749
1992	4,388	4,556	529	9,473

Untuk tahun 1993, Kementerian Pendidikan belum mempunyai data bilangan murid yang dikenakan tindakan disiplin kerana proses pengumpulan kes-kes disiplin biasanya dibuat setelah selesai sesi persekolahan bagi tahun yang berkenaan.

Bilangan guru yang dikenakan tindakan tatatertib pada tahun 1991 hingga bulan Jun, 1993 ialah seramai 379 orang.

**KEPULANGAN JEMAAH HAJI - KESESAKAN DI TERMINAL SATU
LAPANGAN TERBANG SUBANG**

22. **Datin Hajah Wan Intan binti Haji Wan Ahmad Tajuddin** minta Perdana Menteri menyatakan sama ada beliau sedar bahawa urusan menyambut kepulangan jemaah Haji kita di Terminal Satu Lapanganterbang Antarabangsa di Subang sekarang ini banyak kelemahannya oleh kerana:

- (a) kawasan untuk saudara mara yang pergi menunggu kepulangan jemaah haji kita itu terlalu penuh sesak dengan manusia hinggakan seakan-akan suasana di Perhentian Bas Puduraya semasa musim-musim perayaan;
- (b) kawasan tersebut menjadi kotor dan tidak seperti Terminal Satu pada masa-masa lain;
- (c) urusan mengeluarkan jemaah haji dan beg-beg mereka dicelah-celah ratusan manusia menjadi kelam kabut;
- (d) peraturan di Lapanganterbang yang tidak membenarkan jemaah haji menyorong kereta seorang atau troli yang memuat beg-beg mereka terus ke tempat letak kereta menyulitkan mereka yang lemah dan menyebabkan kesesakan; dan

- (e) kawasan tersebut juga digunakan untuk ketibaan penerbangan-penerbangan lain yang membawa pelawat atau pelancong asing ke Malaysia, hinggakan memberi gambaran seorang kepada pelancong-pelancong ini seolah-olah negara kita tidak mampu memberi kemudahan yang lebih selesa dan sempurna kepada mereka.

Jika sedar, nyatakan sama ada Kerajaan, dalam usaha mengadakan satu sistem lain yang bukan sahaja lebih teratur dan sempurna tetapi juga memberi keselesaan kepada para jemaah haji dan saudara mara mereka, akan mengadakan satu terminal khas untuk urusan haji memandangkan bahawa Kerajaan kini sedang membuat perancangan bagi lapanganterbang baru.

Timbalan Menteri Pengangkutan [Datin Paduka Hajah Zaleha binti

Ismail]: Tuan Yang di-Pertua, segala langkah telah diambil oleh pihak-pihak berkuasa terlibat bagi memastikan kepulangan jemaah haji kita di Terminal Satu dapat dibuat dengan teratur dan sempurna. Dalam pada itu kerjasama dari semua pihak adalah diharapkan supaya hanya kaum keluarga yang diperlukan untuk membantu jemaah haji sahaja datang menyambut mereka di lapanganterbang untuk mengelakkan kesesakan.

Berhubung dengan perkara-perkara yang ditimbulkan itu, sukalah saya menjelaskan iaitu:-

- (a) Kawasan menunggu kepulangan jemaah haji yang sedia ada memang kecil. Kawasan ini terbuka untuk orang ramai yang hendak menunggu saudara-mara mereka. Dengan demikian, kesesakan tidak dapat dielakkan.

- (b) Pada musim haji, pihak kontraktor mencuci mengadakan lebih ramai pekerja dan menjalankan tugasnya lebih kerap. Walau bagaimanapun, oleh kerana bilangan penyambut yang terlalu ramai dan terkumpulnya kekotoran terlalu cepat, kerja-kerja pembersihan tidak dapat dilaksanakan dengan cepat seperti yang dikehendaki.
- (c) Perkara ini tidak dapat dielakkan kerana kongkos ketibaan yang terlalu kecil. Walau bagaimanapun, kesesakan dalam Terminal akan dapat diringankan apabila Balai Ketibaan diperbesarkan. Kerja-kerja pembesaran ini, dalam proses pembinaan dan akan siap pada penghujung tahun ini.
- (d) Perkara ini tidak benar. Pada musim haji yang lepas, jemaah haji dibenarkan menyorong troli sehingga ke tempat letak kereta di kawasan letak kereta FIMA Airtel.
- (e) Adalah tidak benar ketibaan para pelancong asing dan jemaah haji pada masa yang sama telah menimbulkan kesulitan bagi para pelancong untuk mendapatkan kemudahan-kemudahan yang diperlukan. Namun, ketibaan para pelancong asing dan jemaah haji pada masa yang sama sememangnya menimbulkan sedikit kesesakan.

Cadangan Ahli Yang Berhormat untuk mengadakan satu sistem lain yang lebih teratur dan sempurna serta mengadakan satu Terminal khas untuk urusan haji adalah baik, dan Kementerian mengambil ingatan mengenainya untuk dimaaukan ke dalam perancangan Lapangan Terbang baru di masa hadapan.

RUMAH KEDIAMAN KAKITANGAN KERAJAAN- JUMLAH

23. **Tuan Shuib bin Endut** minta Perdana Menteri menyatakan:-

- (a) jumlah rumah kediaman kakitangan Kerajaan yang ada di Wilayah Persekutuan;
- (b) pecahan penghuninya mengikut kumpulan A,B,C dan D;
- (c) adakah Kerajaan sedar bahawa ada di kalangan pegawai Kerajaan yang memiliki rumah sendiri masih menginap di kuarters tersebut; kalau sedar, apakah tindakan yang telah diambil; dan
- (d) adakah Kerajaan bercadang untuk membina lebih banyak lagi kuarters di masa hadapan.

Tuan Othman bin Abdul: Tuan Yang di-Pertua:-

- (a) Setakat ini terdapat 2,311 buah rumah kediaman "kakitangan Kerajaan yang ada di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur;

- (b) Pecahan penghuni mengikut kumpulan adalah seperti berikut:-

Kumpulan A	-	387 orang
Kumpulan B	-	32 orang
Kumpulan C	-	1,400 orang; dan
Kumpulan D	-	442 orang
Jumlah	-	2,311 orang =====

- (c) Setakat ini terdapat lima orang pegawai Kerajaan yang telah memiliki rumah sendiri masih lagi menginap di kuarters Kerajaan. Tindakan yang diambil ialah mengarahkan kakitangan-kakitangan itu mengosongkan kuarters berkenaan jika mereka tidak memenuhi syarat-syarat yang ditetapkan. Sehubungan itu, adalah dimaklumkan bahawa mengikut peraturan sekarang:

- (i) mana-mana kakitangan Kerajaan yang telah memiliki rumah sendiri, yang dibeli menerusi pinjaman perumahan Kerajaan yang terletak dalam lingkungan 12 batu atau 20 kilometer dari Pejabat Pos Besar, hendaklah mengosongkan kuarters yang didiami itu;

(ii)mengenakan sewa dua kali ganda bagi
kuarters berkenaan mulai tarikh siap
pembinaan atau tarikh penyerahan rumah
sendiri hingga ke tarikh mengosongkan
kuarters;

(iii) Jika mereka enggan keluar, Ketua
Jabatan akan disyorkan untuk mengambil
tindakan tatatertib;

(d) Kerajaan masih belum ada cadangan untuk membina
lebih banyak kuarters di masa hadapan.

Tuan Yang di-Pertua: Masa sudah cukup.

**[Masa untuk Pertanyaan Jawab Mulut sudah cukup dan Jawapan
bagi Soalan No. 24 hingga 43 akan dimasukkan ke dalam naskhah ber-
cetak kelak]**

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERLEMBAGAAN (PINDAAN)(N0.3) 1993

Bacaan Kali Yang Kedua

3.38 ptg.

Menteri Belia dan Sukan [Dato' Haji Annuar bin Musa]: Tuan Yang di-Pertua, saya memohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang bernama suatu Akta untuk meminda Perlembagaan dibaca bagi kali yang kedua sekarang.

Tuan Yang di-Pertua, pindaan-pindaan yang dicadangkan kepada Perlembagaan ialah mengenai Perkara 43(8), 54(1), Jadual Kelapan dan juga Jadual Kesebelas. Pindaan kepada Perkara 43(8), ialah untuk memansuhkan Fasal (8) untuk membolehkan seseorang yang menjadi Ahli Dewan Undangan Negeri tidak terhalang untuk terus menjadi Ahli Dewan tersebut walaupun dia dilantik sebagai anggota Jemaah Menteri.

Peraturan sekarang tidak membolehkan seseorang yang telah dilantik menjadi Ahli Dewan Undangan Negeri dilantik sebagai seorang Menteri sehinggalah beliau meletakkan jawatan sebagai Ahli Dewan Undangan Negeri.

Jika sekiranya seseorang Menteri Besar atau Ketua Menteri dibolehkan pada masa ini menjadi Ahli Dewan Rakyat, adalah tidak munasabah dan tidak ada sebab mengapa seseorang Menteri Pusat tidak dibolehkan menjadi Ahli Dewan Undangan Negeri. Orang yang seperti itu telah dipilih oleh rakyat secara amalan demokrasi, maka beliau adalah berhak mewakili kawasan Pilihanrayanya di dalam Dewan Undangan Negeri,

Jika seorang Menteri terpaksa berhenti daripada menjadi Ahli Dewan Undangan Negeri, bererti kita telah memaksa pengundi-pengundi kawasan di mana Kerusi yang telah dikosongkan itu mengundi seorang wakil yang lain yang belum tentu boleh membawa pembangunan di dalam kawasan tersebut. Seorang Menteri yang iuga menjadi Ahli Dewan Undangan Negeri boleh menjalankan tugas-tugas beliau memajukan kawasan yang diwakilinya. Serupa juga dengan tanggungjawab di dalam kawasan Parlimen yang mana beliau menjadi wakil.

Mengikut peruntukan Fasal 1, Perkara 54 yang sedia ada, Suruhanjaya Pilihanraya diberikan kuasa untuk menentukan kekosongan di dalam Dewan Negara, dan juga kekosongan di luar jangka bagi Dewan Rakyat. Adalah didapati lebih wajar, kekosongan di Dewan Negara dipastikan oleh Yang di-Pertua Dewan itu sendiri. Oleh kerana proses perlantikan Ahli-ahli Dewan Negara dan pengisian kekosongan di Dewan Negara, pada hakikatnya tidak samasekali melibatkan Suruhanjaya Pilihanraya.

Mengikut proviso kedua kepada Pasal 1 yang ada sekarang, peruntukan bahawa hal jika berlaku kekosongan luar jangka Dewan Rakyat pada satu tarikh dalam masa enam bulan dari tarikh Parlimen, seharusnya dibubarkan, maka pilihanraya kecil tidak diadakan. Tarikh enam bulan tersebut sekarang dipanjangkan kepada tempoh selama dua tahun. Ini bermakna, di dalam tempoh dua tahun itu, jika kekosongan tidak boleh diisi, melainkan jika Yang di-Pertua Dewan Rakyat memberitahu Suruhanjaya Pilihanraya bahawa kekosongan luar jangka menjejaskan kekuatan dari segi bilangan parti yang membentuk

majoriti semua Ahli Dewan Rakyat, maka Suruhanjaya Pilihanraya hendaklah mengisikan kekosongan tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, dengan pindaan yang telah dibuat kepada Perkara 54(1) itu, peruntukan yang sama hendaklah juga dimaktubkan di dalam Perlembagaan-perlembagaan Negeri-negeri. Dengan tujuan tersebut, Seksyen 9 Jadual kelapan juga perlu dipinda dengan menggantikan proviso kepada Subseksyen (5) yang sedia ada pada masa **ini**. Kedua-dua pindaan, iaitu 43(8) dan 54(1) ini tidak sama sekali menjejaskan amalan sistem demokrasi dalam negara kita. Sebaliknya langkah ini dapat menjimatkan masa dan wang Kerajaan serta wang rakyat yang sangat-sangat diperlukan untuk tujuan pembangunan negara.

Pindaan bagi Jadual Kesebelas adalah bertujuan untuk memasukkan peruntukan Seksyen 39 Ordinan Taksiran dan Fasal-fasal Am 1948 supaya peruntukan Pasal itu akan terpakai kepada maksud pentafsiran Perlembagaan Persekutuan. Tujuan memasukkan seksyen ini adalah untuk membolehkan mahkamah atau pihak berkuasa lain melanjutkan masa untuk membuat representation. Di bawah Perkara 151A walaupun permohonan untuk melanjutkan masa itu dibuat selepas habis tempoh yang telah ditetapkan.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Setiausaha Parlimen Kementerian Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna [Dr. Sak Cheng Lam]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan Mailis ialah Rang Undang-undang Perlembagaan (Pindaan)(No.3)

1993 dibaca kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat Tuan Haji Mohd. Nazri.

3.45ptg.

Tuan Haji Mohamed Nazri bin AbdulAziz: Bismillahirrahmanirrahim. Tuan Yang di-Pertua, pertamanya, saya berdiri pada petang ini untuk menyokong Rang Undang-undang yang dinamakan Akta Perlembagaan (Pindaan) yang telahpun dibentang sebentar tadi oleh Yang terhormat Senator Dato' Haji Annuar Musa. Saya ingin menyatakan di sini bahawa memang sudah sampai pada waktu dan ketikanya iaitu perkara-perkara yang telah dibangkit dalam Rang Undang-undang iai harus difikir kembali, kerana kita merasakan banyak daripada perkara yang telah diletak dalam Perlembagaan ini yang dianggap sebagai sudah usang, dan perkara ini harus dipinda kerana untuk memudah dan menyenangkan lagi kita mentadbir negara Malaysia kita ini.

Saya lihat bahawa di dalam pindaan Perlembagaan **ini**, yang pertamanya, kita hendak meminda juga berkenaan dengan masa yang mana tidak perlu diadakan pilihanraya kecil bagi mengganti Kerusi yang telah dikosongkan, iaitu jikalau dahulunya enam bulan, sekarang hendak dipanjangkan masanya kepada dua tahun. Saya merasakan bahawa sememangnya apa yang dilakukan oleh Kerajaan ini untuk meminda Perlembagaan adalah baik, kerana kita semua sedia maklum iaitu pilihanraya kecil ini, kalau diadakan, ianya sememangnya merugikan dari segi masa, wang ringgit. Oleh kerana ianya merugikan dari segi wang dan masa maka oleh kerana itu kita merasakan bahawa memang sepatutnya ianya dipanjangkan daripada enam bulan kepada 2 tahun sebelum Parlimen itu dibubarkan mengikut Perlembagaan kita.

Tuan Yang di-Pertua, saya merasakan bahawa dalam soal ini ada satu perkara yang saya ingin bangkitkan, iaitu berkenaan dengan di mana yang telah dikatakan melainkan di dalam keadaan tertentu, kalau kekosongan itu menyebabkan tidak wujud majoriti untuk mewujudkan Kerajaan; kalau itu berbangkit, maka bolehlah diadakan pilihanraya kecil. Soalnya di sini, saya ingin bertanya majoriti yang dimaksudkan ada dua majoriti. Saya ingin bertanya di sini apakah majoriti itu dimaksudkan hanya kepada majoriti kepada sebuah parti untuk menubuh Kerajaan atau juga termasuk majoriti yang mana kita memerlukan 2/3 untuk meminda Perlembagaan. Jadi, saya bersetuju bahawa majoriti yang dimaksudkan itu sudah tentulah mesti menjadi yang membolehkan sebuah parti mewujudkan sebuah Kerajaan. Tetapi saya merasakan agak penting juga berkenaan dengan majoriti yang membolehkan sebuah Kerajaan itu meminda Perlembagaan, Itu juga harus diambilkira, kerana kalau pada hari inilah sebagai contoh, kalau kita hendak meminda satu Undang-undang, kita memerlukan kepada 2/3 majoriti. Tetapi dua tahun sebelum kita hendak meminda sesuatu Perlembagaan itu, maka seorang wakil itu meninggal dunia sebagai contoh, maka ini akan menyebabkan Kerajaan ada kurang 2/3. Sepatutnya dia berhak, kalau ahli itu tidak meninggal dunia ataupun meninggal Kerusi itu. Tetapi oleh kerana Ahli itu telah meninggal dunia, maka Kerusi itu kosong, maka oleh kerana tidak dibenar untuk mengadakan pilihannya, maka Kerajaan itu telah dinafikan keupayaannya, majoriti 2/3 untuk meminda Perlembagaan.

Jadi, sini apa yang saya ingin bertanya ialah apakah majoriti yang dimaksudkan dalam pindaan Perlembagaan ini, hanya terhad kepada

majoriti untuk menubuh Kerajaan ataupun ia juga merangkumi majoriti 2/3 untuk meminda Perlembagaan? Jadi, persoalan ini saya mahu dijawabkan supaya dapat menerangkan dengan jelas lagi berkenaan dengan soal majoriti ini.

Keduanya, saya juga ingin bertanya bahawa Kerusi; ini akan menjadi kosong. Bukan sahaja kalau disabitkan oleh kerana orang itu bankrap ataupun kerana dia meninggal dunia, tetapi kita lihat bahawa Kerusi ini menjadi kosong kalau disengajakan bahawa Ahli Yang Berhormat sengaja hendak meletakkan jawatan. Kalau ada baiknya, kita juga mendefinisikan Kerusi itu mengikut Perlembagaan adalah kosong, pertama apabila seorang itu meninggal dunia, dan keduanya kalau dia bankrap.

Lain-lain daripada itu, maka kerusi itu tidaklah boleh dianggap sebagai kosong. Kerana apa? Kerana saya tengok juga bahawa mengikut pengalaman kita pada tahun 1988 dan juga 1989, kalau tidak silap saya, saya tidak begitu ingat pada tahun berapa, ada seorang Ahli Parlimen sengaja mengosongkan kerusinya bukan kerana dia bankrap - dia masih hidup, dia tidak meninggal dunia, tetapi dia telah meletakkan jawatannya semata-mata hendak menguji tentang kekuatannya, Ini sebenarnya - mengosongkan kerusi dengan tidak ada alasan yang baik menyebabkan kita terpaksa mengadakan pilihanraya kecil yang memerlukan kepada wang yang begitu banyak untuk kita menjalankan pilihanraya kecil ini.

Jadi bagi saya, mana-mana Ahli Parlimen, Wakil Rakyat yang sengaja meletak jawatan semata-mata hendak mencabar pucuk pimpinan yang ada ataupun hendak menguji kekuatannya, itu merupakan satu perbuatan yang tidak bertanggungjawab. Sebab kerusi ini bukanlah untuk mainan. Maka oleh kerana itu, saya merasakan, oleh kerana kita telah menghadapi dan mengalami masalah **ini**, seorang Ahli Yang Berhormat, dahulunya dalam Barisan Nasional, kemudian sengaja meletak jawatan, mengosongkan kerusinya dan kita terpaksa mengadakan pilihanraya dalam masa 60 hari.

Sebab itu saya minta di masa-masa yang akan datang, dalam kita hendak meminda Rang Undang-undang **ini**, kita ambil kira juga tentang definisi pengosongan kerusi. Mesti ditakrifkan bahawa kerusi itu kosong oleh kerana dua sebab sahaja; iaitu pertamanya, Ahli Dewan Rakyat itu meninggal dunia ataupun keduanya, dia bankrap. Tetapi kalau 4 tahun sebelum Parlimen itu bubar, ada seorang Ahli Dewan

Rakyat sengaja letak jawatan, maka di sini bermakna kita terpaksa mengadakan pilihanraya kecil semata-mata kerana ada seorang Ahli Dewan Parlimen yang mungkin tidak siaman kepalanya dan meminta dia meletak jawatan, dia sendiri meletak jawatan untuk mengadakan pemilihan **ini**. Jadi, maksud saya di sini bahawa kalau kita takrifkan bahawa kerusi itu hanya kosong kalau sekiranya Ahli itu meninggal dunia ataupun bankrap, maka perletakan jawatan yang berlaku lebih daripada 2 tahun sebelum Parlimen itu bubar, tidaklah boleh dianggap kerusi itu sebagai kosong malah kerusi itu dianggap sebagai diisi juga.

Jadi ini harus kita pertimbangkan kerana untuk mengelak daripada ada setengah-setengah Ahli Dewan Rakyat yang merasakan bahawa kerusinya itu boleh dijadikan sebagai satu bahan untuk didagangkan ataupun kerusi itu boleh digunakan kononnya sebagai menguji kedudukan dia "vis-a-vis", dengan izin, pucuk pimpinan.

Saya berharap bahawa di masa akan datang, kita juga harus memikirkan untuk mendefinisikan supaya kekosongan kerusi itu adalah dimaksudkan kalau sekiranya Ahli itu meninggal dunia ataupun dianggap sebagai bankrap. Lain-lain alasan kita jangan terima kerana ini akan hanya merugikan masa kita untuk mengadakan pilihanraya kecil yang sudah tentu akan memakan masa begitu banyak dan membuang wang ringgit begitu banyak untuk kita mengadakan pilihanraya kecil ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin menyentuh berkenaan dengan perkara yang mana kita hendak meminda Rang Undang-undang ini untuk membolehkan Ahli Dewan Undangan Negeri memegang jawatan Menteri tanpa dia meletakkan jawatannya sebagai Ahli Dewan Undangan Negeri.

Saya lihat di sini bahawa apa yang berlaku ini adalah satu perkara biasa sahaja. Saya lihat daripada kesannya, kalau sekiranya kita meminda Perlembagaan ini untuk membolehkan Ahli Dewan Undangan Negeri memegang jawatan Kabinet tanpa meletak jawatan ADUN ini, ini bukanlah satu pindaan yang boleh menyebabkan kesannya itu begitu teruk terhadap hak-hak rakyat.

Saya tengok sebenarnya, sampai sekarang pun saya sedang memikirkan apakah alasan kebaikan yang telah menyebabkan pihak-pihak yang telah menggubalkan Perlembagaan ini yang menyebabkan mereka tidak membenarkan Ahli Dewan Undangan Negeri untuk memegang jawatan Kabinet, jawatan Menteri sampai sekarang saya cuba hendak memecahkan kepala saya memikirkan apakah sebenarnya alasan yang konkrit yang menyebabkan seorang ADUN tidak boleh memegang jawatan Menteri walaupun dia Ahli Parlimen.

Saya lihat daripada ucapan-ucapan yang telah dibuat oleh pihak-pihak Pembangkang di dalam Dewan Rakyat tidak mambangkit satu alasan yang konkrit, tidak ada! Mereka hanya bercakap, hanya mereka tahu bahawa membangkang sahaja. Tetapi daripada hujah-hujah yang telah mereka beri, yang dapat kita baca, yang mana kita tahu bahawa laporan meluas telah dibuat berkenaan dengan pindaan Perlembagaan ini, tidak ada satu alasan yang konkrit yang boleh diberi oleh Ketua Pembangkang - parti DAP, PAS, parti 46, atau PBS. Tidak ada alasan!

Saya merasakan bahawa kalaulah sudah tidak ada alasan, maka tidak ada sebab mengapa Rang Undang-undang ini tidak boleh disokong oleh mereka. Tetapi kita semua tahu bahawa memanglah Pembangkang ini merupakan sebuah golongan manusia yang mengacau, yang menyibuk, yang tidak memikirkan kepentingan rakyat, malah dia hanya tahu

bahawa oleh kerana dia membangkang kerjanya, apa juga yang dibentangkan oleh Kerajaan walaupun untuk kebaikan rakyat, bangkang sahaja. Inilah perangai Pembangkang yang ada pada hari **ini**. Oleh kerana itu kita tidak perlulah mengendahkan tentang apa yang telah dilakukan oleh mereka di dalam Dewan Rakyat tidak berapa lama dahulu.

Saya sedikit sebanyak membaca juga tentang laporan - ada hujah-hujah yang dibangkitkan yang tidak relevan, tetapi dibangkitkan oleh pihak-pihak Pembangkang yang saya rasa bahawa sedikit sebanyak kita harus membantu Kerajaan untuk menjawab segala hujah-hujah ini bagi pihak Kerajaan. Kerajaan kita tidak perlu menjawab **ini**, Beri kepada kita Ahli Dewan Negara dan juga Backbenchers untuk menjawab bagi pihak mereka.

Satu daripada perkara yang dibangkitkan yang mengatakan bahawa Rang Undang-undang ini telah dibawa dengan cara mengejut dan tanpa memberi notis yang cukup. Saya tidak faham apa yang dimaksudkan dengan mengejut. Sebab perkara ini telah dibincangkan sebelum dibawa di dalam Dewan. Saya ingat dalam masa tiga empat minggu akhbar telah melaporkan tentang perkara ini dan ia bukanlah satu perkara yang mengejut sebab perkara ini dibincangkan dalam akhbar; bahawa kita tidak boleh melantik Tun Mustapha sebagai Menteri kerana ada peruntukan di dalam Perlembagaan yang tidak mengizinkan perlantikan itu.

Perkara ini bukan kita hanya tahu satu hari kemudian, besok kita bawa ke dalam Dewan Rakyat dan Dewan Negara. Perkara ini telah diperbincangkan dengan begitu meluas dalam akhbar. Jadi pada saya,

kalau ada di pihak Pembangkang mengatakan bahawa ini adalah satu perkara yang mengejut, bermakna selama hari ini Pembangkang tidur! Sebab itu dia terkejut! Bila Kerajaan hendak buat, dia terkejut! Sepatutnya sebagai sebuah parti yang membangkang, dia mesti, dengan izin, alert all the times. Dia mesti harus dapat anticipate, bahawa kalau ini merupakan masalah untuk melantik seseorang itu sebagai Menteri, maka sudah tentu Kerajaan akan melakukan sesuatu untuk membolehkannya asalkan ia bukan merupakan sebuah jenayah.

Jadi untuk Pembangkang mengatakan dia terkejut, bermakna Pembangkang tidur, DAP tidur, PBS tidur, PAS tidur, semua tidur! Sebab itu dia terkejut! Dia berkata bahawa notis tidak cukup. Notis yang cukup ini berapa lama, kita hendak tahu? Notis yang cukup satu tahun hendak beri notis baru cukup? Kepada saya, notis yang cukup ialah notis yang diperlukan oleh Parlimen untuk membenar dan mengizinkan supaya perkara ini boleh dibincangkan di dalam Dewan Rakyat dan Dewan Negara untuk dipinda Perlembagaan **ini**. Itu notis yang cukup!

Jadi, tidak benar kalau orang kata bahawa tidak ada notis tidak diberikan notis yang cukup. Kalau Parlimen menganggap bahawa perkara ini boleh dibincangkan kerana notis itu cukup, itulah sebenar notis yang diperlukan oleh Ahli-ahli Dewan Rakyat untuk membincang perkara ini. Jadi tidak berbangkit soal bahawa notis tidak cukup. Ini kalau tidak silap saya, kalau saya lihat di dalam laporan yang telah dibawa oleh akhbar-akhbar, ini merupakan satu perkara yang telah dibangkitkan oleh DAP, Dia kata notis tak cukup. Saya pun tak tahulah notis cukup ini berapa lama - 3 tahun-**kah**, 2 tahunkah hendak beri notis. Hendak pinda tahun 1995

tolong beri notis sekarang. Itu baru cukup.

Pada saya, notis yang cukup ialah notis yang diperlukan oleh Parlimen untuk mengizinkan supaya perkara ini boleh dibincang dan didebatkan di dalam Parlimen supaya membolehkan ia menjadi Rang Undang-undang untuk kita meminda Perlembagaan **ini**, Itu cukuplah! Apa yang hendak perlu notis sampai berbulan-bulan baru hendak dianggap sebagai cukup?

Tuan Yang di-Pertua, ada yang mengatakan bahawa pindaan ini adalah dibuatkan kerana semata-mata untuk membenarkan Tun Mustapha menjadi Menteri, Tun Mustapha ini kebetulan sahaja kebetulan sahaja Tun Mustapha. Mungkin di masa-masa yang akan datang, orang lain. Jadi, kepada saya, bahawa tidak benar kalau orang mengatakan pindaan ini dibuat semata-mata kerana hendak membenarkan Tun Mustapha menjadi Menteri tidak.

Tun Datu Mustapha itu merupakan kebetulan sahaja. Apa yang berlaku pada hari ini ialah keperluan. Kita memerlukan kepada seorang daripada Ahli Parlimen yang berpengaruh daripada negeri Sabah untuk menjadi Menteri dan secara kebetulan sahaja iaitu bahawa dia Ahli Dewan Undangan negeri, maka kita terpaksa pinda Perlembagaan ini untuk membenarkan dia menjadi Menteri. Bukan kerana Tun Datu Mustapha. Kerana kebetulan. Jadi, dalam soal pindaan Perlembagaan ini, kita meminda Perlembagaan ini mengikut kalau sekiranya, kita tidak akan tahu sesuatu Peruntukan itu adakah ia merupakan beruntung kepada kita ataupun tidak sehinggalah kita dengan izin, stumble on the provision of the Parliament yang tidak membolehkan kita melakukan sesuatu perkara, Barulah kita pinda. Jadi, dalam soal ini kebetulan sahaja Tun Datu Mustapha ini menjadi seorang yang hendak menjadi Menteri. Tetapi sebenarnya apa yang dilakukan oleh Kerajaan, kita meminda Perlembagaan ini kerana kita lihat iaitu bahawa ada keperluannya sekarang untuk kita meminda Perlembagaan ini kerana peruntukan sekarang sudah tidak boleh lagi diterima pada tahun 1993. Jadi, tidak benar kalau orang mengatakan iaitu bahawa kita meminda iaitu semata-mata untuk membenarkan Tun Datu Mustapha menjadi Menteri. Ini saya rasa adalah satu hujah dan alasan yang tidak matang dan sengaja membangkitkan satu perkara yang sebenarnya tidak menjadi isu kepada kita.

Tuan Yang di-Pertua, kalau tidak silap saya ada pihak Pembangkang yang mengatakan iaitu bahawa kita meminda Perlembagaan ini kerana kita takut untuk menghadapi pilihanraya. Sebenarnya saya ingin beritahulah kepada pihak Pembangkang, UMNO tidak pernah takut

untuk menghadapi mana-mana pilihanraya. Beritahu sahaja kepada kita, kalau ada kekosongan satu kerusi, sama ada di Dewan Parlimen ataupun di Dewan Undangan Negeri, UMNO tidak pernah takut untuk menghadapi pilihanraya. Saya ingin bertanya kepada pihak Pembangkang, dalam sejarah negara kita pernahkah Kerajaan Barisan Nasional dalam satu pilihanraya kecil memberi kemenangan kosong kepada pihak Pembangkang. Tidak pernah! kita jantan - lelaki. Yang selalu menang tanpa bertanding ialah kita Barisan Nasional. Tidak pernah berlaku pihak Pembangkang menang tanpa bertanding, Kalau inilah yang merupakan hakikat, bermakna iaitu bahawa kita tidak takut untuk menghadapi pihak Pembangkang dalam mana-mana pilihanraya sekalipun, wa'ima kalau Kerusi yang dikosongkan itu ialah Kerusi Pembangkang, kita akan lawan **dia**. Ini UMNO! Barisan Nasional, bukan DAP, bukan PAS, bukan PBS! Kita mesti lawan punya. Sebab apa? Sebab kita memegang prinsip iaitu bahawa kalau kita menganggap diri kita sebagai sebuah parti yang mahu memimpin rakyat, maka kita mesti bertanding di setiap kerusi yang kosong kerana hendak memberikan pilihan kepada rakyat untuk mengundi kita kerana kita adalah sebuah parti yang berkeupayaan untuk menubuh Kerajaan, bukan sahaja di peringkat Pusat tetapi juga di mana-mana negeri yang ada di Semenanjung dan juga di Sabah, Sarawak. Kita berhak dan kita berkeupayaan untuk menjadi Kerajaan, maka oleh kerana itu, kita menawarkan diri kita untuk bertanding di mana-mana juga kawasan kerusi yang dianggap sebagai kosong disabitkan oleh kerana ada orang mati ataupun bankrap di dalam kawasan **itu**.

Tuan Yang di-Pertua, pilihanraya kecil - katalah kita tidak pinda Perlembagaan **ini**, bermakna iaitu bahawa Tun Datu Mustapha terpaksa mengosongkan kerusi yang sekarang dia pegang sebagai Ahli Dewan Undangan Negeri. Sebenarnya pilihanraya kecil telahpun diadakan di Kerusi itu, di waktu ketika Tun Datu Mustapha mengisytiharkan iaitu bahawa dia ahli UMNO, maka Kerusi itu telah dikosongkan oleh Dewan Undangan Negeri Sabah disebabkan oleh kerana undang-undang penakut anti-hopping law dahulu; Jadi, oleh kerana undang-undang penakut anti-hopping law ini, oleh kerana Tun Datu Mustapha mengisytiharkan dirinya sebagai ahli UMNO, maka Kerusi itu dianggap kosong. Jadi, bermakna bahawa pernah berlaku Pilihanraya Kecil Dewan Undangan Negeri yang mana Tun Datu Mustapha pegang dan kita telah bertanding dengan PBS. Kita menang dalam pilihanraya kecil **itu!** Maka tidak benar kalau orang kata kepada kita, kita takut untuk berhadapan dengan PBS dalam Kerusi Dewan Undangan Negeri yang mana pernah berlaku pilihanraya kecil dan kita menang dengan majoriti yang lebih daripada yang telah berlaku dalam Pilihanraya Umum dahulu. Jadi, buat apa kita hendak kerah sampai dua kali orang dalam Dewan Undangan Negeri di Sabah itu untuk keluar mengundi dalam pilihanraya kecil. Buat apa? Membuang biasa! Kita sudah hadapi. Sekali dalam Pilihanraya Umum. Tun Datu Mustapha menang. Kali kedua, Tun Mustapha isytihar dia sebagai ahli UMNO. Kerusi itu kosong. Maka kita lawan lagi. Kita menang lagi dengan majoriti yang lebih. Hendak lawan kali ketiga! Hendak buat apa? Sebab itu tidak benar kalau orang kata kepada kita iaitu bahawa kita takut hendak menghadapi pilihanraya kecil kerana kita takut kalah. Bukan

soal takut - kita sudah pernah bertanding dua kali, dan dua kali kita menang. Sebab itu jangan buang masalah. Kali ketiga ini insya Allah kalaulah tidak dipinda Rang Undang-undang kita akan menang - insya Allah. Tetapi kerana kita hendak menyelesaikan masalah supaya kita jangan terlalu sibuk dengan pilihanraya kecil yang mana tidak membawa apa-apa makna kepada kita. Sebab kita tahu, kalau ada pilihanraya kecil sekali lagipun, kita akan menang. Buat apa kita hendak membuang masa dua minggu pilihanraya kecil, turun ke bawah. Susah kita.

Jadi, oleh kerana itulah saya ingin, bagi pihak rakan-rakan dalam Kerajaan untuk menafikan iaitu bahawa kalau orang berkata bahawa kita takut untuk menghadapi pilihanraya, semua tuduhan itu adalah meleset kerana sememangnya kita telah menghadap mereka dalam pilihanraya kecil di waktu dan ketika Tun Datu Mustapha mengumumkan bahawa dia keluar dan masuk UMNO, maka ini jelas menunjukkan iaitu bahawa kita telah menang dalam pilihanraya itu; bermakna tidak perlu kita menghadapi pilihanraya sekali lagi kerana kita telah jelas menang dengan majotiti yang banyak dalam pilihanraya Dewan Undangan Negeri yang dipegang oleh Tun Datu Mustapha pada ketika ini.

Ada juga yang telah memberitahu kepada kita iaitu bahawa, Jni terlalu banyak sangat Kerajaan Barisan Nasional meminda Perlembagaan. Memanglah banyak! Sebab apa? Sebab dari tahun 1957 sampai sekarang yang meminda Perlembagaan ini Kerajaan Barisan Nasional. Kerana di peringkat Persekutuan ini mana ada Kerajaan DAP? Mana ada Kerajaan PAS di peringkat Kebangsaan? Maka oleh

kerana itu untuk PAS dan DAP mengatakan iaitu bahawa Kerajaan Barisan Nasional banyak meminda undang-undang, itu tidak adil. Sebab kita tidak boleh hendak bandingkan dengan sebuah parti yang lain kerana parti yang lain itu tidak pernah menjadi Kerajaan di peringkat Pusat. Perlembagaan ini adalah satu perkara yang hidup.

Kalau pada tahun 1957 ada peruntukan yang pada ketika itu sesuai, tetapi, pada tahun 1993 ia telah tidak menjadi sesuai, maka kita harus pinda Perlembagaan itu untuk menyesuaikan dengan suasana yang ada dalam tahun 1993. Jadi, untuk DAP mengatakan iaitu bahawa semenjak kita merdeka, Kerajaan Barisan Nasional banyak meminda Perlembagaan, itu adalah tuduhan yang tidak adil, kerana kita hendak bandingkan dengan siapa. Kalau pernah DAP atau PAS pernah memerintah negara kita Malaysia selama sepuluh tahun, mungkin kita boleh banding - dalam masa sepuluh tahun PAS/DAP pegang tampuk Kerajaan Malaysia dia pinda 20 kali. Masa Barisan Nasional pegang, Barisan Nasional pinda 50 kali. Itu adil!. Hendak dibandingkan. Tetapi yang kita tahu iaitu bahawa rakyat tidak mahu terima pun DAP dan PAS untuk memerintah negara kita di peringkat pusat. Apatah lagi Semangat 46, langsung tidak ada "chance"lah hendak jadi pemerintah di peringkat Persekutuan. Maka oleh kerana daripada tahun 1957 sampai sekarang, hanya ada satu Kerajaan sahaja yang mentadbir negara kita, maka tidak hairanlah iaitu bahawa selama hari ini Kerajaan Barisan Nasionallah yang banyak meminda Perlembagaan. Itu logiklah! Sebab sudah tidak ada Kerajaan lain.

Jadi, kepada saya hujah yang mengatakan iaitu bahawa Kerajaan Barisan Nasional ini terlalu banyak membuat pindaan, itu lumrah. Sebab apa? Sebab kita sahaja yang memerintah semenjak tahun 1957 sampai sekarang.

Jadi, saya berharap iaitu bahawa Pembangkang ini, bila dia bar-ucap, dia gunalah otak sedikit sebab sungguh memalukan, mengeluarkan hujah-hujah yang tidak konkrit. Jelas nampak kepada kita bahawa Pembangkang semata-mata kerana membangkang. Tidak ada alasan, yang konkrit untuk membangkang apa yang hendak dilakukan oleh Kerajaan melainkan dacang daripada hati yang busuk, yang geram kepada pembangunan yang baik, yang dilakukan oleh Kerajaan, dia tidak kira apa yang Kerajaan buat, dia tahu hanya hendak membangkang. Inilah yang wujud dalam negara kita pada hari ini.

Tuan Yang di-Pertua, ada yang mengatakan bahawa - kalau tidak silap saya, kawan sayalah - ini tidak patut dipinda mengikut sesuka hati. Ada Pembangkang kata bahawa kita tidak patut "at our whims and fancies", dengan izin, amend the Constitution - at the whims and fancies of the Kerajaan Barisan Nasional. Saya ingat dia lebih bercakap untuk dirinya. Sebab kalau dia memerintah, mungkin dia akan pinda mengikut "whims and fancies"nya. Tetapi kita dalam Kerajaan Barisan Nasional, kita tidak meminda Perlembagaan mengikut sesuka hati kita. Kita meminda Perlembagaan mengikut keperluan. Bukan macam PBS di Sabah dan PAS dengan Semangat 46 di negeri Kelantan. Mereka dua ikut anti-hopping law, Anti-hopping law ialah sebuah undang-undang yang diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri

Sabah dan juga di negeri Kelantan yang jelas hendak mengenepikan hak asasi seorang manusia untuk membuat pemilihan, dia menganggotai mana persatuan, Itu hak atasi. Itu betul mengikut "whims and fancies"-nya. Dia gerani, dia takut, dia hendak halang orang keluar daripada partinya, maka mengikut

Tuan Frankie Chong Yu Chee: [Bangun]

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, ada yang minta penjelasan.

Tuan Frankie Chong Yu Chee: Tuan Yang di-Pertua, mengenai anti-bopping law, saya ingin mengetahui daripada Yang Berhormat, adakah ini berlaku cuma di Sabah dan di Kalantan sahaja ataupun Sarawak juga mempunyai anti-hopping law?

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Kalau ia berlaku di Brazil sekali pun, saya ingin menyatakan bahawa anti-hopping law ini memang tidak patut dilaksanakan kerana ia tidak membenarkan seorang keluar daripada partinya hendak menganggotai dengan parti yang lain.

Tuan Frankie Chong Yu Chee: Penjelasan sekali lagi, Tuan Yang di-Pertua. Sekiranya anti-hopping law ini tidak diperlukan dan tidak sesuai, oleh kerana Kerajaan Sarawak juga adalah Kerajaan Barisan Nasional, adakah Yang Berhormat mencadangkan kepada Kerajaan Sarawak supaya anti-hopping law di Sarawak juga ditarikbalik?

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Tuan Yang di-Pertua, saya bercakap ini mengenai soal prinsipnya - soal prinsipnya.

Anti-hopping law adalah sebuah undang-undang yang tidak demokratik. Berlaku di mana sekali pun, ia tidak demokratik. Sebab itu kepada saya, yang jelas di Sabah dan di Kelantan, apabila berlaku seorang itu keluar daripada parti, maka dilaksanakan undang-undang ini,

Saya tahu Yang Berhormat hendak tekan tentang negeri Sarawak, tetapi saya hendak sebut di sini bahawa di negeri Sarawak, saya tengok ada orang yang keluar daripada parti dia, maknanya dahulu dia duduk dalam Barisan Nasional, tengah jalan dia keluar daripada partinya. Tetapi anti-hopping law itu tidak dilaksanakan kalau sekiranya, sepertimana yang telah dituduh oleh Yang Berhormat dari Sabah, ada anti-hopping law di Sarawak.

Kalau betul ada anti-hopping law di Sarawak, kita tengok bahawa di masa lepas sudah ada pertukaran, perlompatan yang berlaku di dalam Dewan Undangan Negeri Sarawak, tetapi kerusi itu tidak kosong. Kerana apa? Kerana walaupun dia melompat, bermakna bahawa apa yang dianggapkan oleh Yang Berhormat sebentar tadi iaitu ada anti-hopping law di Sarawak itu tidak benar, tidak ada. Sebab kita baca dalam suratkhbar dan kita tahu bahawa pada suatu ketika dahulu di Sarawak pun ada orang yang melompat daripada PBB masuk kepada MAJU - ini saya terlupa nama siapa. Sudah berlaku yang mana ada seorang daripada PBB melompat kepada parti MAJUkah atau apa. Tetapi kerusi itu tidak kosong. Kerana apa? Kerana apa yang dituduhkan oleh Yang Berhormat bahawa anti-hopping law ada di Sarawak itu tidak ada sebenarnya. Kalau ada, sudah kosonglah kerusi

itu dan sudah ada by election. Mana ada by election di Sarawak disabitkan oleh kerana seorang ahli daripada parti melompat kepada parti lain? Saya hendak menyeru supaya Yang Berhormat 'check' balik dalam Dewan Undangan Negeri Sarawak. Kalau ada, memang ada anti-hopping law di sana. Kalau tidak ada, maka itu satu tuduhan yang melulu dan liar seolah-olah orang Sarawak juga bersikap macam parti PBS. Baik, check balik facts ini. Saya beri peluang kepada dia. Saya jawab benda lain sebab saya tidak mahu supaya dia mengeluarkan satu fact yang tidak benar. [Tepuk]

Tuan Frankie Chong Yu Chee: [Bangun]

Tuan Yang di-Pertua: Ada yang minta penjelasan.

Tuan Frankie Chong Yu Chee: Sebenarnya, anti-hopping law berlaku di Sarawak. Ada anti-hopping law di Sarawak. Sekiranya Yang Berhormat boleh confirm bahawa anti-hopping law itu tidak ada di Sarawak, itu terpulanglah kepada Yang Berhormat.

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Seperti saya berkata sebentar tadi, kalau ada anti-hopping law di Sarawak, maka kalau ada orang melompat, daripada satu parti ke satu parti lain, maka adalah kerusi yang kosong. Sepertimana yang berlaku di Sabah apabila Tun Mustapha diisytiharkan masuk UMNO, maka kerusinya dikosongkan oleh Dewan Undangan Negeri Sabah yang mengosongkan kerusi itu, melaksanakan anti-hopping law. Cuma saya hendak berkata di sini, di Sarawak, ada Ahli Dewan Undangan Negeri yang tukar parti, tetapi Dewan Undangan Negeri Sarawak tidak pernah mengisytiharkan kerusi itu kosong semata-mata kerana ada orang tukar parti daripada PBB masuk ke parti lain. Dalam hal ini, saya hendak minta Yang Berhormat

supaya beritahu kepada saya. Kalau pernah berlaku, saya menerima hakikat. Tetapi kalau tidak pernah, saya ingat itu satu tuduhan yang melulu. Mungkin dinampakkan oleh Yang Berhormat bawah itu adalah anti-hopping law. Tetapi sebenarnya, ia bukan anti-hopping law. Sebab kalau ia merupakan anti-hopping law, kalau orang tukar sahaja parti, maka kosonglah kerusi itu - automatically kekosongan berlaku di Sarawak. Tetapi sehingga pada hari ini, sampai sekarang saya ingat tidak ada lagi pilihanraya kecil yang dijalankan semata-mata kerana ada orang yang tinggal parti - PBBkah atau SUPPkah atau parti-parti lain yang bersama dengan Kerajaan. Dalam hal ini, dengan izin, you better check your facts sebab sehingga hari ini, saya cukup yakin bahawa tidak pernah ada pilihanraya kecil yang berlaku di Sarawak semata-mata kerana kerusi itu dikosongkan, disabitkan oleh orang yang meninggalkan partinya untuk masuk ke parti lain. I think you better check your facts, dengan izin.

Tuan Yang di-Pertua, berkenaan dengan 'sesuka hati' ini, kita tidak meminda Perlembagaan kita dengan sesuka hati. Saya ingin bertanya kepada Pembangkang - Wakil PSS ada, Wakil PAS ada - dari segi hak demokrasi seorang warganegara, macam manakah haknya terjejas kerana Ahli Dewan Undangan Negeri ini diberikan jawatan untuk menjadi Menteri. Saya ingin bertanya. Kalau ada hak asasi rakyat terjejas disabitkan oleh kerana Ahli Dewan Undangan Negeri yang menjadi Ahli Parlimen, dan apabila dia menjadi Menteri, maka menjejaskan hak asasi manusia yang lain, kalau ada, ini tolong beri kepada saya.

Saya tengok ini tidak ada, sebab itu dia tidak boleh hendak halang pun dalam Dewan Rakyat tidak ada, tidak ada! Saya tidak nampak macam mana hak PBS, fasal Ahli Dewan Undangan Negeri ini dari Sabah, saya tidak nampak macam mana hak demokrasi PBS terjejas disabitkan oleh perlantikan seorang ADUN untuk menjadi menteri Kabinet. Seperti juga kita tidak ternampak iaitu bahawa hak orang Sabah terjejas kerana Ketua Menteri dapat jadi Ahli Parlimen Malaysia. No problem! Kalau Ketua Menteri atau Timbalan Ketua Menteri daripada Sabah hendak menjadi Ahli Parlimen, boleh.

No problem, tidak ada masalah. Apa fasal pula seorang Ahli Dewan Undangan Negeri daripada badan yang kecil hendak menjadi Menteri satu badan yang besar, tidak boleh. Wal hal dia yang kecil, jadi Ahli Parlimen, boleh! Tetapi yang hendak menjadi Menteri tidak boleh, Ini kita hendak tanya kepada pihak Pembangkang,

Saya berharap dia berhujah selepas saya dan menjawab soalan saya. Macam mana hak demokrasi PBS terjejas disabitkan oleh kerana Ahli Dewan Undangan Negeri sebuah negeri dalam negeri Sabah, menjadi Menteri ini menjejaskan hak demokrasi orang-orang Sabah khususnya PBS. Saya harap jawablah soalan saya ini,

Tuan Yang di-Pertua, ada yang bercakap bahawa pindaan Perlembagaan ini mempunyai, dengan izin, far reaching consequences formulated to protect every citizen in the country. Dia mengatakan bahawa ada sebabnya mengapa Ahli Dewan Undangan Negeri tidak boleh menjadi Cabinet Minister. Kerana, dia kata setiap peruntukan yang diwujudkan dalam Perlembagaan itu mempunyai, dengan izin, far reaching consequences formulated to protect every citizen in the country. Saya hendak tanya pihak Pembangkang, di manakah hak-hak warganegara tidak dipertahankan kalau sekiranya seorang ADUN boleh menjadi Menteri di peringkat pusat. Di manakah dengan izin, the citizen is not protected where the State Assemblyman become a Minister at the Federal level? Cara manakah saya tidak tahu sebab

saya tidak tahu **ini**. Sebab, kalau ADUN **ini**, Ahli Dewan Undangan Negeri, dia jadi Menteri ini akan menjejaskan keselamatan rakyat. Daripada segi apakah keselamatan rakyat itu terjejas kalau sekiranya seorang . Ahli Dewan Undangan Negeri dilantik Menjadi seorang Menteri, Ini saya hendak tahu daripada pihak Pembangkang. Sebab mungkin. saya buta, saya tidak nampak, mungkin dengan izin, I am ignorant, I do not know. Maybe my learned Opposition Members know better than me. Please enlighten me. Tolong menjelaskan kepada saya, macam mana hak seorang warganegara terjejas kerana seorang Ahli Dewan Undangan Negeri dilantik sebagai seorang Menteri. Tolong beritahu kepada kami, Ahli-ahli Dewan Negara daripada Kerajaan Barisan Naaional, kita ingin tahu supaya berikan penerangan kepada kita bahawa ada hak dan keselamatan rakyat terjejas kalau sekiranya Ahli Dewan Undangan Negeri itu dijadikan sebagai seorang Menteri, Tolonglah beritahu kepada saya sebab saya pun tidak tahu, sebab kita ingtn tahu. Perlembagaan ini adalah kita punya sama-sama. Kalau sekiranya ada benda yang kita tidak tahu, harus diberitahu kepada kita supaya kita dapat mempelajari daripada apa yang hendak diberitahukan oleh rakan-rakan kita daripada pihak Pembangkang yang berada di sini.

Tuan Yang di-Pertua, ada kawan daripada Semangat 46 yang mengatakan usaha untuk meminda Perlembagaan ini adalah satu usaha menyalahgunakan kuasa 2/3 kita (abused of our 2/3 majority). Saya ingat nasihat itu baik tetapi haruslah dihalakan kepada rakan-rakan dia dalam Kerajaan Negeri Kelantan itu, PAS dengan Semangat 46, dan

juga member ketat di Sabah. Beritahu kepada merekalah, tidak payah beritahu kepada kita, dengan izin, we have never abused our 2/3 majority tidak pernah. Tetapi yang abused 2/3 majoriti ini ialah Kerajaan Negeri PAS dan Semangat 46 di Kelantan dan juga Kerajaan PBS di Sabah. Sebab apa, dia menggunakan 2/3 majoriti dia ini untuk menghadkan hak asasi demokrasi seorang Ahli Dewan Undangan Negeri, the right of association. Itu menyalahgunakan kuasa 2/3 yang boleh meminda Perlembagaan.

Kita tidak pernah menggunakan kuasa kita untuk menghadkan hak demokrasi parti Pembangkang sekali pun, tidak pernah. Jadi, saya merasakan bahawa nasihat rakan kita daripada Semangat 46 memang cantik dan memang satu nasihat yang baik. A reminder that we should not abused our 2/3 majority, dengan izin. Tetapi saya rasa hendak menghalakan kepada kita, itu tidak kenalah. Sepatutnya dia halakanlah kepada kawan-kawan dia, parti dia sendiri di Kelantan dan rakan sejawat dia di Sabah. Mereka ini yang telah menyalahgunakan (abused) 2/3 majoriti dia, dengan izin, if you live in a glass house, don't throw stone at others, Pot should not call the kettle black. Ini kita kena beritahu kepada kawan kita. Gajah di depan mata dia tidak nampak, semua di seberang laut dia nampak. Ini masalah orang-orang Pembangkang. Kesalahan parti dia sendiri, dia tidak nampak tetapi dia nampak kesalahan Barisan Nasional sahaja. Yang dia dengan izin, blatant abused of the 2/3 majority in Kelantan and Sabah itu, dia tidak nampak. Semua orang bercakap, mana DAPnya. DAP dalam Dewan Rakyat mengapa tidak beritahu kepada

kawan dia bahawa tidak boleh buat benda macam ini, sebab you pinda Perlembagaan ini, this is the right of association. Itu adalah merupakan hak asasi manusia. Apabila kita tidak boleh, nasihatlah kawan awak itu - DAP yang kononnya a champion of the right of the people. Ajarlah sedikit kawan-kawan di PBS di Sabah itu, tidak boleh buat macam itu. Mana kita boleh hadkan hak seseorang itu untuk mengenalpasti diri dia dengan satu persatuan. Tidak boleh!

Kerajaan Barisan Nasional, kita tahu pada tahun 1987 dahulu telah berlaku satu pergolakan di dalam UMNO, ada ahli Dewan Rakyat yang bertanding di dalam Pilihanraya 1986 atas tiket UMNO, masuk lompat ke Semangat 46, Kerajaan tidak pernah untuk mengadakan satu Rang Undang-undang untuk menghadkan hak dia untuk dia lompat ke parti lain. BN tidak pernah buat! Bukan tidak pernah berlaku kepada BN, pernah berlaku - 13 orang yang bukan sahaja datang daripada Kelantan, daripada Negeri Sembilan, daripada Perak pun ada di Bagan Serai, lompat keluar masuk Semangat 46. BN steady! Tidak ada masalah, Tetapi baru dengar ada ura-ura, ada Ahli Dewan Undangan Negeri PBS hendak masuk ke UMNO ataupun Ahli Dewan Undangan Negeri USNO, bukan parti dia pun. Parti USNO hendak masuk UMNO, dia sudah menggeletar, dia sudah hendak buat Rang Undang-undang, hendak blok orang supaya jangan buat benda-benda macam itu.

Jadi, maknanya di sini, begitu juga dengan parti PAS di Kelantan. Apabila dengar sahaja ada ahli Semangat 46, bukan parti dia pun, bukan orang parti PAS pun, ahli Dewan Undangan Negeri Semangat 46 hendak masuk kepada UMNO, sudah menggeletar. Ha! Ini

kita kena hentikan. Dia sudah lupa bahawa dahulu dia menggalakkan orang keluar daripada UMNO, sekarang ini apabila orang hendak keluar daripada parti dia, dia sudah mula menggeletar.

Inilah sikap pengecut, penakut parti-parti Pembangkang yang menubuhkan Kerajaan di peringkat negeri. Coward, dengan izin. You hendak masuk di dalam politik kena beranilah. Soal lompat-melompat: ini biasa sahaja. Kalau sudah tidak berani hendak masuk politik, kalau sudah takut bahawa ramai di kalangan ahli parti akan keluar daripada parti dia, kalau takut dilambung ombak, jangan berumah di tepi pantai. Itu sahaja kita beritahu kepada dia. Tetapi ini tidak! Oh! Orang keluar dan masuk parti **dia**, okay, Tetapi kalau orang hendak keluar daripada parti dia, guna undang-undang, guna 2/3 majoriti, pinda undang-undang, jangan benarkan benda ini berlaku. Abused of the 2/3 majority, dengan izin, bukan dilakukan oleh Barisan Nasional tetapi dilakukan oleh parti PBS yang memerintah di Sabah dan juga parti PAS dan Semangat 46 yang memerintah di negeri Kelantan.

Jadi, Yang Berhormat daripada Dewan Rakyat, ahli Semangat 46 **itu**, dengan izin, you better off advising your leaders, Jangan cuba hendak menunjukkan seolah-olah kita Barisan Nasional ini yang menyalahgunakan kekuatan 2/3 kita. Kita tidak akan menggunakan 2/3 majoriti untuk diabused, dengan izin, untuk kepentingan kita. Ini Barisan Nasional, jangan persamakan mentaliti Barisan Nasional dengan mentaliti Semangat 46, PAS ataupun PBS di Sabah.

Tuan Yang di-Pertua, ada permintaan, hujah daripada pihak Pembangkang yang mengatakan bahawa "Tiap-tiap pindaan Perlembagaan itu hendaklah dilakukan untuk kepentingan negara dan bukan kepentingan segelintir orang sahaja". Ini saya petik daripada ucapan seorang Parti Pembangkang dalam Dewan Rakyat. Dia mengatakan bahawa "Apa yang hendak dilakukan oleh Kerajaan Barisan Nasional yang hendak meminda Rang Undang-undang **ini**, ialah untuk kepentingan segelintir manusia sahaja dan bukan untuk negara".

Saya hendak beritahu kepada orang-orang Pembangkang bahawa di negeri Sabah ada 1.3 juta rakyat dan kita hendak lantik seorang Ahli Dewan Undangan Negeri daripada Sabah untuk menjadi Menteri Hal Ehwal Sabah, bukan hal ehwal Barisan Nasional Sabah, hal ehwal Sabah. Kita hendak melantik seorang Ahli Dewan Undangan Negeri dia untuk memegang jawatan Menteri di bawah Kementerian Hal Ehwal Sabah kerana kita hendak menjaga kepentingan orang-orang Sabah.

[Timbalan Yang di-Pertua mempengerusikan Mesyuarat]

Di Sabah ada 1.4 juta orang yang menduduki negeri Sabah. Jadi saya hendak bertanya kepada orang yang telah mengatakan bahawa Kerajaan hendak meminda Perlembagaan ini ialah kerana untuk kepentingan segelintir manusia. Saya ingin bertanya apakah 1.4 juta rakyat Sabah itu merupakan "segelintir manusia" sahaja? Kalau pihak PBS kata, "memang 1.4 million people in Sabah ialah

segelintir manusia", maka kita tak usah pindalah, tidak usah ada Menteri kalau dia menganggap 1.4 million people in Sabah, segelintir golongan manusia. Tetapi Barisan Nasional tidak memikirkan bahawa 1.4 juta rakyat di Sabah bukan segelintir manusia, 1.4 juta rakyat Sabah adalah satu golongan manusia yang besar, sebab itu kita hendak adakan satu Kementerian Hal Ehwal Sabah. Jadi nampaknya di sini bahawa ada orang yang menyebut ini ialah orang Parti Semangat 46, dia hendak memperkecilkan negeri Sabah, sebab itu dia kata 1.4 million rakyat Sabah ini segelintir manusia, dan dia kata kita hendak merninda Perlembagaan ini kerana kita hendak melantik seorang Menteri Hal Ehwal Sabah dan itu adalah untuk kepentingan segelintir manusia. Jadi Semangat 46 kata rakyat Sabah yang seramai 1.4 million ini adalah segelintir manusia.

Saya minta kawan-kawan daripada PBS supaya check baliklah rakan mereka dalam Semangat 46 ini yang menganggap orang Sabah ini hanya sebagai segelintir manusia sahaja.

Timbalan Yang di-Pertua: Tuan Haji Mohamed Nazri kalau boleh, singkatkan dalam masa 5 minit,

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: 5 minit?

Timbalan Yang di-Pertua: Ya.

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua, ada orang yang mengatakan bahawa pemindaan Perlembagaan ini bukan untuk kepentingan negara. Saya

hendak memberitahu bahawa negeri Sabah ialah sebahagian daripada negara Malaysia. Kita meminda Perlembagaan ini adalah untuk membolehkan orang-orang Sabah mendapat nikmat daripada Kerajaan Pusat, maka itu adalah untuk kepentingan negara. Mana-mana pihak yang hendak mengatakan Sabah tidak penting, itu dia punya fasal. Tetapi dari segi Barisan Nasional, meminda Perlembagaan untuk mewujudkan Kementarian Hal Ehwal Sabah itu adalah untuk kepentingan negara kita.

Tuan Yang di-pertua, saya minta kalau habis 5 minit, tolong beritahulah, sebab saya tidak time saya punya ucapan. Ada juga yang mengatakan iaitu bahawa alasan ini parti PAS, dia sudah keluar, dia punya Timbalan Presidennya - Timbalan Presidennya mengatakan bahawa dia tidak boleh terima alasan yang diberikan oleh Kerajaan iaitu tidak mahu ada pilihanraya itu kerana membuang wang dan masa, dia tidak boleh terima. Kalau dia tidak mahu terima, dia punya fasallah, kita bukan kisah sangat fasal dia. Yang kita hendak pentingkan ialah kita tidak mahu ada pilihanraya kecil kerana apa? Kerana kita tahu kalau ada pilihanraya kecil, wang, masa dan tenaga terbuang begitu sahaja.

Sepatutnya kita pusatkan wang, masa dan tenaga kita ini kepada perkara yang membangun. Selama 2 minggu kita terpaksa memusatkan perhatian kepada Dewan Undangan Negeri yang berada di Sabah. Itu kita hendak jimatkan masa kita. Kalau dia tidak boleh terima alasan itu, itu dia punya fasallah, dia (Haji Abdul Hadi) bukan penting sangat. Yang kita pentingkan ialah rakyat, kita tidak mahu wang

rakyat di.bazirkan, kita tidak mahu masa dan tenaga rakyat dibazirkan semata-mata kerana satu benda yang kecil, hendak lantik seorang ADUN jadi Menteri tidak boleh, maka kosongkaa kerusi itu dan terpaksa diadakan pilihanraya kecil, buat apa? Dengan sebab itu jikalau dia kata bahawa dia tidak boleh terima alasan itu, maka itu dia punya fasallah, peduli apa kita, bukan dia penting sangat. Saya lebih mementingkan kepada rakan-rakan saya di Sabah, yang sudah tentu saya tahu iaitu bahawa kalau ada pilihanraya kecil susahlah meraka, susah orang Sabah ini. Jadi, kepentingan mereka adalah mengatasi kepentingan Wakil Rakyat PAS.

Timbalan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Haji Mohamed Nazri ada dua minit lagi.

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: 2 minit.

Timbalan Yang di-Pertua: Ya.

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Jadi, Tuan Yang di-Pertua, yang terakhir sekalilah, iaitu ada orang mengatakan kepada kita, iaitu Pembangkanglah mengatakan bahawa kita terpaksa resort, dengan lain, kepada pindaan Perlembagaan ini kerana UMNO tidak berkemampuan untuk mengendalikan suasana di Sabah.

Sebenarnya kita pinda Perlembagaan ini bukan kerana UMNO tidak dapat hendak mengendalikan suasana di Sabah. Sebenarnya kerana PBS tidak boleh hendak mengendalikan suasana di Sabah, sebab itu kita terpaksa mewujudkan sebuah Kementerian, kerana parti dia yang memerintah di negeri Sabah semenjak tahun 1985, tidak boleh buat apa-apa. Daripada tahun 1985 sampai sekarang, tahun 1993,

sudah 8 tahun tidak boleh buat apa-apa. Maka kita tidak ada pilihan dan kalau Kerajaan Negeri yang dipilih oleh rakyat tidak boleh buat apa-apa, maka kita hendak menggunakan apa sahaja kuasa yang ada pada kita untuk mewujudkan sebuah Kementerian yang dinamakan Kementerian Hal Ehwal Sabah untuk menolong orang Sabah, . Soalnya sekarang ini bukan kerana kita tidak dapat mengendalikan suasana di Sabah, yang menyebabkan kita meminda Perlembagaan. Sebenarnya kita meminda Perlembagaan ini kerana PBS tidak dapat mengendalikan suasana di Sabah, itu yang sebenarnya. Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua mengganggu kerana Yang Berhormat faham apa yang saya maksudkan.

Timbalan Yang di-Pertua: Mengganggu itu sampailah waktunya.

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Tuan Yang di-Pertua, dengan hujah-hujah yang saya telah saya sebutkan sebentar tadi, saya ingin menyatakan di sini bahawa sememangnya ada keperluan untuk kita meminda Rang Undang-undang ini dan apa yang hendak kita buat ini adalah satu perkara yang tidak merupakan jenayah. Oleh kerana itu, saya berdiri sekali lagi di sini dan ingin menyatakan bahawa saya menyokong Rang Undang-undang Perlembagaan Pindaan)(No.3) 1993 ini. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Ya, Tuan Frankie Chong Yu Chee .

Tuan Frankie Chong Yu Chee: Tuan Yang di-pertua, saya akan mengambil masa sedikit sahaja untuk berbahas Rang Undang-undang yang bertujuan untuk meminda Perlembagaan persekutuan 1993.

Pertamanya, Tuan Yang di-Partua, asas untuk pemindaan Perlembagaan ini adalah disebabkan perlantikan Yang Berhormat Tun Datu Haji Mustapha bin Datu Harun sebagai Menteri Hal Ehwal Sabah. Dan ini saya ucapkan berbanyak-banyak terima kasih dan menyokong penuh ke atas perlantikan ini oleh kerana ini akan membawa faedah dan kebaikan kepada rakyat di negeri Sabah.

Dalam pemindaan Perlembagaan ini, Tuan Yang di-Pertua, saya percaya adalah disebabkan atau it is mooted, dengan izin, dengan perlantikan ini. Dan apabila perlantikan ini diumumkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, pada hari pengumuman tersebut beliau telah ditanya sama ada sekiranya perlatikan ini dijalankan, maka satu pilihanraya kecil akan diadakan, Yang Amat Berhormat. Perdana Menteri menjawab itu tidak perlu.

Saya tidak tahu sama ada Perdana Menteri kita yang bukan sahaja Perdana Menteri Barisan Nasional tetapi rakyat di negara Malaysia termasuklah kita rakyat di Sabah terlupa atau tidak tahu bahawa ada satu undang-undang iaitu sekiranya seorang Ahli Dewan Undangan Negeri dilantik sebagai Menteri Pusat, maka pilihanraya kecil haruslah diadakan. Setelah itu Menteri Undang-undang juga ditanya mengenai perkara ini dan beliau juga confirmed kenyataan Perdana Menteri.

Tuan Yang di-Pertua, seperti yang dikatakan oleh saudara Yang Berhormat tadi, kalau saudara-saudara Pembangkang bercakap, gunakanlah fikiran, gunakanlah otak dan saya sebagai rakyat Malaysia dan sebagai Ahli dalam Dewan ini juga berasa malu sekiranya Perdana Menteri dan Menteri Undang-undang itu sendiri terlupa bahawa ada undang-undang **ini**. Dan setelah memeriksa undang-undang ini maka Perdana Menteri berkata mungkin perlu diubah undang-undang ini supaya Ahli-ahli Dewan Negeri juga apabila dilantik sebagai Menteri di peringkat Persekutuan, maka dia boleh juga menduduki Kerusi Dewan Undangan Negeri,

Tuan Yang di-Pertua, mungkin dalam kertas notis ini juga, saya mencadangkan perkataan "menjadi Menteri ini" haruslah ditambah dengan perkataan "Jemaah Menteri Persekutuan", oleh kerana di Sabah dan Sarawak juga mempunyai Menteri dan mungkin ini akan mengelirukan nanti.

Tuan Yang di-Pertua, setelah kedua-dua perkara yang saya sebutkan tadi itu telah disuarakan dalam surat khabar dan dalam televisyen, saya percaya merata-rata rakyat di negara Malaysia ini faham apakah maksud Kerajaan untuk meminda Perlembagaan ini. Ternyata sekali seperti yang dikatakan oleh saudara Yang Berhormat Tuan Haji Mohamed Nazri, UMNO tidak takut sekiranya ada pilihanraya kecil di Usukan oleh kerana Yang Berhormat Tun telah menang dua kali bertanding. Bagi saya, itu betul. Kemenangan itu saya percaya adalah kemenangan peribadi Yang Berhormat Tun kerana pengaruhnya.

itu bukan pengaruh UMNO. Sekiranya kalau itu betul-betul pengaruh UMNO, saya juga mencabar supaya Rang Undang-undang ini jangan dipinda, kita adakan pilihanraya kecil di Usukan dan pilihlah siapa juga ahli UMNO yang ingin bertanding dan bertandinglah, saya boleh guarantee bahawa UMNO akan kalah di Usukan.

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, ada yang minta penjelasan.

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: Tuan Yang di-Pertua, soal menang dan kalah dalam pilihanraya adalah di dalam tangan rakyat. Soal UMNO, kalau sekiranya pilihanraya diadakan, pasti kita akan bertanding. Tetapi saya hendak bertanya dengan Yang Berhormat, di mana selepas anti-hop law, kita cabar dan kita menang dalam cabaran itu dan Kerajaan PBS telah mengadakan satu undang-undang lagi iaitu undang-undang disiplin. Dan ini apabila seorang Wakil Rakyat meletakkan jawatan ataupun dilantik sebagai Menteri dan mengosongkan Kerusinya, beliau tidak dibolehkan untuk bertanding dalam tempoh masa 5 tahun. Betul atau tidak? Ini satu lagi undang-undang baru yang dibuat yang benar-benar mengecewakan kita, Sama ada betul atau tidak, saya hendak bertanya Yang Berhormat mengenai undang-undang disiplin parti, Sekiranya seseorang itu diambil tindaklah disiplin, Kerusinya juga akan kosong dan dia tidak dibolehkan untuk bertanding sehingga 5 tahun.

Tuan Frankie Chong Yu Chee: Untuk bertanding bagi tempoh 5 tahun, itu tidak benar. Mungkin ini adalah Perlembagaan Persekutuan yang baru diubah, di mana Ahli Parlimen sekiranya mengundurkan diri

maka beliau tidak boleh bertanding selama 5 tahun. Tetapi sekiranya Yang Berhormat Tun, disebabkan Perlembagaan yang ada pada ketika ini membolehkan pilihanraya kecil, maka itu tidak dikenakan dengan syarat-syarat peruntukan Perlembagaan yang ada pada ketika ini yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat tadi.

Tuan Yang di-Pertua, dalam kita membincangkan pindaan Perlembagaan ini, saya percaya sedikit sebanyak faktor-faktor yang diambil adalah disebabkan untuk menjaga kepentingan maruah Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita yang terlanjur cakap dan juga Menteri Undang-undang kita.

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Tuan Frankie, Tuan Nazri minta penjelasan.

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Tuan Yang di-Pertua, kita tahu bahawa Mahkamah Tinggi telah membuat keputusan bahawa anti-hopping law itu adalah suatu kesalahan daripada segi Perlembagaan. Saya ingin bertanya Yang Berhormat dari Sabah, apakah Ketua Menteri Sabah sedar iaitu bahawa dia membuat kesalahan apabila dia menganjurkan supaya diadakan pindaan "anti-hopping law" ini. Itu pertama. Sebab kalau dia kata bahawa dia tidak tahu, dan jikalau Perdana Menteri tidak teringat, maknanya dia lagi teruk, dia suruh orang pinda Perlembagaan untuk buat perkara yang salah.

Kedua, bukannya selepas Mahkamah Tinggi membuat keputusan bahawa "anti-hopping law" itu adalah melanggar hak asasi manusia, kemudian Dewan Undangan Negeri Sabah membuat lagi satu Rang Undang-undang disiplin. Bukankah itu untuk mempertahankan maruah

Ketua Menteri Sabah, Pairing Kitingan yang telah melakukan kesal untuk mewujudkan "anti-hopping law" itu? Ini saya hendak beri kepada beliau.

Tuan Prankie Chong Tu Chee: Tuan Yang di-Pertua, semuanya terutama sekali "anti-hopping law" telah pun diputuskan mahkamah dan kita menerima keputusan Mahkamah.

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Bermakna PBS mene: keputusan daripada mahkamah bahawa apa yang dibuat itu salah. antara terlupa dengan tahu benda itu salah tetapi buat, mana berat? Berat yang terlupakah ataupun berat orang yang tahu itu tidak boleh buat tetapi dia buat juga? Ini saya hendak tanya

Tuan Frankie Chong Yu Chee: Tuan Yang di-Pertua, keputusan mahkamah telah diberi dan "anti-hop law" sudah tidak ada. K, "anti-hop law" sudah tidak ada, maka Perlembagaan ini tidak b di enforce lagi. Jadi, tidak perlu kita masih bercakap meng perkara "anti-hop law". "anti-hop law" cuma ada di Sara Seperti yang saya katakan tadi, beliau mencabar saya supaya dan saya akan check dan saya katakan di sini bahawa "anti hop itu ada. Sekiranya ada pemindahan ahli-ahli dari parti lain parti yang lain dan sekiranya Kerajaan Sarawak tidak ambil tinda saya rasa ini adalah satu Perlembagaan yang "double standard".

Tuan Yang di-Pertua, saya pendekkan sahaja, dan bagi panda saya, walau apa juga alasan yang kita perbincangkan di sini sed sebanyak, walaupun confident, tetapi nyata sekali pindaan Per bagaan ini adalah untuk menjaga kepentingan UMNO di Sabah dan untuk menjaga kepentingan individu. Jadi, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Isli bin Haji Siput: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Isli, minta penjelasan ya?

Tuan Isli bin Haji Siput: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mendapat penjelasan sedikit daripada Yang Berhormat, berkenaan dengan pindaan Perlembagaan Persekutuan ini.

Apakah Kerajaan PBS tidak berterima kasih ke atas pindaan Perlembagaan ini? Apakah Kerajaan PBS merasakan bahawa sekiranya diadakan pilihanraya kecil di Usukan, bahawa PBS pasti akan menang? Sepatutnya PBS harus berterima kasih ke atas pindaan Perlembagaan ini kerana keputusan adalah di tangan rakyat. Saya percaya dengan pepatah Melayu 'Sekali air bah, sekali tebing berubah'.

Timbalan Yang di-Pertua: itu komenkah ataupun minta penjelasan?

Tuan Isli bin Haji Siput: Penjelasan.

Tuan Frankie Chong Yu Chee: Tuan Yang di-Pertua, itu bukan minta penjelasan, cuma satu cerita dia beri kepada saya.

Tuan Yang di-Pertua, sekali lagi, oleh kerana Yang Berhormat: Saudara Senator Tuan Haji Mohamed Nazri telah mencabar saya untuk PBS bertanding dengan UMNO di Usukan, saya mencabar sekiranya boleh, kita jangan pindahkan Perlembagaan ini pada hari ini. Dan kita

kembali kepada Perlembagaan asal dan kita akan bertanding dengan UMNO.

Yuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Minta penjelasan?

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Minta penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua: Ya.

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Saya hendak bertanya, bila...

Timbalan Yang di-Pertua: Saya ingat Yang Berhormat Tuan Haji Mohamed Nazri, minta penjelasan, kalau tidak Yang Berhormat Tuan Haji Mohamed Nazri

Tuan Haji Mohamcd Nazri bin Abdul Aziz: Ya, saya hendak minta penjelasan. Perkara ini akan keluar di dalam Hansard besok. Masa bila yang saya cabar PBS untuk bertanding di dalam pilihanraya kecil ini? Saya hendak bertanya, ada atau tidak saya berkata di dalam ucapan saya, saya cabar untuk bertanding, ini saya harap Ahli Yang Berhormat mesti 'clear'. Apa yang saya ucapkan, saya rasa dalam sepanjang ucapan saya, saya tidak pernah mencabar. Saya menceritakan tidak ada pilihanraya itu, tidak menjadi masalah kepada kita, cuma merugikan masa kita.

Jadi, saya minta Yang Berhormat Tuan Frankie menjelaskan perkara ini balik.

Tuan Frankie Chong Yu Chee: Saya ingat mungkin Ahli Yang Berhormat terlalu banyak bercakap hingga terlupa.

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Tidak!

Tuan Frankie Chong Yu Chee: Jadi, saya ingat beliau berkata

tadi, apa juga, di mana juga ada pilihanraya kecil termasuklah sekiranya kawasan dikosongkan, UMNO akan terus bertanding dan akan menang. Itu sahaja. Sekian, terima kasih.

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Baiklah.

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Tuan Yang di-Pertua, dia sebut Usukan, Saya tidak kata Usukan tadi, Saya kata, pilihanraya kecil ini di mana-mana kita boleh berjumpa, tetapi ini perkara khusus yang diperbincangkan.

Saya tidak pernah cabar bahawa kita bertanding di Usukan. Itu yang saya hendak jelaskan.

Timbalan Yang di-Pertua: Baik. Yang Berhormat Tuan Johan.

4.53 Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Saya berdiri di sini adalah untuk ikut serta dalam perbahasan mengenai dengan Rang Undang-undang Perlembagaan (Pindaan) (No.3) 1993.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingat pindaan Perlembagaan ini adalah perkara biasa bagi mana-mana parti yang memerintah. Ini adalah suatu perkara untuk kebaikan, untuk menyesuaikan keadaan sepertimana yang dikatakan oleh saudara Yang Berhormat Senator Tuan Haji Mohamed Nazri.

Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan PBS yang memerintah Negeri Sabah pada hari ini sepatutnya mengucapkan berbanyak-banyak terima kasih

kepada Kerajaan Barisan Nasional kerana Kerajaan Barisan Nasional telah dengan begitu ikhlas untuk melantik seorang Menteri daripada Sabah iaitu Menteri Hal Ehwal Negeri Sabah. Di mana perlantikan Menteri ini adalah sangat-sangat penting kepada rakyat Sabah kerana memandangkan keadaan Negeri Sabah yang pada hari ini semua orang tahu, di mana akhir-akhir tahun 1990 bahawa Kerajaan PBS telah keluar daripada Barisan Nasional, maka Kerajaan Negeri Sabah pada hari ini terumbang-ambing tidak tentu arah.

Maka sebab itulah, Kerajaan Barisan Nasional berpendapat bahawa perlantikan Menteri Hal Ehwal Sabah adalah satu cara yang terbaik untuk memberikan kemajuan, untuk memberikan pembangunan kepada rakyat Sabah, untuk membantu dan menolong rakyat Sabah. Tetapi, pada hari ini, kita telah melihat dan kita telah meayaksikan sendiri bahawa baru-baru ini di persidangan Parlimen Dewan Rakyat, di mana pihak PBS telah menentang ataupun tidak bersetuju dengan pindaan ini. Dan apabila pengundian hendak dibuat, mereka keluar daripada Dewan.

Tuan Yang di-Pertua, rakyat Sabah pada hari ini telah pun membuka mata dengan seluas-luasnya bahawa dengan perlantikan Tun Datu Haji Mustapha sebagai Menteri Hal Ehwal Sabah, adalah menjadi satu rahmat kepada rakyat Sabah.

Tuan Yang di-Pertua, bagi saya ialah perlantikan Tun Datu Haji Mustapha sebagai Menteri Hal Ehwal Negeri Sabah ini adalah menjadi satu penghalang kepada PBS untuk memperkuat dan mengukuhkan kedudukan Kerajaan. Sedikit-sebanyak sekiranya Tun Datu Haji Mustapha

menjadi Menteri Hal Ehwal Negeri Sabah, tentu masalah-masalah di Negeri Sabah dan rakyat Sabah akan dapat dikemukakan, akan dapat dibawa ke peringkat pusat untuk memberi kemajuan ataupun untuk memberi bantuan kepada rakyat Negeri Sabah itu sendiri.

Tuan Yang di-Pertua, saya merasa kesal dengan sikap Karajaan Negeri Sabah yang pada akhir-akhir ini bahawa apa jua difikirkan perlu dan baik untuk rakyat Negeri Sabah, malahan mereka akan terus menentangnya.

Tuan Yang di-Pertua, bagi saya, wakil daripada Negeri Sabah merasa kesal dengan sikap ini kerana ini akan menjejaskan lagi kemajuan-kemajuan dan akan menjejaskan lagi perhubungan-perhubungan di antara rakyat Sabah dan Semenanjung.

Tuan Yang di-Pertua, kita telah banyak bercerita, bercakap berkenaan pindaan Perlembagaan, tetapi pada fikiran saya, soal pindaan Perlembagaan ini adalah satu perkara yang biasa, sepertimana yang saya katakan tadi. Kita dapat melihat dan menyaksikan sejak PBS memerintah, baru lapan tahun, dua kali sudah dipinda Perlembagaan, yang pertama anti-hop law. Yang kedua, dia buat undang-undang disiplin.

Jadi, kita kena hartanya kepada PBS yang mendapat sokongan 2/3 ini, dia pun suka-suka sahaja dia mengubah Perlembagaan ini mengikut sesuka hatinya demi untuk kepentingan pemimpin-pemimpin PBS sendiri, bukan kepentingan keseluruhan rakyat.

Tuan Yang di-Pertua, saya berpendapat bahawa pindaan Perlembagaan ini bukan semata-mata untuk kepentingan seseorang ataupun segelintir manusia. Saya percaya, pindaan Perlembagaan ini. ini.

juga akan membolehkan mana-mana Wakil Rakyat daripada Dewan Undangan Negeri akan dilantik menjadi Menteri Pusat, mereka juga berhak. Tetapi, kalau Perlembagaan ini tidak dapat dipinda, maka apa yang kita lihat pada hari **ini**, mereka yang mempunyai pandangan yang jauh, mempunyai pengaruh yang kuat, tidak dibolehkan untuk dijadikan Menteri di peringkat Pusat kerana dihalang daripada Perlembagaan **ini**. Tetapi dengan pindaan ini bukan sahaja daripada Ahli-ahli UMNO di Sabah, malahan barangkali daripada mana-mana pihak pun, sekiranya dilantik menjadi Menteri Pusat, tidak akan terhalang untuk kekal sebagai Wakil Rakyat di dalam Dewan Undangan Negeri mereka masing-masing.

Tuan Yang di-Pertua, sepertimana yang saya katakan tadi, berhubung dengan pindaan Perlembagaan **ini**, sepertimana yang kita dengar baru-baru ini di dalam Dewan Rakyat, ini adalah untuk kepentingan peribadi seseorang ataupun segelintir manusia, bagi pendapat saya adalah tidak betul. Dan ini adalah untuk kepentingan keseluruhan rakyat.

Tuan Yang di-Pertua, bagi saya, sekali lagi saya menyokong penuh Rang Undang-undang Perlembagaan (Pindaan) (No.3) 1993, Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Tuan Limun.

4.59 ptg.

Tuan Limun Laikim: Tuan Yang di-Pertua, di sini saya turut berbahas berhubung dengan Perlembagaan yang kita cuba pinda iaitu Rang Undang-undang Perlembagaan ini mengenai Perkara 43(8) dan juga 54(1).

Tuan Yang di-Pertua, sebentar tadi kita juga telah mendengar hujah-hujah daripada Yang Berhormat Tuan Haji Mohamed Nazri. Memang saya bersetuju dengan soalan beliau ke atas perkara pindaan Parkara 54(1), yang mana antaranya beliau menyatakan ini tidaklah spesifik dan kenalah secara detail yang mana daripada enam bulan hingga ke dua tahun. Jadi, memandangkan perkara ini adalah serius, sebagai rakyat Malaysia di Sabah, kita harus memandang berat mengenai dengan pemindaan **ini**, yang mana bagi kita rakyat Malaysia haruslah maju setapak lagi yang mana kita dapat lihat tujuan dan maksud perpindaan ini. Oleh itu, Tuan Yang di-pertua, saya juga turut bertanya sama ada ini adalah untuk pemindaan kepada kebaikan untuk beberapa parti, parti-parti politik ataupun di sebaliknya.

Tuan Yang di-Pertua berhubung dengan 43(8), saya juga turut simpati kerana di atas pemindaan Perlembagaan ini semata-mata kerana perlantikan Yang Berhormat Tun Datu Haji Mustapha untuk dijadikan seorang Menteri di peringkat Persekutuan. Apa yang manjadikan di sini, apakah sebabnya Tun Datu Haji Mustapha dilantik sebagai Menteri, yang mana kita lihat beliau ini sangat kasihan sekali sudah uzur, sudah tua, tidak dapat menjalankan tugas.

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Tuan Limun, Tuan Johan minta penjelasan.

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: Tuan Yang di-Pertua, saya sungguh hairan, di mana Wakil dari PBS menyatakan dia sangat kasihan kerana Tun Mustapha dilantik jadi Menteri lagi, kerana dia uzur, sudah tuadan. sebagainya. Saya Ingat, kalau Tun Mustapha uzur,

dia tidak akan dapat berulang-alik ke Kuala Lumpur dan Kota Kinabalu dan kalau Tun Mustapha tua, dia harus tinggal di rumah. Tetapi saya berpendapat ini satu penghinaan ataupun suatu yang kurang baik. Kalau dibandingkan pengaruh ataupun kemampuan Tun Mustapha pada hari **ini**, semangat dia hendak membawa Sabah maju ke hadapan **ini**, sepatutnya Yang Berhormat sokong. Jadi, ini tidak betul sama ada dia uzur atau tua, kerana tua tidak menjadi satu ukuran kepada seseorang untuk berjuang. Ada yang lebih tua umur 80 tahun pun menjadi pemimpin negara di lain-lain negara. Jadi, saya ingat soal tua ini tidak harus dibangkit. Ada pepatah mengatakan "tua-tua kelapa, makin tua makin berminyak." Jangan anggap kelapa muda baik, kalau jatuh ke tanah akan pecah iuga. Jadi, saya tak setuju.

Timbalan Yang di-Pertua: Jadi, Tuan Johan minta penjelasan mengenai?

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: Penjelasan. Faham saya Tun. Mustapha tidak uzur, dan Tun Mustapha tidak tua, hanya dia lanjut usia sedikit, tetapi boleh bergerak bukan orang tua. Orang tua tak boleh jalan. Penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua: Tuan Johan, minta penjelasan....

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: Minta penjelasan, sama ada dia uzur atau tua.

Timbalan Yang di-Pertua: Ya. Jadi, penjelasan **ini**...

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: Kelmarin saya baru bersama-sama dengan Tun balik ke mari. **[Ketawa]**.

Timbalan Yang di-Pertua: Jadi, Tuan Johan minta penjelasan sama ada tua ataupun lanjut umur sahaja.

Tuan Limun Laikim: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya ini bukan satu penghinaan. Sebagai manusia biasa, kita dapat melihat dari segi fizikal. Ini boleh dikatakan tua, boleh dikatakan lanjut umur.

Tuan Yang di-Pertua, saya kenal dan saya pasti bahawa Tun Datu Haji Mustapha adalah bersama-sama dengan saya di Dewan Negeri selama lima tahun, semasa saya dipilih sebagai Ahli Dewan Undangan Negeri dalam tahun 1985 hingga 1990. Beliau hanya hadir di Dewan Negeri sebanyak dua kali, itupun selepas baca doa, selepas itu balik. Ini menunjukkan bahawa beliau tidak dapat membuat kerja-kerja yang berat. Kita dapat lihat dari segi kemampuan, beliau memang cukup kalau dari segi kewangan mungkin tiada masalah. Tetapi dari segi menjalankan tugas yang kita harus buat, yang mana kita mesti membuktikan kepada rakyat bahawa kita ini sebagai pemimpin. Bukan kerana saya ini pembangkang, maka sengaja menentang Ahli-ahli daripada Barisan Nasional. Kita melihat dari segi pemikiran kita yang sihat sebagai rakyat Malaysia.

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Penjelasan, ya?

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: Penjelasan. Bagatmanakah Yang Berhormat tahu bahawa Tun Mustapha tidak mampu menjalankan tanggungjawabnya, kalau dia dilantik sebagai Menteri, sedangkan Tun Mustapha sendiri belum pun memegang jawatan Menteri itu? Kedua, soal hadir di Dewan Undangan Negeri. Kalau bagi saya, saya pun pernah menjadi Ahli Dewan Undangan Negeri tahun 1985. Oleh sebab Kerajaan PBS mempunyai lebih 2/3, apa yang kita cakap dalam Dewan Undangan Negeri pun tidak dipakai semua. Jadi, kadang-kadang

Tun Mustapha tidak suka nak bergaduh dengan beberapa orang PBS yang dia fikir dia akan berkuasa selama-lamanya. Soalnya macam mana Yang Berhormat tahu Tun Mustapha tidak mampu untuk menjalankan tugasnya sebagai Menteri untuk memajukan negeri dan negara ini, kerana Tun Mustapha belum lagi dilantik sebagai Menteri. Saya minta Tun Mustapha dilantik menjadi Menteri, Yang Berhormat boleh tahu mana yang kemampuan untuk pembangun negeri Sabah, Tun Mustaphakah ataupun ada di antara pemimpin PBS.

Timbalan Yang di-Pertua: Ada dua perkara

Tuan Limun Laikim: Tuan Yang di-Pertua, jawapan ini biarlah Yang Berhormat Tuan Johan sendiri yang menjawab Tuan Yang di-Pertua....

Timbalan Yang di-Pertua: Jadi, puas hati Tuan Johan? Tuan sendiri kena jawab, boleh?

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: Saya cuma tanya dia balik, tetapi dia suruh-saya menjawab. Kalau saya jawab sendiri, bagaimana saya yang soal, saya yang jawab. Yang saya mahu dia jawab pada saya. [Ketawa]

Timbalan Yang di-Pertua: Cuba Tuan Johan jawab.

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: Kalau saya jawab bahawa Tun Mustapha lebih mampu daripada pemimpin-pemimpin PBS untuk melaksanakan tugasnya sebagai Menteri dan membangun negeri Sabah. Itu jawabnya.

Timbalan Yang di-Pertua: Baik, silakan.

Tuan Limun Laikim: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya saya belum lagi menghabiskan hujah-hujah saya. Kita masih lagi dalam pertengahan.

Tuan Yang di-Pertua, apa yang saya ingin pertikaikan di sini ialah kenapakah harus Tun Datu Haji Mustapha yang dilantik sebagai Menteri, dan apa pula tidak dilantik Yang Berhormat Tuan Johan Ghani daripada Sabah? Adakah beliau tidak mampu?

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Tuan Johan minta penjelasan lagi sekali. Mungkin dia hendak jawab sama ada mampu atau tidak.

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: Tuan Yang di-Pertua, kita orang muda. Orang muda jangan terlampau cepat. Jangan orang kata terlampau ghairah. Mudah-mudahan kalau Tun Mustapha jadi Menteri kalau diizinkan Tuhan, saya boleh jadi pembantunya, [Ketawa] Tak jadi halangan, mudah-mudahan, kalau Tuhan izinkan. Ini senang.

Timbalan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, pembantunya jawatan apa itu?

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: Apa jua jawatan.

Timbalan Yang di-Pertua: Sila Tuan Limun.

Tuan Limun Laikim: Tuan Yang di-Pertua, sebentar tadi juga kita telah mendengar hujah daripada Yang Berhormat Senator Tuan Haji Mohamed Nazri yang mengatakan bahawa parti pembangkang yang ada di Sabah saya tidaklah menyentuh soal Kelantan. Pembangkang yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat Tuan Haji Mohamed Nazri itu ialah tidak lain daripada PBS.

Sebenarnya Tuan Yang di-Pertua, PBS bukanlah pengacau. Kita menolak perkataan 'pengacau'. Sebenarnya kita ini minta penyelesaian yang sebaik-baiknya. Kita mahu hubungan yang baik di antara Persekutuan dengan Kerajaan Negeri. Ini yang kita maksudkan.

Kita tidak berkehendakkan satu pertelingkahan besar seperti yang berlaku di Bosnia atau di Somalia. Apa yang kita minta sebagai anak...

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Tuan Limun, Tuan Haji Mohamed Nazri minta penjelasan, Sila.

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Terima kasih, Yang Berhormat. Saya cuma hendak tanya sahaja, saya sebagai orang biasa tidak dapat hendak menyelami hati orang PBS. Saya hanya dapat membuat kesimpulan daripada tindakan luar yang saya nampak. Kalau benar sepertimana Yang Berhormat kata bahawa PBS mahu bekerjasama dan baik dengan pihak Barisan Nasional dan Kerajaan Pusat, saya ingin bertanya mengapa dalam kita berkempen pilihanraya tahun 1990 setelah kita duduk bersama berunding tentang kita menghadapi pilihanraya di waktu ketika kita berkempen, PBS telah menikam kita daripada belakang? Apakah itu satu petanda yang menunjukkan bahawa PBS mahu kerjasama dengan kita atau dia memang mahu bermusuh dengan kita? Sila jelaskan,

Timbalan Yang di-Pertua: Sila.

Tuan Limun Laikim: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya sebagai manusia biasa yang diakui oleh Senator Haji Mohamed Nazri, manusia memang tidak lari daripada kesilapan. Jadi, apa yang telah berlaku itu cuba kita buat satu penyelesaian dengan cara yang baik,

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Saya boleh terima, cuma saya hendak pengesahan, maknanya PBS pada tahun 1990 buat kesilapan?

Tuan Limun Laikim: [Bangun]

Dato' Azumu bin Tak: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Nanti, nanti Tuan Limun, Dato' Azumu ingin minta penjelasan.

Dato' Azumu bin Tak: Saya mohon penjelasan berhubung jika PBS berkehendakan perhubungan yang baik di antara Sabah dengan Pusat ini, adakah Kerajaan PBS bersetuju bahawa mereka sehigga hari ini idalah sebuah Kerajaan yang tidak cakap mentadbirkan Kerajaan Sabah?

Timbalan Yang di-Pertua: Silakan,

Tuan Limun Laikim: Tuan Yang di-Pertua, itu mungkin satu undaian sahaja ataupun itu hanya tanggapan bagi kita di sini. Sebenarnya, apa yang kita lakukan di negeri Sabah adalah untuk kebaikan semua penduduk di Sabah. Soal pembangunan, ini adalah soal pokok. Apa yang harus kita buat ialah perkara ini diteruskan dan tidak pernah kita mengabaikan tugas kita sebagai pemimpin. Kalaulah ada nasihat-nasihat yang bernas, yang baik daripada Barisan Nasional, ada kemungkinan kita boleh timbang.

Jadi.....

Puan Hajah Zaleha binti Hussin: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Ya, silakan Puan Hajah Zaleha.

Puan Hajah Zaleha binti Hussin: Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua saya ingin mendapat penjelasan juga daripada Yang terhormat Limun Laikim, iaitu sebagai seorang anak Sabah, apakah Yang Berhormat tidak merasa ini suatu kebanggaan apabila Kerajaan Malaysia telah dengan sesuka hati, dengan penuh kerelaan melantik seorang anak Sabah menjadi Menteri tambahan di negeri tersebut sedangkan kami di Kelantan juga, keadaan situasi politik yang sama

dengan negeri Sabah. Sepatutnya kami juga mendapat seorang Menteri yang separti itu, tetapi kami tak dapat. Apabila kami di negeri Kelantan menerima perlantikan Yang Berhormat Dato' Haji Annuar bin Musa menjadi Menteri di negeri Kelantan dan secara automacis menjadi Menteri kepada hal ehwal negeri Kelantan. Seluruh rakyat Kelantan berbangga dengan perlantikan tersebut. Apa yang menghairankan saya, mengapa seorang anak Sabah yang sepatutnya bangun pada hari ini di Dewan ini mengucapkan terima kasih kerana ada penambahan Menteri di negeri Sabah...

Saya ingin penjelasan kerana ini pada saya, dengan wujudnya seorang Menteri di negeri Sabah ini, akan membina satu jambatan yang lebih kukuh antara Kerajaan Pusat dengan Kerajaan Negeri Sabah sendiri. Jadi, saya mohon penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua: Silakan,

Tuan Limun Laikim: Tuan Yang di-Pertua, sebagaimana yang saya katakan sebentar tadi, jelas bahawa kita mahu perlantikan ini secara jujur. Bagi saya, sebagai anak Sabah dan saya inga rakan-rakan saya dari Sabah juga bersetuju, sekiranya selain daripada Tun Datu Haji Mustapha yang dilantik sebagai Menteri, kita rakyat Malaysia yang duduk di Sabah tetap bangga dan berterima kasih kalau perlantikan ini adalah perlantikan yang jujur, Tetapi saya takut.....

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Ya, Tuan Haji Mohamed Nasri minta penjelasan.

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Tuan Yang di-Pertua, cuma soalan kepada rakan saya. Mengapa dia menganggap bahawa perlantikan ini tidak jujur?

Timbalan Yang di-Pertua: Mengapa perlantikan itu tidak jujur?

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Mengapa perlantikan ini dianggap sebagai tidak jujur?

Timbalan Yang di-Pertua: Baiklah, silakan.

Tuan Limun Laikim: Tuan Yang di-Partua, daripada awal-awal tadi juga saya telah menyatakan bahawa kita kasihan dengan keadaan fizikal Tun ini, sudah sakit. Jadi, iailah satu tandatanya bagi saya. Seharusnya orang lain daripada Tun yang akan dilantik dan sehingga membabitkan satu pindaan Perlembagaan. Sebagaimana yaag telah dinyatakan oleh Yang Berhormat Senator Haji Mohamed Nazri sebentar tadi, Sabah mempunyai penduduk lebih kurang 1.3 juta atau 1.4 juta. Di dalam negeri Sabah, kita telahpun mengetahui banyak perkara-perkara yang belum dan harus kita sama-sama majukan ataupun kita hendak satu perubahan.

Tuan Yang di-Pertua, tetapi kerana perlantikan Tun seorang yang uzur, boleh melibatkan bukan sahaja penduduk 1.3 juta atau 1.4 juta di Sabah, tetapi melibatkan 18 juta penduduk di seluruh Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, di dalam perlantikan ini juga, mungkin menimbulkan suasana yang tidak baik di kalangan pemimpin-pemimpin UMNO di Sabah.

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Ya Tuan Johan, silakan.

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: Saya sangat hairan yang Saudara ini menyatakan perlantikan Tun Mustapha ini macam Ahli-ahli UMNO Sabah **ini**.

Timbalan Yang di-Pertua Tidak uzur?

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: macam tidak berapa senang hati. Saya sebagai Ketua Bahagian dan Ahli UMNO yang bukan orang Islam, dan saya merasa bangga dengan perlantikannya dan keseluruhan Ahli-ahli UMNO merasa bangga dan berterima kasih kepada Kerajaan Pusat kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dari Kerajaan Barisan Nasional kerana perlantikan ini. Sekurang-kurangnya perlantikan ini akan lebih merapatkan lagi hubungan di antara Sabah dengan Semenanjung. Sepertimana yang dikatakan juga oleh Yang Berhormat tadi, untuk membawa lebih banyak pembangunan kepada rakyat Sabah. Tetapi saya tidak tahu dari mana Yang Berhormat mendapat maklumat-maklumat yang mengatakan Ahli-ahli UMNO Sabah ini tidak puas hati, tidak senang hati? Ini saya sangat hairan! Sebagai Ahli UMNO saya tidak pernah dengar perkataan ini.

Timbalan Yang di-Pertua: Sila, Tuan Limun.

Tuan Limun Laikim: Tuan Yang di-Pertua, apa yang saya katakan tadi boleh menimbulkan suasana yang tidak baik oleh kerana ini menunjukkan bahawa Kerajaan Persekutuan telah tidak mempercayai Ketua Perhubungan. UMNO di Sabah untuk memimpin negeri itu. Jadi, mungkin setelah diteliti oleh Kerajaan Persekutuan bahawa kepimpinan Ketua Perhubungan UMNO di Sabah itu tidak lagi diperlukan.

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: [Bangun]

Tuan Haii Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Tuan Johan, Tuan Haji Mohamed Nazri, minta duduk sekejap. Saya minta Tuan Limun habiskan penjelasan dahulu ya.

Tuan Limun Laikim: Tuan Yang di-Pertua, oleh kerana beliau telah gagal yang saya maksudkan ini Ketua Perhubungan UMNO itu. Beliau telah gagal untuk menarik minat ataupun menarik pemimpin-pemimpin USNO dahulu untuk menyertai UMNO. Ini mungkin satu andaian daripada sayalah.

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Sila Tuan Johan.

Tuan Johan B.O.T. Ghani @ Christopher: Tuan Yang di-Pertua, ini just satu andaian yang dia mimpi sebenarnya. Kita tahu apa yang berlaku kepada Wakil-wakil Rakyat USNO - Wakil-wakil Rakyat USNO yang II orang itu yang PBS mahu masuk PBS dan menubuhkan Kerajaan campuran. Ini bukan menunjukkan bahawa kegagalan Pak Ghafar sebagai Pengerusi Perhubungan UMNO. Tidak ada kena-mengena. Tidak ada kena-mengena dengan hal ini.

Jadi ini sebenarnya Yang Berhormat membangkitkan sesuatu yang memanaskan ahli UMNO. Boleh saya katakan untuk memanaskan Ahli-ahli UMNO, di antara pemimpin-pemimpin, di antara Yang Amat Berhormat Tuan Abdul Ghafar dan pemimpin-pemimpin di Pusat ini. Ini pandangan saya. Cuba untuk memanaskan supaya menjadikan salah sangka di antara satu dengan yang lain. Ini menimbulkan kemarahan di antara satu dengan yang lain. Ini saya ingat tidak betul apa yang Yang Berhormat katakan ini.

Timbalan Yang di-Pertua: Jadi Yang Berhormat Tuan Johan minta penjelasan.

Tuan Johan B.O.T. Gbani @ Christopher: Ya. Saya minta penjelasan dari mana Yang Berhormat boleh tahu bahawa pemimpin UMNO ini khususnya Perdana Menteri seolah-olah tidak ada kepercayaan kepada Yang Amat Berhormat Pak Ghafar untuk memimpin UMNO di Sabah. Dengan sendirinya bahawa Tun Datu Mustapha dilantik sebagai Menteri. Kerana kurang keyakinan kepada Pak Ghafar kerana kegagalannya untuk menarik ADUN-ADUN USNO ini masuk UMNO. Yang Berhormat memang tahu masalah ADUN-ADUN USNO ini. Jadi, saya minta penjelasan daripada Yang Berhormat. Jangan Yang Berhormat cuba hendak timbulkan sesuatu yang kurang baik.

Timbalan Yang di-Pertua: Sila Tuan Laimun.

Tuan Limun bin Laikim: Tuan Yang di-Pertua, saya bukan cuba menimbulkan perkara yang tidak baik. Apa yang kita lihat, kita cakap. Apa yang kita nampak, kita cuba bincang.

Tuan Yang di-Pertua, sudah jelas sekali bahawa pemimpin-pemimpin UMNO dari Sabah itu telah gagal menjalankan tanggungjawab mereka sebagai pemimpin dan pemaju kepada rakyat.

Dato' Haji Annuar bin Musa: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Ya. Dato' Annuar minta penjelasan.

Dato' Haji Annuar bin Musa: Saya ingin bertanya kepada Tuan Laimun, apakah Yang Berhormat bersetuju kalau saya katakan bahawa ada manusia yang apabila melihat anggur dan anggur tidak dapat dimakan, lalu dikatakan anggur itu masam.

Timbalan Yang di-Pertua: Sila, Tuan Laimun.

Tuan Laimun bin Laikim: Tuan Yang di-Pertua, kalau saya katakan bersetuju pun susah, sebab kita tidak mempunyai buah anggur di sini. Apa yang kita dapat lihat di keliling rumah selalunya mangga.

Timbalan Yang di-Pertua: Selalunya?

Tuan Limun bin Laikim: Buah mangga.

Timbalan Yang di-Pertua: Buah mangga. Silakan.

Tuan Limun bin Laikim: Tuan Yang di-Pertua, kita tidaklah ingin mempertikaikan terlalu banyak mengenai dengan perlantikan **ini**. Hanya kita minta penjelasan daripada Kerajaan Barisan Nasional, bahawa tidakkah ini membebankan kewangan rakyat sepertimana yang telah dinyatakan oleh Yang Berhormat Tuan Haji Mohamed Nazri sabentar tadi. Kalau kita mengadakan pilihanraya kecil ini melibatkan kewangan yang banyak, merugikan kepada negara, negeri dan juga boleh membebankan kerja. Ini satu.....

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Tuan Nazri sila.

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: Saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat: iaitu bahawa apabila kita mewujudkan sebuah Kementerian, maka ada pekerja-pekerja daripada orang Sabah yang

mendapat kerja di Kementerian itu. Maka ada pembangunan yang akan dijalankan di negeri Sabah itu, Apakah kerja-kerja, bayaran gaji kepada orang Sabah yang bekerja di Kementerian dan pembangunan di Sabah itu dianggap sebagai membebankan kewangan rakyat? Apakah dia tidak bangga iaitu bahawa ada pembangunan di negeri Sabah? Saya ingin bertanya. Jadi, bermakna di sini, soalnya membelanjakan pembangunan di Sabah itu membebankan kewangan rakyat. Kalau itu maknanya, sebab itu sampai sekarang tidak ada PBS buat pembangunan. Kerana membangun itu merupakan pembebanan kepada rakyat. Saya ingin bertanya dia.

Timbalan Yang di-Pertua: Sila.

Tuan Limun bin Laikim: Tuan Yang di-Pertua sebenarnya saya belum sampai di situ. Saya pun ingin bertanya juga mengenai dengan kewangan dan kedudukan Kementerian ini, sama ada Kementerian ini ditempatkan di Sabah ataupun ditempatkan di Kuala Lumpur.

Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya mengenai perbelanjaan kewangan, kita harus berbelanja dengan cara yang betul dan ini memang membabitkan kewangan yang besar, lebih-lebih lagi Kementerian ini adalah Kementerian yang baru. Walaupun dulu di masa-masa di tahun 60-an mungkin sudah wujud tetapi sudah ditiadakan lebih kurang 20 tahun, saya pun kurang pasti.

Tuan Yang di-Pertua, persoalan di sini ialah tidakkah boleh Kementerian ini dipegang oleh Menteri yang sedia ada seperti Tan Sri Sakaran Dandai?

Tuan Haji Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Nanti Tuan Nazri, Biar Tuan Limun teruskan sahaja.

Tuan Limun bin Laikim: Tuan Yang di-Pertua, sebagai Menteri dari Sabah, Tan Sri Sakaran Dandai adalah daripada Kerajaan Barisan Nasional dan kita tidaklah ragu-ragu sekiranya beliau boleh memegang dua jawatan **ini**, sedangkan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kitapun memegang jawatan Perdana Menteri merangkap Menteri Dalam Negeri,

Tuan Yang di-Pertua, untuk menjendekkan keadaan ataupun menyelesaikan keadaan seperti **ini**, untuk mempercepatkan lagi penyelesaian sekiranya ada masalah yang hendak diselesaikan di negeri Sabah, maka kita alu-alukan sekiranya ada perlantikan ini tidak hanya kepada Tun Mustapha, tetapi boleh disandang oleh Menteri yang lain.

Tuan Mohamed Nazri bin Abdul Aziz: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Saya ingat Tuan Nazri bin Tuan Limun teruskan, pasal waktunya sudah hampir habis untuk kita berbahas.

Tuan Limun Laikim: Tuan Yang di-Pertua saya tidaklah ingin berpanjang lebar di dalam perbahasan ini tetapi dalam pandangan saya, saya tidaklah dapat menerima pindaan Perlembagaan ini semata-mata untuk membolehkan Tun Datu Haji Mustapha dilantik sebagai Menteri. Tuan Yang di-Pertua, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Sila Puan Hajah Rahmah binti Salleh.

5.28 ptg.

Puan Hajah Rahmah binti Salleh: Assalamualaikum w.b.t, serta salam sejahtera. Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan berbilang-banyak terima kasih kerana diberi peluang bagi saya untuk sama-sama menyokong Pindaan Perlembagaan Persekutuan bagi membolehkan Anggota Dewan Undangan Negeri yang dilantik sebagai

Menteri Pusat terus mengekalkan kedudukannya di Dewan **Itu**.
Pertamanya, saya mengucapkan syabas kepada Yang Amat Berhormat Dato' Seri Perdana Menteri serta Timbalannya Encik Abdul Ghafar bin Baba dan seterusnya kepada sekalian Menteri-menteri Kerajaan yang telah menyedari betapa perlunya peraturan yang ada di bawah Perkara 43(8) ini yang tidak membolehkan seseorang Ahli Dewan Undangan Negeri dilantik sebagai Menteri sehinggalah beliau meletakkan jawatannya sebagai Ahli Dewan itu.

Tuan Yang di-Pertua, sesungguhnya Perkara 43(8) ini sepatutnya diberi perhatian sejak dari dahulu lagi. Sebagaimana yang kita sedia maklum bahawasanya jika seseorang Ahli Dewan Undangan Negeri yang telah dilantik sebagai Menteri terpaksa meletakkan jawatannya sebagai Ahli Dewan bagi membolehkan mereka ini menerima perlantikan sebagai Menteri.

Tuan Yang di-pertua, memandangkan apa yang telah kita amalkan selama ini amat merugikan khasnya Kerajaan kerana setiap kali perletakan jawatan seseorang Ahli Dewan Negeri untuk membolehkan menjawat jawatan sebagai Menteri, maka setiap kalilah pula pilihanraya kecil diadakan. Maka di setiap kali pilihanraya kecil diadakan, sudah barang tentu melibatkan kewangan yang banyak untuk memastikan kemenangan berada di pihak kita. Maka sehubungan dengan pindaan Perkara 43(8) ini juga adalah merupakan penjimatan masa dan wang yang amat diperlukan bagi membangunkan negara.

Saya amat tertarik dengan apa yang telah disampaikan oleh Timbalan Perdana Menteri yang sepatutnya kita merenungi bersama. Beliau menyarankan jika seseorang Menteri Besar atau Ketua Menteri dibolehkan menjadi Ahli Dewan Rakyat, tidak ada sebab kenapa seseorang Menteri Pusat tidak dibolehkan menjadi ADUN.

Tuan Yang di-Pertua, jika sekiranya satu-satu pindaan Perlembagaan yang kita rasa perlu diubahsuaikan, maka tidak menjadi masalah yang besar kepada kita, asalkan pindaan Parlembagaan ini dapat sepenuh sokongan dari seluruh Ahli Dewan. Apa peduli kepada kita di atas apa pihak Pembangkang katakan? Sebab apa sahaja yang kita pinda tidak pernah mendapat sokongan daripada pihak Pembangkang. Walaupun pada hakikatnya, apa yang telah kita pinda adalah untuk kebaikan semua golongan.

Oleh itu, saya sebagai wanita Barisan Nasional menyeru kepada Kerajaan agar meneliti apa sahaja yang perlu kita pinda demi untuk kebaikan Kerajaan dan rakyat seluruhnya. Ayuh! Kita pinda, Tuan Yang di-Pertua. Maka dengan **ini**, saya pernah kesyukuraa menyokong pindaan Perlembagaan 43(3) ini. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Dato' Azumu bin Tak, sila.

5.32 ptg.

Dato' Azumu bin Tak: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin turut serta di dalam perbahasan mengenai Rang Undang-undang bernama suatu Akta untuk meminda Parlembagaan Persekutuan ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengucapkan tahniah kepada Kerajaan kerana memberi penghormatan yang tinggi kepada Dewan Negara ini apabila meminda 43(8) ini, bagi membolehkan Dewan Negara membuat perlantikannya yang diputuskan oleh Tuan Yang di-Pertua Dewan Negara sendiri. Kemungkinan di masa perbuatan Perlembagaan dulu, perkara ini tersilap maka disebut supaya Suruhanjaya Pilihanraya tanggungjawab bersama tentang Ahli-ahli Dewan Negara ini. Maka di atas kemuliaan yang ditunjukkan oleh Kerajaan terhadap Dewan Negara yang mulia ini, kita mengucapkan berbanyak-banyak terima kasih dan mengucapkan syabas kepada Kerajaan.

Tuan Yang di-Pertuan yang pentingnya, seperti kawan-kawan kita katakan tadi, adalah apabila seorang Ahli Parlimen dilantik sebagai seorang Menteri, maka kerusinya di dalam Dewan Undangan Negeri itu harus dikekalkan. Setiap orang harus memikirkan dari segi kemajuan negeri itu. Dan inilah yang penting sekali. Kita dukacita apa yang berlaku di Sabah hari ini adalah kerana pemimpin-pemimpin negeri itu memikirkan kepentingan partinya sendiri dan juga memikirkan kepentingan diri mereka sendiri sahaja walhal kepentingan rakyat di negeri itu adalah lebih mustahak lagi daripada segala-galanya.

Yang Berhormat Saudara Frankie merasa malu kononnya kerana Menteri itu dan Menteri Undang-undang tersilap apabila membuat pengisytiharan tentang pentafsiran Perlembagaan ini. Jika sebagai seorang rakyat dia berasa malu, maka seharusnya sebagai Ahli Dewan Negara **ini**, beliau harus tidak duduk dalam Dewan ini dan sertamerta meletak jawatan. Kenapa mesti duduk lama di Dewan yang mulia ini kerana merasakan malu kesilapan itu berlaku, kononnya jika ianya pun kesilapan?

Tetapi apa yang dibuat oleh Kerajaan, apa yang kita buat pada hari iai adalah sama yang kita buat dengan tujuan supaya kita dapat membetulkan jika ada kesilapan dan kita cuba memperbaiki di mana yang kita patut memperbaiki. Itu sebabnya kita bersidang dan meminda Perlembagaan yang ada di hadapan kita **ini**. Maka sebagai seorang Ahli Dewan, beliau harus berasa mulia, berasa megah, kerana dapat bersama membincang dan membetulkan keadaan-keadaan yang penting bagi negara kita. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Kalau tidak ada Ahli-ahli Yang Berhormat hendak bercakap lagi, maka saya menjemput Menteri bagi memberikan jawapannya. Silakan.

5.36 ptg.

Dato' Haji Annuar bin Musa: Tuan Yang di-Pertua, bagi pihak Kerajaan saya mengucapkan ribuan terima kasih kepada semua Ahli-ahli Dewan yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan atas usul

meminda Perlembagaan yang saya kemukakan sebentar tadi. Segala pandangan-pandangan yang telah dikemukakan itu akan diambil perhatian yang sewajarnya oleh Kerajaan. Saya percaya semua Ahli-ahli Yang Berhormat sekaliian bersetuju bahawa Kerajaan Barisan Nasional adalah sebuah Kerajaan yang bertanggungjawab dan ini terbukti daripada rekod cemerlang Kerajaan Barisan Nasional yang secara terus-menerus mendapat mandat rakyat setiap kali Pilihanraya Umum diadakan. Dan adalah menjadi hasrat dan ikrar Kerajaan untuk meneruskan rekod kecemerlangan ini dengan menjalankan tanggungjawab Kerajaan dengan penuh kesedaran dan keinsafan bahawa kepentingan negara dan rakyat akan sentiasa diutamakan.

Atas alasan yang sama juga, pindaan Perlembagaan ini telah dikemukakan setelah Kerajaan merasa amat berpuas hati bahawa pindaan kepada Perlembagaan adalah perlu untuk kesempurnaan dan kelicinan jentera pentadbiran Kerajaan bagi kesejahteraan rakyat. Sepertimana yang kita semua maklum, Perlembagaan dalam sebuah negara yang sentiasa berubah, maju lagi dinamik tidak seharusnya bersifat beku. Ada kalanya tidak akan bertemu dengan keadaan di mana Perlembagaan yang pada suatu ketikanya dianggap sesuai semasa digubal tetapi menjadi "obsolete" ataupun kurang sesuai dalam keadaan-keadaan tertentu. Tetapi Perlembagaan tentunya tidak diubah secara sewenang-wenangnya melainkan setelah Kerajaan yang dipilih oleh rakyat merasa yakin pindaan itu adalah perlu dan akan mendapat sokongan padu daripada rakyat sekaliian.

Atas alasan yang samalah. Kerajaan mengemukakan pindaan Perlembagaan ini dan sepertimana Kerajaan telah yakin, ianya akan diterima dengan sokongan yang padu sama ada oleh anggota Dewan Rakyat dan juga Dewan Negara malah oleh rakyat pada keseluruhannya.

Mengenai beberapa perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Tuan Nazri Aziz tentang perkataan "majoriti", sepertimana yang dicatatkan dalam Rang Undang-undang yang dianggapkan ataupun dibangkitkan sebagai kurang jelas, sukaiah saya menerangkan bahawa maksud "majoriti" ini sepertimana yang kita sedia maklum bahawasanya mengikut undang-undang dan Perlembagaan negara, parti yang membentuk Kerajaan adalah parti yang membentuk suara majoriti di dalam Dewan. Oleh kerana majoriti diperlukan oleh sesuatu parti bagi memerintah, maka majoriti yang dimaksudkan adalah majoriti biasa ataupun "simple majority".

Yang Berhormat Tuan Frankie mempersoalkan tentang kenyataan. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan juga Yang Berhormat Menteri Undang-undang bahawasanya ura-ura ataupun cadangan perlintakan Tun tidak semestinya membawa kepada pengertian bahawa Tun mesti meletakkan jawatan ataupun mengosongkan kerusi di peringkat Dewan Undangan Negeri. Sebenarnya, bukanlah kenyataan. itu dibuat kerana Yang Amat Berhormat Perdana Menteri tidak memahami ataupun mengetahui adanya peruntukan di dalam Perlembagaan yang pada asalnya memerlukan mereka yang ingin dilantik ke jawatan Menteri harus

mengosongkan jawatan. Malah jawapan Perdana Menteri itu dengan sendirinya menjelaskan bahawasanya Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sedar adanya peruntukan itu dan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri tahu daripada awal bahawasanya provision itu yang tidak lagi " sesuai dengan masa ini perlu dipinda dan akan dipinda. Dan dengan sendirinya, awal-awal lagi Kerajaan berpendapat bahawasanya Tun tidak perlu mengosongkan kerusi Dewan Undangan Negeri yang dimenangi oleh beliau.

Maka tidak berbangkit soal Menteri Undang-undang ataupun Perdana Menteri tidak mengetahui provision yang ada itu.

Saya juga merasa sedikit hairan mengapakah soal perlantikan Tun Mustapha menjadi perbincangan yang dibangkitkan oleh wakil daripada PBS atau Ahli Dewan Negara daripada PBS. Antara dua wakil PBS juga mengemukakan hujah yang saling bertentangan antara satu sama lain.

Tuan Frankie Chong Yu Chee menyatakan bahawa kemenangan Tun Mustapha di Usukan adalah kerana kekuatan dan pengaruh peribadinya. Ertinya, Tuan Frankie mengakui Tun Mustapha dalam apa jua keadaan dirinya dan atas kesedaran rakyat Sabah tentang jasa keupayaannya pada masa lalu, sekarang dan akan datang telah berulang kali memilih Tun Mustapha sebagai Wakil Rakyat mereka, Ertinya rakyat Sabah, pengundi Usukan dan pengundi di Sabah sendiri telah mengakui dan mengiktiraf serta yakin Tun Mustapha boleh memperjuangkan nasib mereka. Maka tidak munasabah kalau itu pengiktirafan Tuan Frankie, mengapa pula Tuan Limun mempersoalkan tentang kewibawaan dan kebolehan Tun Mustapha. Lebih-lebih Lagi soal perlantikan Menteri adalah hak dan budibicara Perdana Menteri. Tentulah Perdana Menteri lebih arif berdasarkan kepada track record keupayaan, komitmen dan kebolehan Tun Mustapha. Pemilihannya untuk menjadi Menteri Hal Ehwal Sabah adalah prerogative Perdana Menteri.

Jadi, saya mencadangkan supaya PBS tidak perlulah terlalu gementar dan gemuruh tentang kemungkinan ataupun satu hari nanti Tun

Mustapha jadi Menteri di Sabah. Saya fikir ketakutan yang dialami oleh rakan-rakan kita daripada PBS ini ialah kebimbangan mereka sekiranya dengan terlantiknya Tun Mustapha ini bererti akan lebih licin dan sempurnalah usaha-usaha Kerajaan Persekutuan untuk membangunkan rakyat Sabah. Saya percaya mereka bimbang kalau sekiranya rakyat Sabah maju atas usaha-usaha dan inisiatif Kerajaan Barisan Nasional, maka dengan sendirinya pula barangkali merska merasakan kemajuan rakyat akan membawa kepada kemunduran dan terhakisnya keyakinan terhadap Kerajaan PBS,

Kerajaan Persekutuan melantik Menteri secara kebetulan seperti mana kata Senator Nazri. Dalam soal **ini**, secara kebetulan Tun Mustapha yang akan dilantik. Tetapi yang kita kemukakan dalam Dewan, ini ialah satu pindaan kepada Perlembagaan yang ianya akan diterima pakai untuk masa-masa yang akan datang yang prinsipnya ialah seorang yang telah dipilih menjadi Ahli Dewan Negeri tidak seharusnya dinafikan haknya apabila Perdana Menteri menaruh kepercayaan untuk melantik beliau menganggotai Jemaah Menteri. Malah, mereka yang menjadi Ahli Dewan Negeri yang sskaii gus mendapat kepercayaan Perdana Menteri untuk dilantik menjadi Menteri, merupakan satu penghormatan dan keistimewaan kepada yang dipilih serta rakyat yang mereka wakili kerana wakil mercka bukan sahaia akan memainkan peranaa membangunkan kawasan Dewan Undangan Negeri tetapi pada masa yang sama memainkan peradan dalam Keraiaan yang sekali gus akan memberi faedah yang lebih kepada kawasan yang mereka wakili.

Oleh sebab itu, saya harap PBS tidaklah terlalu ketakutan dengan perlantikan Tun Mustapha dan juga perlantikan Menteri-menteri lain di masa yang akan datang, yang mungkin juga terdiri daripada Ahli Dewan Undangan Negeri kerana pada prinsipnya pindaan Perlembagaan ini akan memberikan jaminan bahawasanya Ahli Dewan Negeri juga boleh terus menjadi Menteri tanpa perlu mengosongkan kerusi Dewan Negeri yang telah dipilih.

Tuan Yang di-Pertua, saya juga ingin menjelaskan bahawa perkataan Menteri di dalam peruntukan Perkara 43(8) yang dicadangkan oleh Tuan Frankie supaya perkataan itu dipotong kerana kebimbangannya timbul kekeliruan dengan perlantikan Menteri di peringkat negeri kerana mengikut beliau; Sabah dan Sarawak ada Menteri-menteri Negeri.

Saya fikir Yang Berhormat itu sudah terlupa bahawasanya Perkara 43(8) itu adalah pecahan-pecahan kepada empat perkara 43 di dalam Perlembagaan. Perkara 43 di dalam Perlembagaan menghuraikan bahawa Yang di-Pertuan Agong akan melantik Menteri-menteri mengikut peraturan-peraturan dan kaedah-kaedah yang tertentu. Dan satu daripada peruntukannya ialah peruntukan 43(8) yang menyatakan Menteri yang dilantik mesti menggosongkan kerusinya dahulu sebelum boleh menjalankan jawatannya sebagai Menteri.

Perkara untuk menambah perkataan "Persekutuan" selepas perkataan "Menteri" tidak berbangkit kerana dengan pindaan ini, sekali gus Perkara 43(3) akan dipotong dan dibuang terus dan tidak

lagi ada di dalam Perlembagaan. Dengan sendirinya, tidak berbangkit lagi perlunya ditambah perkataan "Persekutuan" di belakang perkataan "Menteri".

Saya rasa, Tuan Yang di-Pertua, itu sahaja perkara-perkara yang telah dibangkitkan. Saya sekali lagi bagi pihak Kerajaan mengucapkan terima kasih atas perkara-perkara yang telah dibangkitkan oleh Ahli Yang berhormat dan sepertimana yang telah saya katakan di awal tadi, segala pandangan-pandangan itu akan diambil perhatian berat-oleh Kerajaan. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: . Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis bagi diputuskan. Masalahnya ialah bahawa Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang. Oleh sebab mengikut peruntukan Perkara 159(3) Perlembagaan, yang memerlukan persetujuan tidak kurang daripada 2/3 dari jumlah bilangan Ahli Majlis Dewan ini yang bersetuju untuk meluluskannya, maka saya mengemukakan masalah itu bagi diputuskan,

Dato' Azumu bin Tak: Tuan Yang di-Pertua, saya mencadangkan supaya masalah iai dibelahbahagi.

Timbalan Yang di-Pertua: Saya minta lapan orang berdiri di tempat masing-masing untuk dipersetujui berbelahbahagi. Sila.

[Lebih daripada 8 orang Ahli bangun]

Setiausaha, sila bunyikan loceng.

Loceng dibunyikan.

Dewan berbelahbahagi.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat penghitung-penghitung undi, sila ambil tempat masing-masing untuk menjalankan undian sekarang.

Undian dijalankan.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, ini adalah keputusannya. Ahli-ahli Yang Bersetuju ialah 54; [Tepuk] Yang Tidak Bersetuju: 2; Yang Tidak Mengundi: Tiada. Lebih daripada 2/3 jumlah undi yang bersetuju.

YANG BERSETUJU ;

YANG TIDAK BERSETUJU-;

YANG TIDAK MENGUNDI,

Tiada

Tuan Yang di-Pertua: Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang kedua sekarang.

Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua dan diserahkan kepada Dewan sebagai Jawatankuasa.

Dewan bersidang sebagai Jawatankuasa.

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan* Jawatankuasa]

Fasal 1 hingga 5 diperintahkan menjadi sebahagian daripada Rang Undang-undang.

Majlis Mesyuarat bersidang semula.

Bacaan Kali Yang Ketiga

Dato' Haji Annuar bin Musa: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon memaklumkan bahawa Rang Undang-undang Perlembagaan (Pindaan)(No.3)

1993 telah ditimbangan. dalam Jawatankuasa dan telah dipersetujukan tanpa sebarang pindaan, Saya mohon mencadangkan iaitu Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan sekarang.

Timbalan Menteri Pertanian [Dato' S. Subramaniam]: Tuan. Yang di-Pertua, saya mohon menyokong,

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa Raag Undang-undang ini dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan sekarang. Oleh sebab mengikut peruntukan Perkara 159(3) Perlembagaan yang memerlukan tidak kurang daripada 2/3 dari jumlah bilangan Ahli Majlis Dewan ini yang bersetuju untuk meluluskannya, maka saya mengemukakan masalah ini bagi diputuskan.

Dato' Azumu bin Tak: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mencadangkan supaya diadakan belahbahagi.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, tunggu sebentar, oleh kerana telah ada permintaan untuk belahbahagian maka mengikut Peruntukan Peraturan Mesyuarat 45(4), saya minta Ahli-ahli Yang Berhormat yang hendak belahbahagian itu bangun di tempat masing-masing. [Lebih daripada 8 Ahli bangun] Lebih dari 8 orang bangun. Saya memerintahkan supaya satu belahbahagian diadakan sekarang. Setiausaha sila bunyikan loceng. selama dua minit.

Loceng dibunyikan

Dewan berbelahbahagi.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Penghitung-penghitung undi, sila ambil tempat masing-masing untuk menjalankan undian sekarang.

Undian dijalankan.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, inilah keputusannya. Ahli-ahli Yang Bersetuju ialah 56 orang; [Tepuk] Yang tidak Bersetuju: 2 orang; Yang Tidak Mengundi: Tiada. Lebih daripada 2/3 jumlah undi ahli yang bersetuju.

YANG BERSETUJU ;

YANG TIDAK BERSETUJU ;

TIDAK MENGUNDI -

• Tiada

Tuan Yang di-Pertua: Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan sekarang,

Rang Undang-undang dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan.

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN TAMBAHAN (1993) 1993

Bacaan Kali Yang Kedua

6.06 ptg.

Setiausaha Parlimen Kementerian Kewangan [Tuan Mustapa bin Mohamed]: Tuan. Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan bahawa Rang Undang-undang bernama suatu Akta bagi menggunakan sejumlah wang daripada Kumpulan Wang Disatukan untuk perbelanjaan tambahan bagi perkhidmatan 'tahun 1993 " dan bagi memperuntukkan wang itu untuk maksud-maksud yang tertentu bagi tahun itu dibaca kali yang kedua sekarang.

Rang Undang-undang ini meminta kebenaran bagi peruntukan berjumlah RM296,393,300 dikeluarkan daripada Kumpulan Wang Disatukan untuk membiayai perbelanjaan tambahan bagi perkhidmatan tahun 1993 seperti yang telah ditunjukkan di dalam Jadual kepada Rang Undang-undang ini.

Tuan Yang di-Pertua, Anggaran Perbelanjaan Mengurus Tambahan Kedua 1993 adalah berjumlah RM296.393,300. Jumlah ini diminta diluluskan di bawah Fasal 2 Rang Undang-undang **ini**. Peruntukan tambahan yang diminta diluluskan di bawah Fasal 2 Rang Undang-undang ini adalah seperti berikut:

- (1) Tambahan sebanyak PM192.5 juta di bawah Maksud **B.7**,
Jabatan Perdana Menteri untuk membiayai perbelanjaan mengurus Institut Hal Ehwal Maritim Malaysia bagi tahun

1993 dan juga untuk membiayai pelaksanaan projek-projek kecil infrastruktur, kemudahan awam dan sosial. Daripada jumlah tersebut, kira-kira RM37 juta adalah untuk membiayai projek-projek kecil, khususnya di luar bandar di negeri Sabah dan sebanyak kira-kira RM11 juta adalah untuk Biro Tata Negara.

(2) Tambahan sebanyak RM39.5 juta di bawah Maksud **B.28** Perbendaharaan adalah diperlukan untuk perbelanjaan berikut:

(i) sebanyak RM25 juta bagi membiayai geran pelancaran Suruhanjaya Sekuriti. Suruhanjaya ini ditubuhkan pada awal tahun ini bagi mengawalselia pasaran saham dan pasaran modal di negara kita.

(ii) sebanyak RM10.9 juta bagi bayaran peringkat I, projek Fasa VI Pengkomputeran Jabatan Akauntan Negara Malaysia. Pengkomputeran ini dilakukan untuk melicinkan dan memperkemaskan lagi operasi perakaunan dalam pentadbiran Kerajaan.

(iii) sebanyak RM3.6 juta adalah diperlukan bagi menampung sebahagian perbelanjaan mengganti lif-lif di blok 8, 8A dan Blok 11 Kompleks Pejabat Kerajaan Jalan Duta, Kuala Lumpur.

Tuan Yang di-Pertua, tambahan sebanyak RM22.5 juta di bawah Maksud **B.47**, Kementerian Pengangkutan adalah diperlukan untuk tujuan-tujuan berikut:

(1) sebanyak RM19.6 juta adalah untuk menampung Perbelanjaan Mengurus 1993 bagi beberapa Perbadanan yang baru ditubuhkan:

(i) sebanyak 6.6 juta untuk Badan Kawalselia, Jabatan Penerbangan Awam berikutan keputusan Kerajaan untuk menswastakan kesemua lapangan terbang di tanah air ini.

- (ii) Sebanyak RM10.7 juta adalah diperlukan untuk membiayai program Perkhidmatan Kawalan Trafik Udara Semenanjung Malaysia;
- (iii) Sebanyak RM400,000 diperlukan untuk Perbadanan Aset Keretapi (Railway Asset Corporation) iaitu sebuah badan yang telah ditubuhkan khusus untuk mengurus, mentadbir dan menyelenggara semua aset dan liabiliti pentadbiran Keretapi Tanah Melayu berikutan keputusan Kerajaan untuk menswastakan Keretapi Tanah Melayu pada bulan Ogos tahun lalu.
- (iv) Sebanyak RM200,000 adalah diperlukan untuk Jabatan Keretapi yang ditubuhkan berikutan penswastaaa KTM untuk mengawalselia perkhidmatan yang diberikan oleh Keretapi Tanah Melayu Berhad;
- (v) Sebanyak RM1.4 juta adalah diperlukan untuk membiayai Pasukan Pengurusan Projek Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur (KLIA);

Tuan Yang di-Pertua, tambahan sebanyak RM20.4 juta adalah diperlukan sebagai subsidi yang perlu dibayar oleh Kerajaan Persekutuan kepada Sistem Penerbangan Malaysia (MAS) bagi membiayai sebahagian daripada perkhidmatan udara luar bandar di Sabah dan Sarawak untuk tahun kewangan 1991/1992.

Tuan Yang di-Pertua, tambahan sebanyak RM20.4 juta di bawah Maksud 3.26 Kementerian Pendidikan adalah diperlukan untuk membiayai perbelanjaan berikut:-

- Ci) Sebanyak RM14.4 juta bagi menampung kekurangan peruntukan perbelanjaan Mengurus Universiti Islam Antarabangsa dan Institut Antarabangsa Pemikiran dan Tamadun Islam (ISTAD);
- (ii) Sebanyak RM6 juta adalah diperlukan bagi membiayai perbelanjaan Mengurus Universiti Malaysia Sarawak dalam tahun 1993.

Tambahan sebanyak RM14.3 juta di bawah Maksud 3.14 Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan adalah untuk menampung bayaran surabangan membantu kadar kepada penguasa-penguasa tempatan oleh Kerajaan Persekutuan selaras dengan peruntukan Perlembagaan Persekutuan.

Tambahan sebanyak RM6.1 juta di bawah Maksud 3.17, Kementerian Belia dan Sukan adalah diperlukan untuk membiayai perbelanjaan kejohanan sukan-sukan peringkat antarabangsa dan perbelanjaan yang terlibat dalam musim kita menawarkan Kuala Lumpur sebagai venue Sukan Komanwel 1998.

Peruntukan tambahan yang lain sebanyak Rm1,094,800 dikehendaki untuk membiayai beberapa perkhidmatan di bawah Maksud 3.6 - Suruhanjaya Perkhidmatan Pendidikan dan 3.38 Jabatan Pendaftaran Pertubuhan.

Butir-butir dan penjelasan lanjut mengenai peruntukan Kedua) 1993 adalah bagi Anggaran Perbelanjaan Mengurus (Tambahan Kedua) 1993 adalah

seperti dalam Penyata Anggaran Tambahan yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 21 Tahun 1993 dan dalam Memorandum Perbendaharaan yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 21A Tahun 1993.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Setiausaha Parlimen Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna [Dr. Sak Cheng Lum]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalah di hadapan Majlis ini ialah suatu Akta bagi menggunakan sejumlah wang daripada Kumpulan Wang Disatukan untuk perbelanjaan tambahan bagi perkhidmatan tahun 1993 dan bagi memperuntukkan wang itu untuk Maksud-maksud yang tertentu bagi tahun itu dibacakan kali yang kedua sekarang dan terbuka untuk dibahas. Yang Berhormat Tuan Rahim bin Baba.

6.14 ptg.

Tuan Rahim bin Baba: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua, Saya bangun untuk menyokong Akta yang dinamakan Akta Perbekalan Tambahan 1993 di mana di bawah Akta ini wang sejumlah RM296,393,300 daripada Kumpulan Wang Disatukan bagi perbelanjaan untuk perkhidmatan dinyatakan dalam Jadual Perkhidmatan tahun 1993 yang tidak diperuntukkan atau yang diperuntukkan tidak dengan sepenuhnya oleh Akta Perbekalan 1993.

Tuan Yang di-Pertua, seperti yang telah pun diterangkan oleh Yang Berhormat Setiausaha Parlimen Kementerian Kewangan tadi, saya ingin menyentuh beberapa jabatan-jabatan yang berkenaan khasnya 3.7

iaitu Jabatan Perdana Menteri. Tambahan sebanyak RM192,500,000 adalah diperlukan untuk membiayai perbelanjaan "Mengurus Instituti Hal Ehwal Maritim Malaysia dan juga untuk membiayai pelaksanaan projek-projek kecil, infrastruktur, kemudahan awam dan juga sosial.

Dan juga saya percaya Permodalan Nasional Berhad (PNB) tentunya diletakkan di bawah Jabatan Perdana Menteri. Saya ingin menyentuh, baru-baru ini sepertimana yang telah pun dinyatakan oleh Ketua Eksekutif PNB bahawa terdapat beberapa pelabur-pelabur ASN telah pun menipu' pihak ASN sebanyak RM1.4 juta.

Apa yang saya kesalkan ialah penggunaa perkataan 'menipu' yang telah pun digunakan oleh pihak ASN ataupun pihak pengurusan ASN untuk menjelaskan kesilapan yang telah pun dilakukan oleh PNB sendiri. Saya percaya kebanyakan mereka yang melabur di dalam ASN pada masa dahulu adalah terdiri daripada orang-orang kampung, terdiri daripada nelayan, terdiri daripada penoreh-penoreh getah dan juga sebagainya. Dan saya tidak yakin bahawa mereka ini tahu cara-cara untuk menipu ASN ataupun PNB. Jadi, saya berharap pihak PNB jika ingin membuat kenyataan-kenyataan biarlah jangan sampai menyentuh perasaan orang-orang kampung kerana perkataan 'menipu' yang digunakan adalah terlalu berat dan juga saya tidak yakin orang-orang kampung tahu cara-cara untuk menipu ASN.

Dan saya percaya, tentulah apa yang telah berlaku kepada PNB ialah di mana telah pun silap penggunaan komputer, mungkin seraasa key-in itu tersalah ataupun tersilap. Dan pada masa yang sama, saya percaya bukan hanya pihak ASN, kalau berlaku pihak ASN telah pun

terlebih bayar kepada setengah-setengah pelabur-pelabur ASN, tetapi pada masa yang sama saya percaya terdapat juga bayaran-bayaran yang dibuat oleh pihak ASN yang telah pun terkurang kepada setengah-setengah pelabur yang telah, pun melabur di dalara ASN pada satu ketika dahulu. Kerana biasanya mereka yang melabur dalam ASN, saya percaya orang kampung ini tentulah tidak tahu pun macam mana hendak mengira dividen, bonus ataupun sebagainya. Kita pun dalam masyarakat bandar, saya percaya kita yang duduk di dalam Dewan ini pun, kalau melabur di dalam ASN, selepas itu kita hanya hantar sahaja buku kepada kaunter, selepas itu di punch-in, dan kita yakin 100% kepada komputer.

Jadi, apabila digunakan istilah 'menipu' ini, saya fikir elok-lah difikirkan, janganlah dengan sewenang-wenangn.ya kita menggunakan istilah ini dan saya berharap juga pihak Kerajaan dapat memikirkan bagaimana cara untuk menyelesaikan masalah ini. Janganlah orang-orang kampung, para pelabur-pelabur ASN yang saya peraaya kebanyakannya terdiri daripada para pelabur-p«labur kecil di kampung-kampung dipaksa pula untuk membayar RM1.4 juta yang telah pun terlebih bayar. Kerana saya percaya tentulah ada juga setengah-setengah pelabur yang telah pun terkurang bayar oleh pihak ASN kepada pelabur-pelabur ini.

Tuan Yang di-Pertua, satu lagi perkara yang ingin saya timbulkan mengenai Jabatan Perdana Menteri ialah Bantuan Rakyat Termiskin, di mana skim Kerajaan telah pun memperuntukkan satu peruntukan yang cukup besar hampir RM500 juta untuk bantuan rakyat termiskin membeli saham ASB yang telah pun dilancarkan dan hampir-hampir kesemuanya telah pun dipergunakan.

Apa yang saya harapkan ialah supaya bantuan ini betul-betul sampai ke sasarannya, kerana kita tidak mahu kedengaran bahawa mereka yang tidak sepatutnya mendapat bantuan ini, juga menerima bantuan ini untuk mendapatkan pinjaman daripada saham ASB ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menyentuh soal Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan iaitu 3.14, di mana tambahan sebanyak RM14.3 juta diperlukan untuk menampungkan bayaran sumbangan membantu kadar kepada penguasa-penguasa tempatan oleh Kerajaan Persekutuan selaras dengan peruntukan Perlembagaan Persekutuan. Saya ingin menyentuh mengenai penguasa-penguasa tempatan khasnya Majlis-majlis Perbandaran. Saya dapati setengah-setengah Majlis Perbandaran dengan sesuka hati mengenakan syarat-syarat tertentu, ataupun melaksanakan projek-projek tertentu dengan sesuka hati menggunakan kawasan-kawasan lapang yang telahpun diperuntukkan kepada sesuatu kawasan perumahan.

Saya tahu adanya setengah-setengah majlis tempatan ataupun majlis perbandaran yang telahpun mempergunakan setengah-setengah kawasan lapang untuk didirikan shopping complex ataupun kawasan-kawasan parking lot umpamanya digunakan untuk mendapat keuntungan untuk membuat apartment dan juga sebagainya. Padahal kalau kita kaji balik, sebenarnya telah banyak kali saya perkatakan bahawa apabila seseorang itu membeli rumah di dalam sesuatu kawasan itu, sebenarnya mereka juga berhak kepada kawasan-kawasan lapang yang telahpun disediakan - kawasan-kawasan pasar, umpamanya,

kawasan-kawasan riadah, kawasan-kawasan padang permainan, kawasan-kawasan parking untuk letak kereta dan sebagainya adalah " kepunyaan mereka yang membeli rumah di satu kawasan itu. Tetapi apabila kawasan ini diserahkan oleh pemaju kepada majlis-majlis tempatan, kawasan-kawasan ini dimajukan pula oleh pihak majlis-majlis tempatan dan seolah-olah majlis tempatan ini menjadi sebagai suatu pemaju untuk memajukan kawasan. ini, dan ini saya fikir tentulah tidak sesuai, tidak selari dengan peruntukan ataupun dengan tujuan asal kenapa kawasan-kawasan ini diserahkan oleh pihak pemaju kepada majlis-majlis tempatan.

Tuan Yang di-Pertua, di bawah Perbendaharaan, kita telahpun diperuntukkan sebanyak RM25 juta bagi geran pelancaran Suruhanjaya Sekuriti. Saya masih ingat lagi semaaa membahaskan penubuhan Suruhanjaya Sekuriti, saya pernah mengingatkan pihak Kementerian bagaimana syarikat-syarikat yang di senaraikan di papan kedua, iaitu second board boleh di "cornered", dengan izin, oleh pihak-pihak yang tertentu. Oleh kerana modal berbayar syarikat ini hanyalah setakat tidak lebih RM20 juta, dan kalau PMIO -juta biasanya dipegang oleh pemegang saham yang terbesar, dan hanya RM10 juta saham sahaja yang beredar di pasaran. Dengan RM10 juta saham tentulah dengan mudah sahaja boleh dimanipulasi.

Dan ini telahpun ternyata terhadap Syarikat Union Paper Holdings, di mana telahpun ramai mereka yang terpengaruh dengan keadaan ini daripada harga RM2.00 dalam masa seminggu, dua minggu sahaja boleh naik sampai ke RM23.00 satu saham. Saya berharap, Kerajaan mengambil iktibar daripada keadaan ini dan-memikirkan cara

yang sebaik-baiknya untuk membanteras keadaan-keadaan ini. Saya dapati semasa, dengan izin, run-up, pasaran saham pada satu ketika dahulu terlampau banyak sangat mereka yang membuat statement yang kadangkala bercanggah di antara satu dengan yang lain. Suruhanjaya Sekuriti mengeluarkan satu statement, satu kenyataan. Selepas itu diikuti pula oleh kenyataan-kenyataan oleh Kuala Lumpur Stock Exchange, selepas itu pula diikuti oleh kenyataan-kenyataan yang dikeluarkan oleh Yang Berhormat Menteri Kewangan sendiri ataupun pihak Kementerian Kewangan.

Kalau kita **teliti** secara mendalam kenyataan-kenyataan **ini**, kadangkala terdapat percanggahan-percanggahan. Walaupun percanggahan-parcaggahan ini tidak sebegitu nyata, tetapi kepada pelabur-pelabur, "seperti mana yang telah saya katakan, pelabur-pelabur adalah mereka yang paling sensitif sekali. Jadi, setiap kenyataan yang dikeluarkan oleh pihak-pihak yang berkuasa biasanya menjadi ukuran pada pelabur-pelabur, dan apa yang saya harapkan ialah pada masa-masa yang akan datang supaya ketiga-tiga badan ini, baik Kementerian Kewangan, baik Suruhanjaya Sekuriti ataupun Kuala Lumpur Stock Exchange supaya berhati-hati sebelum mengeluarkan kenyataan-kenyataan mengenai pasaran saham.

Begitu juga saya berharap Suruhanjaya Sekuriti akan mengawasi kenyataan-kenyataan yang dikeluarkan oleh syarikat-syarikat yang pada masa ini saya dapati sungguh ghairah sekali syarikat-syarikat awam ini membuat pengumuman-pengumuman seolah-olahnya telahpun menandatangani M.O.U., surat persefahaman dengan pihak-pihak tertentu, khasnya di negeri China, seolah-olahnya sekarang ini telah

menjadi trend kesemua syarikat-syarikat awam ini pergi ke negeri China, sign buat satu-satu kenyataan dengan harapan saham-sahani ini akan melonjak naik. Saya percaya inilah tugas utama Suruhanjaya Sekuriti supaya mengambil tindakan-tindakan yang tegas kepada syarikat-syarikat yang mengambil kesempatan. daripada keadaan ini supaya pelabur-pelabur kecil tidak akan teraniaya daripada kenyataan-kenyataan yang dibuat oleh pihak-pihak yang tertentu ataupun pihak-pihak yang tidak bertanggungjawab yang ingin mendapatkan keuntungan daripada kenyataan-kenyataan yang dikeluarkan.

Tuan Yang di-Pertua, di bawah Perbendaharaan juga saya dapati RM3.6 juta digunakan bagi menampung sebahagian daripada perbelanjaan. mengganti lif-lif di Bangunan Blok-blok Kerajaan, iaitu di Pejabat Kerajaan Jalan Duta. Saya telahpun banyak kali melawat pejabat-pejabat Kerajaan dan juga bangunan-bangunan yang dibina oleh pihak swasta. Saya dapati bahawa kebanyakan pejabat-pejabat Kerajaan yang menggunakan lif, proportionnya - maknanya proportion di antara lif dengan pejabat yang terdapat di bangunan itu tidak seimbang. Jadi, berlakulah keadaan di mana ramai orang yang hendak menggunakan lif terpaksa menunggu begitu lama. Padahal dalam zaman serba maju ini kita hendak masa menunggu itu sebaik-baiknya semimum yang boleh. Setengah-setengah pejabat Kerajaan kadangkala kita kena menunggu lif sampai lima ataupun sepuluh minit. Kalaupun kita anggarkan seorang kena menunggu lima' minit, kalau ada seratus orang yang rnenggunakan perkhidmatan lif di pejabat Kerajaan, maknanya 500 minit masa bekerja telah pun kita kerugian. Ini berbeza dengan pejabat-pejabat

dan bangunan-bangunan yang didirikan oleh pihak swasta, di mana masa menunggu boleh dikatakan tidak ada, asalkan tekan sahaja button, 1if ada dan terus boleh kita gunakan.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, bolehkah sambung esok?

Tuan Rahim bin Baba: Ya, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan akan ditangguhkan sekarang kerana ada satu Usul Penangguhan akan dibuat. Saya menjemput Ahli yang berkenaan untuk rnencadang UsuT Penangguhan.

OSUL

PENANGGUHAN MESYUARAT

Timbalan Menteri Pertanian [Dato' S. Subramaniam]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan iaitu:-

Bahawa menurut Peraturan Mesyuarat 15(3) Majlis Mesyuarat ini ditangguhkan sekarang.

Tuan Mustapa bin Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

UCAPAN PENANGGUHAN

Penempatan pelajar dalam aliran Sains/Sastera di Tingkatan 6
dan Pendidikan Moral di kalangan remaja

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Puan Sri Sarasa Pasamanickam. Tidak lebih dari tujuh setengah minit.

6.30 ptg.

Puan Sri Sarasa Pasamanickam: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kerana memberi peluang untuk berucap sedikit atas perkara pendidikan. Tajuk saya yang pertama ialah berkaitan dengan penempatan pelajar-pelajar dalam aliran Sastera dan Sains. Saya merujuk kepada pelajar yang memasuki kelas STPM di sekolah Kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, peperiksaan SPM, misalnya, dijalankan dalam bulan Oktober 1992. Semester pertama sekolah bermula dalam bulan Disember 1992. Keputusan peperiksaan SPM diumumkan dalam bulan Mac 1993 dan pelajar-pelajar ditempatkan dalam aliran Sastera atau Sains dalam kelas STPM dalam bulan Mei 1993, iaitu 6 bulan selepas semester sekolah bermula.

Ada pula yang merayu untuk menukar aliran dan mereka ini perlu menduduki peperiksaan STPM dalam bulan Oktober 1994, iaitu dalam masa li tahun ataupun 16 bulan. Tambahan pula, kebanyakan kelas STPM tidak mempunyai guru-guru terlatih atau guru-guru berpengalaman. Di kebanyakan sekolah, terdapat kekurangan guru-guru Sains khasnya guru-guru Fizik. Pelajar-pelajar dibiarkan begitu sahaja membuat kerja sendiri. Mereka mempunyai banyak masa lapang kerana tidak cukup guru-guru yang layak mengajar matapelajaran Sains atau Sastera di sekolah itu.

Sukatan Pelajaran tidak dapat disempurnakan dengan memuaskan. Akibatnya, keputusan peperiksaan STPM tidak begitu cemerlang dan

biasanya peratus dan kualiti kelulusan tidak memuaskan juga.

Tuan Yang di-Pertua, cadangan saya ialah Kerajaan perlu mengkaji keadaan di sekolah-sekolah yang menjalankan kelas STPM. Mungkin Lembaga Peperiksaan boleh mempercepatkan masa di antara peperiksaan dijalankan dan masa keputusan diumumkan supaya kelas STPM boleh dimulakan dengan lebih awal lagi.

Guru-guru terlatih perlu ditajibah supaya pelajar-pelajar STPM mendapat pengajaran dan bimbingan yang sempurna dan dapat mencapai keputusan yang cemerlang. Saya menyeru supaya bakal-bakal siswazah ini diberi perhatian yang rapi.

Tuan Yang di-Pertua, tajuk yang kedua adalah berkenaan dengan pendidikan moral dan agama. Semua pihak masyarakat merunsingkan keruntuhan akhlak di kalangan remaja yang kebanyakannya terdiri dari pelajar-pelajar sekolah menengah. Baru-baru ini, saya difahamkan bahawa seramai 600 orang pelajar disingkirkan dari sekolah dan beribu-ribu lagi yang kena tindakan disiplin.

Pelajar-pelajar berkeliaran di kompleks membeli-belah dan pusat-pusat hiburan. Lebih dahsyat lagi adalah bilangan pemuda yang hamil sebelum berkahwin,

Tuan Yang di-Pertua, seorang pelajar lelaki yang ditemui di pusat membeli-belah dengan kawan-kawannya berkata, "Apa pula hendak balik ke rumah, tiada orang yang meniaga atau menunggu saya. Lagi pun, kalau saya lapar, saya kena masak sendiri. Ibu bapa akan balik dari kerja pada waktu petang sahaja. Lebih baik saya makan di sini dan menghabiskan masa dengan kawan-kawan saya. Kalau balik rumah, saya msa sunyi."

Tuan Yang di-Pertua, perkembangan ekonomi di negara ini memaksa suami-isteri bekerja untuk menampung keluarga masing-masing. Jadi, perlulah Kerajaan mencari jalan untuk memperkembangkan industri di samping menjaga kebahagiaan keluarga. Perkhidmatan peniagaan kanak-kanak perlu diberi keutamaan.

Cadangan saya di sini ialah sistera sekolah dikaji semula. Sekolah-sekolah dikehendaki memainkan peranan yang lebih besar dalam hal membantu ibubapa menjaga arak remaja, Cadangan pertama saya: mungkin sistem sekolah boleh ditukar menjadi satu sesi sepanjang hari; iaitu dari pagi hingga petang. Kalau aktiviti-aktiviti kurikulum dan ko-kurikulum diteruskan selepas makan tengahari, pelajar-pelajar boleh balik ke rumah pada waktu petang serentak dengan ibubapa.

Yang kedua, saya rasa sistem bimbingan dan kaunseling di sekolah-sekolah perlu dikaji semula. Adakah sistem yang wujud sekarang sesuai atau effective? Sistem bimbingan dan kaunseling pada masa sekarang saya rasa terhad kepada pengisian borang-borang dan kad-kad 001 dan 002, Bolehkah sistem kaunseling bermula juga di sekolah-sekolah rendah?

Yang ketiga, saya rasa pendidikan perhubungan seks perlu diajar dalam masa pendidikan moral dan agama kepada pelajar-pelajar sekolah menengah. Tanggungjawab seorang ibubapa mesti ditegaskan dan mereka perlu diberikan bimbingan yang betul untuk membina perspektif yang matang terhadap perhubungan seks berkaitan dengan tanggungjawab ibubapa.

Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Saya minta pihak Kementerian menjawab dalam 7 1/2 minit.

6.37 ptg.

Timbalan Menteri Pendidikan [Dr. Fong Chan Onn]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Serhormat, kelewatan dalam proses penempatan pelajar-pelajar dalam aliran Sastera dan Sains di Tingkatan 6 tidak dapat dielakkan kerana proses pemilihan hanya dibuat selepas keputusan SPM diumumkan. Terdapat juga pelajar-pelajar yang telah dipilih memasuki Tingkatan 6 menolak tawaran tersebut kerana mendapat tawaran daripada institusi-institusi yang lain. Oleh yang demikian, tempat tersebut terpaksa diberikan kepada calon-calon simpanan, Cadangan Ahli Yang Berhormat bahawa proses pengumuman keputusan SPM harus dipercepatkan boleh ditimbangkan.

Tuan Yang di-Per'tua, pada masa- kini, negara kita menghadapi kekurangan guru-guru seramai 15,465 orang guru terlatih sekolah rendah dan 7,267 orang guru terlatih sekolah menengah. Bagi mengatasi masalah kekurangan guru ini, Kementerian Pendidikan telah menyediakan satu pelan Tindakan Perancangan Penyediaan Tenaga Guru Sekolah Rendah dan Menengah. . Kementerian Pendidikan akan menambah bilangan pengambilan guru-guru pelatih untuk memasuki maktab-maktab perguruan menerusi pengambilan dua kali setahun, iaitu pada bulan Julai dan Disember.

Mengikut anggaran, pengambilan untuk tahun 1993 ialah seramai 15,240 orang dan pengambilan tahun 1994 ialah seramai 17,661 orang. Dengan pertambahan pengeluaran guru-guru ini, masalah kekurangan guru sekolah rendah dijangka akan dapat diatasi.

Mengenai usaha mengatasi kekurangan guru-guru sekolah menengah pula, Kementerian Pendidikan kini sedang menyusun satu strategi komprehensif dan bersepadu yang melibatkan kerjasama universiti tempatan dan luar negara serta maktab-maktab perguruan.

Pada masa kini, selain daripada guru-guru siswazah yang dikeluarkan oleh universiti, langkah yang diambil untuk menambahkan bilangan - guru siswazah ialah melalui beberapa program latihan perti kursus perguruan lepasan ijazah, program berkembar antara maktab perguruan dan universiti tempatan serta program berkembar di antara Maktab Perguruan Ilniu Khas dengan institusi di United Kingdom khususnya untuk pengajaran bahasa Inggeris. Pihak Kementerian juga bercadang untuk memperkembangkan program berkembar yang serupa dengan institusi-institusi lain di luar negara.

Tuan Yang di-Pertua, menyentuh tentang kedudukan matapelajaran pendidikan moral pula, sebenarnya pengajarannya telah diperkenalkan peringkat sekolah rendah dan sekolah menengah di bawah KBSR dan KBSM. Di peringkat sekolah rendah, 12 nilai moral utama telah diperkenalkan, manakala di peringkat menengah, 16 nilai moral kemukakan bagi membolehkan nilai-nilai murni dipupuk secara berterusan ke atas diri pelajar.

Selaras dengaa hasrat falsafah pendidikan negara, penekanan pada pendidikan moral diharap akan dapat memenuhi aspek rohani dan emosi bagi membantu melahirkan insan yang mulia. Kementerian pendidikan sentiasa mengesan pengajaran/pembelajaran pelaksanaan matapelajaran pendidikan moral di sekolah-sekolah. Di samping itu, berbagai pihak di bawah Kementerian Pendidikan juga menjalankan penilaian untuk mengetahui keberkesanan perlaksanaannya.

Cadangan Ahli Yang Berhormat tentang memperkenalkan pendidikan seks **itu**, untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, aspek-aspek tentang pendidikan seks itu adalah dicadang dirangkumi dalam satu mata pelajaran iaitu mata pelajaran kesihatan keluarga.

Guru-guru agama Islam yang terlatih telah diberikan latihan secukupnya dalam bidang perguruan sama ada di maktab-maktab perguruan ataupun di universiti. Di samping itu, kursus-kursus peningkatan pendidikan Islam juga "diadakan dari masa ke semasa oleh Kementerian Pendidikan, Jabatan Pendidikan Negeri dan Pejabat Pendidikan Daerah, Usaha-usaha sentiasa dijalankan untuk memastikan guru-guru agama dapat menyampaikan pengajaran mata pelajaran Pendidikan Islam dengan lebih berkesan.

Dewasa ini, masa yang diperuntukkan bagi pengajaran mata pelajaran Pendidikan Islam dan Pendidikan Moral adalah mencukupi. Di samping itu Pendidikan Akhlak dan Moral juga disampaikan melalui mata pelajaran-mata pelajaran yang lain berkesesuaian dengan strategi nilai-nilai murni serentas. kurikulum di bawah KBSM dan KBSR. Semua guru-guru dikehendaki memperkenalkan nilai-nilai murni dalam pengajaran mereka. Perlu ditegaskan juga tanggungjawab memberikan pendidikan akhlak dan moral kepada para pelajar bukan sahaja terletak di bawah tanggungjawab sekolah tetapi juga kepada ibu bapa dan masyarakat keseluruhannya. Semua pihak perlu bekerjasama dalam usaha ini. Sekian terima kasih.

Tuan Yang diPertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah Usul Penangguhan tadi dikemukakan kepada Majlis untuk diputuskan.

Usul dikemuka bagi diputuskan dan disetujukan.

Diputuskan,

Bahawa menurut Peraturan Mesyuarat 15(3) Majlis Mesyuarat ini ditangguhkan sekarang.

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat ditangguhkan sehingga pukul 2.30 petang esok.

Dewan ditangguhkan pada pukul 6.44 petang.

